

**VILNIAUS RAJONO
SAVIVALDYBĖS
TARYBOS,
MERO
IR
ADMINISTRACIJOS
VEIKLOS ATASKAITA**

2019

Brangūs Vilniaus rajono gyventojai,

2019 metų kovą vyko tiesioginiai (antrą kartą šalies istorijoje) merų ir savivaldybių tarybų rinkimai, tad praėjusieji metai buvo 1-ieji naujos Vilniaus rajono savivaldybės tarybos kadencijos veiklos metai.

Darbštūs metai, veiklūs, įdomūs ir sėkmingi Vilniaus rajonui. Kryptingai ir nuosekliai dirbame, įgyvendiname projektus, planuojame, pritraukiame investicijas ir diena iš dienos gražiname mūsų rajoną, kad jame būtų gera, patogų ir komfortiška gyventi visiems.

„Dalytis duona, kultūra ir tradicijomis“ – tai ne tik mūsų Pikeliškėse kasmet vykstančios garsios Vilniaus rajono Derliaus šventės šūkis, bet ir mūsų kasdienio darbo rajono žmonių labai leitmotyvas.

Vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu ir Vilniaus rajono savivaldybės tarybos reglamentu, pristatau 2019 metų mero ir administracijos veiklos ataskaitą.

***Vilniaus rajono savivaldybės merė
Marija Rekst***

TURINYS

I. MERO VEIKLA.....	4
II. TARYBOS VEIKLA	13
III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA	16
3.1. DEMOGRAFINĖS TENDENCIJOS	16
3.2. BIUDŽETAS	18
3.3.ŠVIETIMAS	20
3.4. INVESTICIJOS.....	33
3.5. EKONOMIKA	39
3.6. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA	43
3.7. SOCIALINĖ APSAUGA	45
3.8. VIETINIS ŪKIS	57
3.9. ŽEMĖS ŪKIS	68
3.10. ARCHITEKTŪRA IR TERITORIJOS PLANAVIMAS	75
3.11. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	76
3.12. JAUNIMO REIKALAI	80
3.13. KULTŪRA, SPORTAS, TURIZMAS	81
3.14. STIPRIOS VIETOS BENDRUOMENĖS	91
3.15. KITI APIE MUS. AUKŠTOS VILNIAUS RAJONO POZICIJOS IŠORĖS EKSPERTŲ VERTINIMUOSE	93
3.16. VIEŠIEJI RYŠIAI	98
3.17. BAIGIAMASIS ŽODIS	99

1 pav. Vilniaus rajono merė Marija Rekst

I. MERO VEIKLA

2019 metai Vilniaus rajono savivaldybei buvo ne tik labai darbingi ir kupini iššūkių, bet ir itin sėkmingi. Savivaldybės darbai gerai vertinami ne tik šalyje, bet ir pasaulyje.

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš nedaugelio savivaldybių, kuriose gyventojų skaičius kiekvienais metais auga.

2019 m. gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone, skaičius išaugo iki 105 109, t.y. palyginti su 2018

metais, jų padaugėjo 1 628 asmenimis.

Vilniaus rajonas – tai ne tik puiki vieta gyventi, auginti vaikus, bet ir užsiimti verslu. Tai patvirtina ir 2019 m. pradžioje Lietuvos laisvosios rinkos instituto (LLRI) paskelbta ataskaita „Atlyginimai ir investicijos savivaldybėse. Kas pasikeitė nuo 2015?“. Ataskaitoje pabrėžiama, kad Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš 14 savivaldybių, kuriose tiesioginių užsienio investicijų vienam gyventojui lygis buvo aukštas (didesnis nei vidutinis), o augimas santykinai spartus.

Ne mažiau svarbia proga pasidžiaugti tapo dar vienas įvertinimas – Vilniaus rajono savivaldybė pripažinta **geriausiai valdoma savivaldybe** ir **geriausiai** iš visų mažųjų savivaldybių **biudžetą valdančia** savivaldybe. Tai patvirtino Lietuvos laisvosios rinkos instituto **spalio mėnesį** paskelbtas **Savivaldybių indeksas**, kuriame Vilniaus rajono savivaldybė užėmė aukštą 9-12 poziciją mažųjų savivaldybių grupėje (61 balas iš 100) ir gavo aukščiausius įvertinimus tokiose srityse, kaip: biudžetas, turto valdymas, investicijos ir plėtra bei administracija. Taip pat geriau nei vidutiniškai, palyginti su kitomis savivaldybėmis, buvo įvertintos sveikatos ir socialinės rūpybos sritys.

Tarptautinio pripažinimo sulaukė ir Vilniaus rajono vadovė – merė **Marija Rekst**. 2019 m. balandžio mėn. jai iškilmingai buvo įteiktas Lenkijos visuomeninės televizijos „TVP Polonia“ apdovanojimas. Apdovanojimai teikiami nuo 1995 metų, o laureatais tampa žmonės, labiausiai nusipelnę kultūros, meno, švietimo ir sporto srityse.

Dar vienas, bene garsiausias 2019 metais nuskambėjęs įvykis, tarptautinio pripažinimo sulaukęs, išgarsinęs Vilniaus rajono vardą visame pasaulyje – mūsų moksleivių pasiektas pasaulio Gineso rekordas! Vilniaus rajono ir Lenkijos mokiniams kartu pavyko pasiekti **Gineso rekordą**. Istorinę sėkmę jaunuoliai pasiekė dalyvaudami didžiausioje pasaulyje ateities technologijų pamokoje, kuri vienu metu vyko 64 mokyklose Lietuvoje (tik Vilniaus rajone) ir Lenkijoje. Joje dalyvavo 1 793 mokiniai. Prie akcijos prisijungė 29 Vilniaus rajono mokyklos.

2019 m. pabaigoje paskelbtame **Vilniaus politikos analizės instituto** sudarytame **Savivaldybių gerovės indekse** Vilniaus rajono savivaldybė iš visų 60 savivaldybių užėmė aukštą 13 vietą. Vilniaus rajono savivaldybė buvo gerai įvertinta demografijos srityje. Pagal komponentą „Sveika demografija“ Vilniaus rajono savivaldybė iš visų 60 savivaldybių užima aukštą 3 vietą, lenkdama 57 savivaldybes, netgi sostinę. 9 vietą Vilniaus rajonas užėmė pagal „Gyvybingos ekonomikos“ komponentą. Socialinio saugumo srityje Vilniaus rajono savivaldybė užėmė 15 vietą.

Didžiuojamės ir džiaugiamės dėl to, kad Savivaldybė, **neturėdama ilgalaikio įsiskolinimo**, teikia rajono gyventojams lengvatas, taip lengvindama jų finansinę naštą. Vilniaus rajono savivaldybė subsidijuoja **iki 42%** gyventojų mokamos vandens ir nuotekų tvarkymo kainos, dengia dalį mokesčio už atliekų tvarkymą (**1 ct už 1 kv. m. per mėnesį**). Tokia lengvata taikoma visiems

2 pav. Apdovanojimo statulėlė

įsiskolinimo neturintiems rajono gyventojams, suteikia galimybę mokėti mažiau atliekas rūšiuojantiems gyventojams. Jau keletą metų Savivaldybė teikia mokesčio lengvatas **žemės savininkams. Pensinio amžiaus asmenys, neįgalieji asmenys ir nepilnamečiai**, kurių šeimose nėra darbingų asmenų, yra atleisti nuo žemės mokesčio mokėjimo už 3 ha bendrą **visų paskirčių** žemės plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m. **Visi Vilniaus rajono gyventojai** yra atleisti nuo žemės mokesčio mokėjimo už 5 ha **žemės ūkio paskirties žemės** (išskyrus mėgėjų sodų sklypus) plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m.

Vilniaus rajono savivaldybė rūpinasi rajono ūkininkais, skatina ir palaiko žemdirbystę. Siekdama atlyginti ūkininkams dėl nepalankių oro sąlygų (prasidėjus sausrai, pakilus temperatūrai, nuolat vyraujantiems gūsingiems vėjams) patirtus nuostolius, Taryba nutarė sumažinti 50% žemės mokestį. Vilniaus rajone veikiantys verslininkai gali siekti paramos iš Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo.

Vilniaus rajone taikomi mažiausi mokesčiai už ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymą, mokinių maitinimas mokyklų valgyklose atpigo iki 50%, Vilniaus rajono savivaldybės meno ir muzikos mokyklų lankymo įkainiai yra vieni mažiausių Lietuvoje, o Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos lankymas yra nemokamas. Nuo 2019 metų pradžios rajono mokiniams savivaldybė suteikė galimybę įsigyti važiavimo vietinio priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais bilietą net su 60% nuolaida. Nuo 2020 m. sausio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai, besimokantys pagal **priešmokyklinio ugdymo programą**, gauna nemokamą maitinimą (pietus), nevertinant gaunamų pajamų. O nuo 2020 m. rugsėjo mėn. nemokamą maitinimą (pietus) gaus dar ir visi pirmokai.

2014-2020 m. finansiniu laikotarpiu Vilniaus rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti apie 50 projektų už beveik 50 mln. EUR. 2019 metais 10 projektų buvo baigta įgyvendinti, 33 projektai iki šiol vykdomi, vyksta 3 projektų paraiškų vertinimas, 2 projektai, kurių paraiškas planuojama pateikti 2020 m. I ketvirtį, buvo inicijuoti. Bendras investicijų dydis 2019 metais viršijo 20 mln. EUR. Visus pradėtus projektus planuojama įgyvendinti iki 2023 m.

2019 metai džiugino pripažinimu ir už veiklą kultūros srityje. Vilniaus krašto verbų rišimo tradicija papildė Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą, o Vilniaus rajone esantis Nemėžis paskelbtas „Lietuvos mažąja kultūros sostine 2019“.

2019 metai buvo Vilniaus rajonui palankūs ir sėkmingi. Kartu su gyventojų skaičiumi auga ir mokinių skaičius, įskaitant pirmokus. Kryptingai gerėja tiesioginių užsienio investicijų rodiklis, pagal kurį Vilniaus rajonas lenkia daug kitų šalies savivaldybių. Sparčiai modernėja rajone veikiančios švietimo, kultūros, sporto ir kitos įstaigos, iškyla nauji pastatai. Vilniaus rajone teikiamos beveik visos paslaugos iš Socialinių paslaugų katalogo. Jų spektras yra labai platus. Rajone vykdoma daug investicinių projektų, gerinama kelių infrastruktūra.

1.1. Tarptautinis bendradarbiavimas

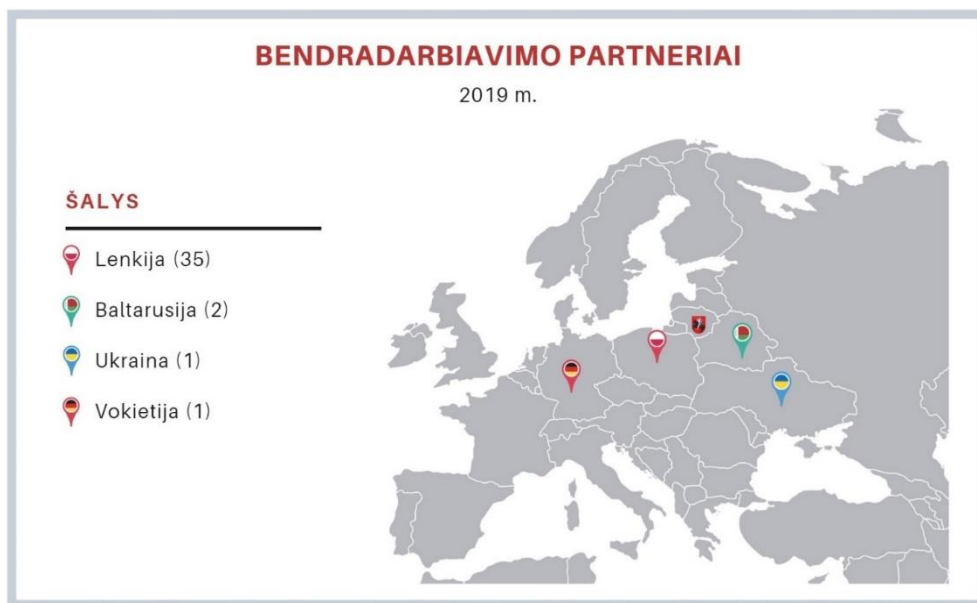
Tarptautinis bendradarbiavimas yra neatsiejama Vilniaus rajono savivaldybės, kaip atviros, draugiškos ir bendradarbiaujančios institucijos, dalis. Savivaldybė, siekdama dalytis ir perimti geriausią užsienio šalių savivaldos patirtį, kasmet plečia tarptautinį bendradarbiavimą.

Vilniaus rajono savivaldybė turi vieną didžiausių užsienio šalių partnerių skaičių. Savivaldybės administracija ir seniūnijos aktyviai bendradarbiauja (1 pav.) su Lenkijos (35), Baltarusijos (2), Ukrainos (1) ir Vokietijos (1) partneriais (apskritimis, valsčiais, miestais, draugijomis, įvairiomis organizacijomis ir kt.).

2019 m. Kalvelių seniūnija, remdamasi iki šiol sėkmingai vykdoma partneryste bei džiaugdamasi galimybe Pakenės Č. Milošo mokyklos bendruomenei kasmet atostogas leisti

Lenkijoje, pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Mstovo valsčiumi (Lenkija).

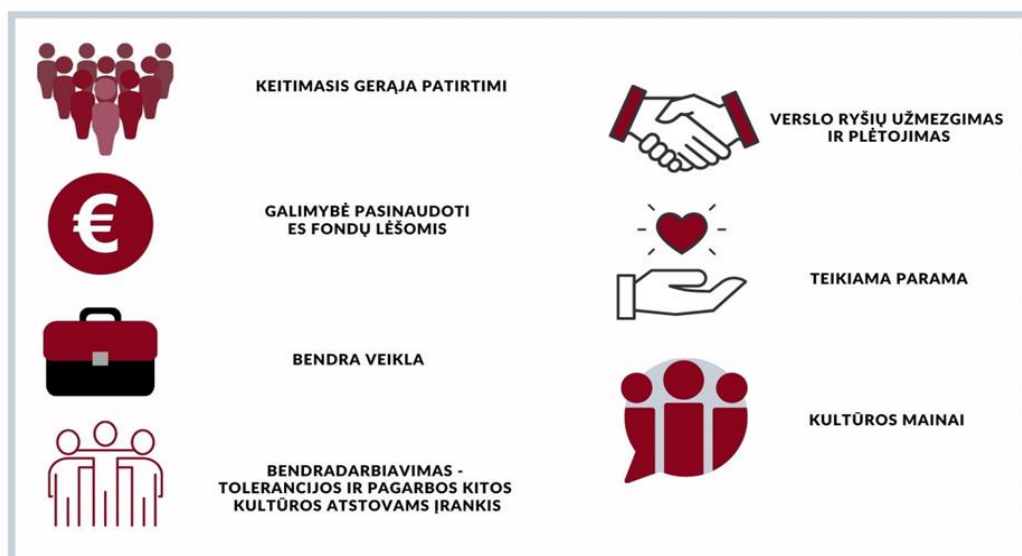
Vilniaus rajono savivaldybė 2019 metus užbaigė ir toliau sėkmingai palaikydama bei plėtodama ryšius ir bendras veiklas su užsienio valstybių partneriais.

1 pav. Savivaldybės partneriai užsienyje

1.2. Stiprių draugystės ryšių palaikymas – sėkmingo bendradarbiavimo garantas

Bendradarbiavimas – tai efektyvi tarpusavio santykių stiprinimo priemonė. Džiaugiamės, kad Vilniaus rajono savivaldybės (įskaitant seniūnijas, švietimo įstaigas ir kt.) bendradarbiavimas tiek su užsienio, tiek su Lietuvos institucijomis padeda pasiekti bendrų tikslų, skirtų gyventojų

2 pav. Tarptautinio bendradarbiavimo privalumai

gerovei užtikrinti.

Labai svarbus vykdomo tarptautinio bendradarbiavimo privalumas – galimybė pasinaudoti ES fondų lėšomis. Jau 13 metų sėkmingai bendradarbiaujame su **Ašmenos rajono vykdomuoju komitetu (Baltarusija)**, vykdydami projektus pagal 2014-2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą, projektą „Greitosios medicinos pagalbos paslaugų prieinamumo gerinimas Vilniaus ir Ašmenos rajonų pažeidžiamoms gyventojų grupėms“. Tikimasi, kad įgyvendinus projektą bus sumažinamas mirštamumas nuo miokardo infarkto ir insultų. Bus atnaujintos Juodšilių ir Kalino GMP pastotės, įsigytas naujas GMP automobilis su įranga, surengti mokymai mokiniams ir senjorams apie miokardo infarkto ir insulto simptomus bei paaiškinta, ką daryti ištikus šioms situacijoms. Pagal projektą Vilniaus rajono centrinė poliklinika gaus greitosios pagalbos automobilį. Šiuo metu vyksta pasiruošimas jo pirkimo procedūrai. Projektą įgyvendinti planuojama 2020 m., tačiau gyventojų mokymai bus vykdomi net 5 metus.

Tarptautinis bendradarbiavimas turi įtakos verslo ryšių plėtojimui, sudaro palankias prielaidas naujiems verslo ryšiams užmegzti. Vilniaus rajono verslininkai turi galimybių dalyvauti Savivaldybės partnerių organizuojamuose seminaruose, mokymuose, verslo mugėse ar parodose, pvz., Baltarusijoje rengiamoje parodoje-mugėje „Euroregionas Nemunas“, investicijų forume „Gardinas – miestas sienų sankryžoje“, Lenkijos Pasymo mieste vykstančiose verslo mugėse.

Didžiuojamės mūsų seniūnijų bei švietimo įstaigų iniciatyvumu užmegzti ir plėtoti bendradarbiavimo ryšius su užsienio šalimis, vykdyti bendrus kultūrinius, švietimo ir kt. projektus.

Savivaldybės ir **Voložino rajono (Baltarusija)** deputatų tarybos bendradarbiavimo dėka Rudaminos meno mokykla vykdo aktyvią kultūrinę veiklą, o Rudaminos F. Ruščico gimnazija, užmezgusi partnerystę su Voložino rajono mokyklomis – sėkmingai įgyvendina projektą „**Ferdinando Ruščico gyvenimo ir veiklos pėdsakais Vilniuje ir Baltarusijoje**“.

2019 metais sulaukėme nemažai ilgamečių partnerių vizitų.

Kovo mėnesį Vilniaus rajono savivaldybėje lankėsi delegacija iš **Kijevo miesto (Ukraina)** valstybinės administracijos. (3-4 pav.).

3-4 pav. Delegaciją lydėjo Ukrainos ambasados Lietuvoje pirmasis sekretorius Andriy Buriak. Merė Marija Rekst papasakojo apie Savivaldybės veiklą, supažindino svečius su Vilniaus rajonu, jo patrauklumu ir išskirtinumu. Svečiams taip pat buvo pristatyti plėtros planai, įgyvendinti ir vykdomi investiciniai projektai, efektyviai pritraukiant ES lėšas, jų nauda Vilniaus rajono gyventojams

Savivaldybė glaudžiai bendradarbiauja su **Izraelio ambasada**. Naujai kadencijai pakartotinai į Vilniaus rajono mero postą išrinktą Mariją Rekst **kovo mėnesį** pasveikinti atvyko Izraelio ambasadorius Lietuvoje Amir Maimon (5 pav.).

Balandžio 3 d. Vilniaus rajono savivaldybės merė Marija Rekst susitiko su **Legionovo miesto (Lenkija)** prezidentu Romanu Smogorzewskiu ir kartu atvykusiu kunigu Tomaszu Chciałowskiu (6 pav.). Vilniaus rajono atstovai aptarė su svečiais bendradarbiavimo galimybes, numatė Egliškių šv. Jono Bosko gimnazijos ir Legionovo bendradarbiavimo sritis.

5 pav. 2017 m. pavasarį, minint Lietuvos ir Izraelio diplomatinių santykių 25-metį, Rukainių sen. pasodinta giraitė „Izraelita“. 2019 m. gegužės 6 d. A. Maimon Pasaulio Tautų Teisuoliais paskelbė Vilniaus rajono gyventojus, kurie II pasaulinio karo metais, nepaisant mirtino pavojaus visai šeimai, gelbėjo žydų tautybės šeimą nuo nacių genocido. [Abidvi šalys kartu rūpinasi rajone esančiomis žydų bendruomenei svarbiomis vietomis, sutelkdamos pastangas išsaugoti Vilniaus krašto ir čia gyvenančių žmonių istoriją](#)

seniūniją, kur susipažįsta su unikaliu ir tradicijų kupinu Vilniaus kraštu.

Gegužės 7 d. atvyko delegacija iš **Siedlcų (Lenkija)**, kuri aktyviai bendradarbiauja su Nemenčinės K. Parčevskio gimnazija.

2019 metų **birželį** Vilniaus rajono savivaldybėje lankėsi ilgamečiai Savivaldybės, Maišiagalos seniūnijos ir Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazijos partneriai iš **Krotošyno miesto (Lenkija)**. Efektyvaus, jau du dešimtmečius skaičiuojančio Maišiagalos ir Krotošyno bendradarbiavimo dėka Maišiagalos mokiniai leidžia vasaros atostogas Lenkijoje, o Krotošyno mokiniai vasaros dienas leidžia prie Lietuvos Baltijos jūros. Vykdomos ir integracinės stovyklos, kuomet Krotošyno mokiniai iš pradžių vieši Maišiagaloje, o vėliau kartu su Maišiagalos mokiniais išvyksta į pažintines keliones po Lenkiją, Vokietiją ir Čekiją.

Naujos bendradarbiavimo galimybes aptartos **spalio** mėnesį vykusiam susitikime su asociacijos „**Wspólnota Polska**“ Opolės (Lenkija) skyriaus atstovais.

Trečius metus iš eilės su gražia iniciatyva į Vilniaus rajoną taip pat atvyko delegacija iš **Čenstakavos miesto (Lenkija)**. Su svečiais Vilniaus rajono savivaldybėje **lapkričio 6 d.** susitiko rajono merė Marija Rekst.

Daugiau nei 7 metus tęsiamos partnerystės su **Vokietijos** organizacijos „**Litauenshilfe Birkenwerder**“ rezultatas – ne tik kasmet gaunamos kalėdinės dovanos mokyklinukams ir socialiai remtinų šeimų vaikams, bet ir galimybė pažinti Vokietiją per atostogas. 2019 m. **gruodžio 5 d.** Kalėdų proga partneriai išdalijo 100 kalėdinių dovanų priešmokyklinės ir pirmos klasės Šumsko, Pakenės, Kalvelių švietimo įstaigų mokiniams bei Kalvelių seniūnijos socialiai remtinų šeimų vaikams.

Siekdamas užtikrinti bendrų veiklų tęstinumą, **balandžio 26 d.** Vilniaus rajono savivaldybėje lankėsi naujai išrinktas **Kosakovo valsčiaus (Lenkija)** viršaitis Marcin Majek kartu su delegacija. Džiaugiamės vaisinga, daugiau nei 15 metų tęsiama partneryste su **Kosakovo** valsčiumi (Lenkija). Šio bendradarbiavimo dėka Dūkštų pagrindinės mokyklos mokiniai su lydinčiais mokytojais turi galimybę vasaros atostogas leisti prie lenkiškosios Baltijos jūros pakrančių, o jaunimas iš Kosakovo vasaros atostogų atvyksta į Dūkštų

6 pav. Susitikime su svečiais iš Legionovo numatyta plėtoti draugiškus santykius tarp abiejų regionų mokinių, kuriant ir vykdant bendrus projektus. Daugiausia bendradarbiavimas būtų orientuotas į moksleivių mainų programas, kurių nauda neabejotina – mokiniai turės puikias galimybes susipažinti su kitos valstybės kultūra bei tradicijomis, įgyti naujų žinių ir turiningai praleisti laiką

7 pav. Su svečiais iš Opolės merė Marija Rekst aptarė galimas bendras iniciatyvas švietimo srityje. Pasidžiaugta kilusia iniciatyva aktyviau bendrauti ir bendradarbiauti keičiantis patirtimi, organizuojant bendrus renginius, konkursus, konferencijas, tokiu būdu gerinant Vilniaus rajono vaikų ir jaunimo mokymosi proceso kokybę bei kelti švietimo specialistų kompetencijas

8 pav. Glaudaus bendradarbiavimo dėka kiekvienų metų pabaigoje Vilniaus rajonas sulaukia geros širdies svečių – mažiesiems rajono gyventojams gerai žinomo Kalėdų Senelio, nešino pilnais maišais dovanų – kunigo Ryszardo Umanickio iš Čenstakavos Švč. Mergelės Marijos bažnyčios tradicinių Vilniaus krašto meduolių.

Nemenčinės seniūnijos glaudaus bendradarbiavimo su **Vengoževo** miestu (Lenkija) dėka Eitminiškių pagrindinė mokykla 2019 m. gavo finansinę paramą, o bendradarbiaudami su asociacija „Traugutt.org“ Eitminiškių mokyklos mokiniai buvo aprūpinti mokyklinėmis priemonėmis.

Tarptautinis bendradarbiavimas – tai taip pat savo krašto kultūros ir vertybių pristatymas bei atstovavimas.

2019 m. rugsėjo 14-15 d. **Spala** mieste (**Lenkija**) vyko tradicinė **Lenkijos Prezidento Derliaus šventė**. Vilniaus rajono savivaldybės mero pavaduotojos Teresės Demeško vadovaujama delegacija tradiciškai atsivežė Derliaus šventės pagrindinį simbolį – derliaus vainiką, kuris buvo supintas iš Vilniaus krašto verbų. Vilniaus rajono savivaldybės atstovai pirmajai Lenkijos porai įteikė

9-10 pav. Vilniaus rajono atstovai Lenkijos Prezidento Derliaus šventėje Spala mieste (Lenkija)

1.3. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas bendriems tikslams pasiekti

Skirtingų kompetencijų institucijų ir atstovų grupių veikimas kartu padeda lengviau pasiekti bendro tikslo, todėl ir 2019 m. buvo tęsiamas glaudus ir aktyvus bendradarbiavimas su **Vilniaus pasienio rinktine** ir **Vilniaus rajono policijos komisariatu**. 2019 m. bendradarbiavimą lydėjo abipusės pastangos, parama ir bendri darbai visuomenės labui.

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo gairės, galimybės bei tikslai buvo aptariami per susitikimus. Siekiant ir toliau bendradarbiauti, skatinant socialinį atvirumą ir aktyvumą, užtikrinti saugią ir ramią rajono aplinką, buvo patvirtintas 2019 m. **Vilniaus pasienio rinktinės** ir Vilniaus rajono savivaldybės bendradarbiavimo priemonių planas. Šalys numatė konkrečias priemones, padėsiančias stiprinti asmenų įtraukimo į nusikalstamas veikas prevenciją, užtikrinant visuomenės saugumą ir prisidedant prie gyventojų užimtumo. Plano priemonės taip pat parengtos siekiant skatinti pasitikėjimą pasienio tarnyba bei suteikiant informaciją apie galimybę įgyti pasieniečio profesiją.

11 pav. Merė Marija Rekst su Vilniaus rajono policijos komisariato atstovais

Plėtodami tarpinstitucinį bendradarbiavimą, džiaugiamės ir visuomenei itin

svarbia bei glaudžia partneryste su **Vilniaus rajono policijos komisariatu**. Ilgus metus trunkantis tarpinstitucinis bendradarbiavimas paremtas aktyvia prevencine veikla – sėkmingai įgyvendinamos prevencinės programos seniūnijų bei švietimo įstaigų bendruomenėse.

12-13 pav. Prevencinis renginys Vilniaus r. mokiniams „Saugios atostogos vaikams“ su Vilniaus r. policijos komisariatu, Vilniaus pasienio rinktine, greitosios pagalbos atstovais iš Vilniaus r. centrinės poliklinikos, Valstybine priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesių gelbėtojų mokykla, Šalčininkų r. policijos komisariatu bei Vilniaus r. savivaldybe

Vilniaus pasienio rinktinės pasieniečiai bei Vilniaus rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnai dažnai lankosi Vilniaus rajono švietimo įstaigose, organizuoja įvairius konkursus, įdomias veiklas mokiniams.

2019 m. vasario 6 d. svečiuose sulaukėme kolegų iš Marijampolės savivaldybės. Vilniaus rajono savivaldybės priimami gyventojams palankūs sprendimai sudomino Marijampolės savivaldybės atstovus. Vilniaus rajono valdžios atstovai svetingai sutiko atvykusią delegaciją, pasidalijo gerąja patirtimi taikant gyventojams subsidijas bei kuriant gyventojų gerovę.

1.4. Dvasinių vertybių puoselėjimas

Mūsų krašto kultūra ir mentalitetas yra paremti krikščioniškomis, dvasinėmis, moralinėmis ir tradicinėmis vertybėmis. Puoselėjant krikščioniškąsias vertybes, Vilniaus rajone buvo organizuojami įvairūs renginiai, kurių tikslas – žadinti ir stiprinti dvasinių vertybių sąmoningumą visuomenėje. Skatiname krikščionišką jaunimo ugdymą.

2019 m. minėjome Kristaus Karaliaus Intronizacijos Vilniaus rajone 10-ąsias metines. Ta proga Kristaus Karaliaus Intronizacijos aktas buvo atnaujintas ir per šv. Mišias pašventinta specialiai sukurta rankų darbo vėliava su Kristaus Karaliaus atvaizdu. Prieš 10 metų, 2009 m. birželio 12 d. įvyko iki šiol Vilniaus krašte analogų neturintis įvykis. Tą dieną Vilniaus rajono savivaldybės taryba vienbalsiai priėmė sprendimą dėl Kristaus Karaliaus intronizacijos Vilniaus rajone, viešai pripažindama, kad Kristus yra Karalius.

14-16 pav. VII piligriminis žygis a. a. kunigo prelato Juzefo Obrembskio pėdsakais iš Turgelių į Maišiagalą

Birželio 7 d. startavo tradicinis VII trijų dienų Vilniaus rajono piligriminis žygis a. a. kunigo prelato Juzefo Obrembskio pėdsakais iš Turgelių į Maišiagalą. Šiuo žygiu siekiama propaguoti krikščioniškas vertybes ir idėjas, kuriomis gyvenime vadovavosi Vilniaus krašto patriarchas, kunigas prelatas Juzef Obrembski, atiduoti pagarbą ganytojui ir būti įkvėptiems jo gyvenimo pavyzdžio. Apie 400 piligrimų lydėjo dvasingumo ir susitelkimo šūkis: „Išpažinkime tikėjimą!“. Trijų dienų kelionę lydėjo ir 10-osios Kristaus Karaliaus intronizacijos Vilniaus rajone akto pasirašymo metinės bei vėliava su Kristaus Karaliaus atvaizdu.

2019 m. gegužės mėnesį vyko VI Tarptautinis sakralinės muzikos festivalis „Kristus karaliauja! Aleliuja!“, kurio garbės globėja – Vilniaus rajono merė Marija Rekst. Šio festivalio pagrindinis tikslas – krikščioniškų tradicijų puoselėjimas ir vokalinio bei chorinio meno vystymas.

17 pav. VI festivalis „Kristus karaliauja! Aleliuja!“

1.5. Visuomeninė veikla, pilietinių ir tautinių vertybių puoselėjimas

Mūsų šalies laisvė ir joje puoselėjamos vertybės didžia dalimi priklauso nuo to, kokią žinią perduosime ateities kartoms. 2019 m. Lietuva minėjo kelis reikšmingus įvykius, svarbius mūsų šalies valstybingumo istorijai ir raidai. Vilniaus rajono savivaldybė, norėdama įtraukti kuo platesnį savo gyventojų ratą į šių svarbių įvykių minėjimą, prisidėjo prie jų organizavimo ir koordinavimo rajono teritorijoje.

18-20 pav. Baltijos kelio 30-osios metinės

Rugpjūčio 23 d. prie **Baltijos kelio** iškilmingai paminėtos jubiliejinės Baltijos kelio 30-osios metinės. Minėjime dalyvavo merė Marija Rekst, Tarybos nariai, Savivaldybės administracijos atstovai, švietimo, kultūros ir socialinių įstaigų atstovai. Susirinkę prie Baltijos kelio paminklo susikibo rankomis į gyvą grandinę, simbolizuojančią laisvę, vienybę ir brolybę. Gyvoji grandinė siekė beveik 700 metrų. Po to visi buvo pakviesti į koncertą ir pasibūti prie simbolinio laužo.

Lapkričio 22 d. Vilniaus rajono valdžios atstovai dalyvavo iškilmingoje **1863-1864 m. sukilimo**

vadų Zygmunt Sierakowski ir Konstanty Kalinowski bei dar 18-os sukilimo **dalyvių**, kurių palaikai rasti Gedimino kalne, **valstybinių laidotuvių ceremonijoje**. Atsisveikinimo žodžius tarė Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda, Lenkijos Respublikos Prezidentas Andrzej Duda ir Baltarusijos Respublikos vicepremjeras Igor Petrišenko.

Sukilimo vadų ir dalyvių laidotuvių ceremonijoje (21 pav.) dalyvavo Vilniaus rajono merė Marija Rekst, Tarybos nariai, Savivaldybės administracijos atstovai ir mokiniai iš Vilniaus rajono mokyklų. Mokiniai, atiduodami pagarbą žuvusiems už laisvę, turėjo galimybę dalyvauti gyvoje istorijos pamokoje, ugdyti savo patriotiškumą, pilietines ir dvasines vertybes.

21 pav. 1863-1864 m. sukilėlių valstybinių laidotuvių ceremonija

1 pav. Vilniaus rajono mero regalijos

II. TARYBOS VEIKLA

2019 metais Vilniaus rajono savivaldybės tarybai buvo labai svarbūs, kadangi savo įgaliojimus baigė 2015-2019 kadencija ir prasidėjo 2019-2023 metų kadencija.

2019 metų kovo 3 dieną vykusiuose savivaldos tarybų ir merų rinkimuose Vilniaus rajono gyventojai Savivaldybės mero vairą patikėjo jau 5-ąją kadenciją einančiai Vilniaus rajono savivaldybės meri, Lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso koalicijos „Krikščioniškų šeimų sąjunga“ kandidatėi

Marijai Rekst. Tiesioginiuose merų rinkimuose pergalę pelnusi Marija Rekst surinko 20 696 rinkėjų balsų (54,14%).

2019-2023 m. kadencijos Vilniaus rajono savivaldybės tarybą sudaro 31 narys. Tarybos narių daugumą sudaro 19 narių, išrinktų pagal Lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso koalicijos „Krikščioniškų šeimų sąjunga“ sąrašą. 6 Tarybos nariai išrinkti pagal Centro dešinės koalicijos sąrašą, 4 – pagal Lietuvos socialdemokratų partijos sąrašą, 2 - Darbo partijos kandidatų sąrašą.

Vilniaus rajono savivaldybės taryboje veikia 3 frakcijos: Lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija ir 2 opozicinės: Centro dešinės koalicijos ir LSDP frakcijos.

2019-2023 m. kadencijos Tarybos nariai pagal kandidatų sąrašą

Kandidatų sąrašo pavadinimas	Vardas, pavardė	
Lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso koalicija „Krikščioniškų šeimų sąjunga“	1. <i>Marija Rekst - merė</i>	11. Elvyra Lepilova
	2. <i>Teresa Demeško - mero pavaduotoja</i>	12. Irena Karpavičienė
	3. <i>Robert Komarovski - mero pavaduotojas</i>	13. Edita Klimaševskaja
	4. Stanislav Adamaitis	14. Miroslava Klim
	5. Tadeuš Andžejevski	15. Marliena Paškovska
	6. Liucijana Binkevič	16. Anton Feliks Stankevič
	7. Viktor Bojarovič	17. Edmund Šot
	8. Kristina Boroško	18. Stanislav Zajankovski
	9. Tatjana Markova	19. Zigmont Ždanovič
	10. Ana Miliuškevič	
Centro dešinės koalicija	1. Vaidas Augūnas 2. Gintaras Karosas 3. Liudas Kaškonas 4. Gediminas Kazėnas 5. Jonas Vasiliauskas 6. Artūras Želnys	
Lietuvos socialdemokratų partija	1. Irena Aniukštienė 2. Robert Duchnevič 3. Janina Šokaitienė 4. Algis Vaitkevičius	
Darbo partija	1. Tadeuš Orševski 2. Gražina Tamašauskienė	

2019 metais sušaukta 15 Tarybos posėdžių, iš jų į 3 posėdžius susirinko dar 2015-2019 kadencijos nariai ir į 12 posėdžių - 2019-2023 metų kadencijos nariai.

Vilniaus rajono savivaldybės taryba kryptingai dirba, siekdama užtikrinti gyventojų gerovę ir rajono darnų vystymąsi.

2019 metais priimti 483 svarbūs Vilniaus rajono gyventojams sprendimai. Didžiąją sprendimų dalį sudarė klausimai dėl projektų rengimo ES struktūrinių fondų paramai gauti, Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, biudžeto valdymo, sveikatos, švietimo, socialinių įstaigų darbo organizavimo, teritorijų planavimo. Savivaldybės tarybos posėdžiai yra vieši, juose gali dalyvauti visi norintys, taip pat posėdžiai yra transliuojami savivaldybės interneto svetainėje www.vrsa.lt.

2.1. Svarbesni 2019 metų priimti Tarybos sprendimai:

- Nuo 2012 metų Vilniaus rajono savivaldybė kartu su Vilniaus rajono centrine poliklinika finansuoja jauniems žmonėms medicinos studijas, o šie įsipareigoja dirbti rajono poliklinikoje 5 metus. Taip institucijos sprendžia gydytojų trūkumo problemą. Siekdama gyventojų sveikatos būklės netolygumų mažinimo ir šeimos gydytojo paslaugų prieinamumo gerinimo rajono gyventojams, Taryba pritarė remti dar vieno studento-rezidento (šeimos gydytojo), studijuojančio šalies universitete, studijas, skatinti jį siekti išsilavinimo ir atlikti rezidentūrą Vilniaus rajono centrinėje poliklinikoje;
- Svarbus sprendimas priimtas ir socialinėje srityje – Taryba priėmė sprendimą dėl Kuosinės socialinės globos namų steigimo. Globos namai bus stacionari socialinių paslaugų įstaiga, kuri teiks ilgalaikę ir trumpalaikę socialinę globą apie 25 asmenims su specialiaisiais poreikiais. Planuojama, kad socialinės globos namai pradės veikti 2020 metų II pusėje;
- Nuspręsta atlikti Mozūriškių dvaro sodybos dvarininko namo tvarkybos ir kapitalinio remonto darbus, įkurti jame senųjų amatų centrą, teikiantį aukštos kokybės besikeičiančius visuomenės ir tikslinių grupių poreikius atitinkančias paslaugas;
- Siekdama atlyginti ūkininkams dėl nepalankių oro sąlygų (prasidėjus sausrai, pakilus temperatūrai, nuolat vyraujantiems gūsingiems vėjams) patirtus nuostolius, Taryba nutarė sumažinti 50% žemės mokestį;
- Siekiant sudaryti patrauklias sąlygas darbui Savivaldybės švietimo įstaigose esantiems ir naujiems kvalifikuotiems specialistams, priimtas sprendimas kompensuoti mokytojų, auklėtojų ir pagalbos mokiniui specialistų kelionės išlaidas. Nuo 2019 metų sausio 1 d. mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų, važiuojančių į darbą nuo 3 iki 40 kilometrų į vieną pusę ir atgal atstumu, kelionės išlaidos kompensuojamos po 0,07 EUR už 1 km. Toks sprendimas palengvina ugdymo proceso vykdymą, pritraukia mokytojus iš kitų vietovių ir padeda spręsti mokytojų trūkumo problemą;
- Taryba priėmė sprendimą dėl dantų protezavimo paslaugų išlaidų kompensavimo. Tai tikslinė finansinė parama mažas pajamas gaunantiems rajono gyventojams, neturintiems teisės į dantų protezavimo paslaugas, kompensuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, ir kuriems dantų protezavimo paslaugos yra būtinos. Teisę į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto išmoką turi pensinio amžiaus asmenys, nedarbingi arba iš dalies darbingi asmenys bei vaikai;
- Prie Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sudaryta Šeimos taryba. Tai visuomeniniais pagrindais veikiantis patariamasis kolegialus organas, kurio tikslas – padėti įgyvendinti Savivaldybės funkcijas kuriant šeimai palankią aplinką

2 pav. Vilniaus r. savivaldybės tarybos narių ženkliai

savivaldybėje ir stiprinti bendradarbiavimą tarp savivaldybės institucijų ar įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su šeimomis ar joms atstovaujančių. Šeimos taryba taip pat prisideda prie saugios aplinkos šeimoje ir šeimai kūrimo ir stiprinimo, viešųjų paslaugų šeimoms prieinamumo ir efektyvumo gerinimo, teikia Savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl veiksmų kuriant šeimai palankią aplinką rajone tobulinimo.

III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA

3.1. DEMOGRAFINĖS TENDENCIJOS

Vilniaus rajono gyventojų skaičius ir toliau auga. Registrų centro duomenimis, 2019 metai Vilniaus rajonui ir vėl džiuginantys – gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone, skaičius siekia 105 109 ir tai yra 1 628 gyventojais daugiau nei 2018 m.

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš nedaugelio savivaldybių, kuriose gyventojų skaičius kiekvienais metais vis auga. 2018 m. savo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone deklaravo 1 213

1 pav. Šaltinis: vrsa.lt

naujų gyventojų.

Vienomis iš didžiausių seniūnijų išlieka Avižienių seniūnija, kuri skaičiuoja 12 048 gyventojus (2 314 gyventojais daugiau nei 2018 m.). Antroje vietoje pagal gyventojų skaičių Vilniaus rajono seniūnijose jau daugelį metų iš eilės rikiuojasi Nemežio seniūnija, kurioje gyvena 9 441 gyventojas. Trečioji didžiausios seniūnijos pagal gyventojų skaičių vieta, aplenkus 2018 m. dominavusią Pagirių seniūniją, atiteko Zujūnų seniūnijai, kurioje pagal statistinius duomenis gyvena 7 822 gyventojai. Pagirių seniūnija, 2019 m. skaičiuojanti 7 529 gyventojus, liko ketvirtoje vietoje.

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš trijų jauniausių savivaldybių visoje šalyje, t. y. bendras vaikų ir jaunimo skaičius yra didesnis nei pensinio amžiaus gyventojų. Vilniaus rajone bendras vaikų ir jaunimo (0-17 m.) skaičius sudaro 17,7% nuo visų gyventojų skaičiaus, o pensinio amžiaus gyventojai sudaro 17,6% nuo visų gyventojų skaičiaus. Kitos dvi jauniausios savivaldybės – tai Kauno ir Klaipėdos rajonai.

Vilniaus rajono savivaldybė turi geriausią gimstamumo rodiklį (1 lent.) iš visų Vilniaus apskrities savivaldybių (po Vilniaus).

Savivaldybė	2017	2018	2019	Bendras gimstamumo rodiklis 1000 gyventojų	Gyventojų skaičius pagal savivaldybes 2019 m.
Vilniaus rajonas	890	916	893	8,5	105122
Elektrėnų savivaldybė	249	237	226	8,6	26150
Šalčininkų rajonas	297	298	273	8	33950
Širvintų rajonas	145	125	129	7,8	16452
Švenčionių rajonas	203	151	161	6,4	25234
Trakų rajonas	367	339	355	10,3	34526
Ukmergės rajonas	352	370	318	8,6	36906
Vilniaus miesto savivaldybė	11274	10790	11118	19,2	580020
Visa Lietuva	36477	34992	34474	11,4	3027617

1 lentelė. Gimusieji Vilniaus apskrityje 2017-2019. Šaltinis: VŠĮ Registrų centras

2019 m. pabaigoje paskelbtame **Vilniaus politikos analizės instituto** sudarytame **Savivaldybių gerovės indekse** Vilniaus rajono savivaldybė buvo gerai įvertinta demografijos srityje. Pagal komponentą „Sveika demografija“ Vilniaus rajono savivaldybė iš visų 60 savivaldybių užima aukštą 3 vietą, lenkdama 57 savivaldybes, netgi sostinę.

3.2. BIUDŽETAS

Vilniaus rajono savivaldybė pripažinta savivaldybe, kuri geriausiai iš visų mažųjų savivaldybių valdo biudžetą. Tai patvirtino Lietuvos laisvosios rinkos instituto 2019 metų **spalio mėnesį** paskelbtas **Savivaldybių indeksas**. Vilniaus rajono savivaldybė iš galimų 100 taškų šioje srityje surinko 91 (vidurkis – 75).

- 2019 metams Vilniaus rajono savivaldybės taryba patvirtino 83 128 700 EUR pajamų biudžetą (biudžeto planas – 97 346 900 EUR, įvykdymas 101 282 400 EUR).
- Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų sudarė 27 013 100 EUR, iš jų:

1. valstybės (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti buvo skirta 4 778 100 EUR
2. mokinio krepšeliui finansuoti – 21 823 400 EUR
3. tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriui finansuoti – 48 500 EUR
4. neformaliai švietimui iš Europos Sąjungos finansuoti - 363 100 EUR.

Prognozuojamos pajamos sudarė 52 009 000 EUR, vietinės rinkliavos – 2 520 000 EUR, nuomos mokestis už žemę – 115 000 EUR, biudžetinių įstaigų pajamos – 1 396 600 EUR, materialiojo turto realizavimo pajamos - 60 000 EUR.

2019 metų pradžioje biudžeto lėšų likutis sudarė 5 998 200 EUR, kuris buvo skirtas biudžeto stygiui dengti.

Per metus biudžeto pajamų planas padidėjo 14 218 200 EUR. Dotacijos padidėjo 13 097 600 EUR, iš jų dotacijos iš ES - 5 307 400 EUR; kitos pajamos - 1 120 600 EUR.

2019 metais savivaldybė gavo 3 935 500 EUR viršplaninių pajamų

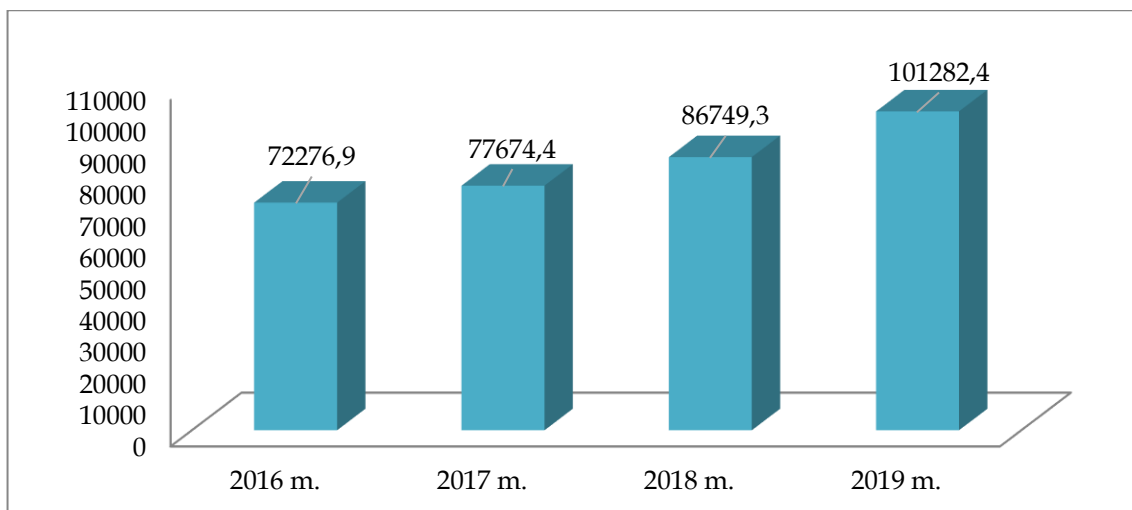
Didžiausia pajamų dalis (50%) surenkama iš gyventojų pajamų mokesčio (1 lent.).

Pajamų pavadinimas	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
GPM	38473,4	40936,6	47472,4	50629,8
Turto mokesčiai	3418,2	4077,7	4032,0	4313,4
Prekių ir paslaugų mokesčiai	2541,2	3187,0	3066,2	3321,3
Dotacijos	25958,1	27704,4	29885,4	40221,7
Kitos pajamos	1735,6	1653,0	2212,9	2606,4
Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	150,4	115,7	80,4	189,8
Iš viso pajamų: iš jų savarankiškoms funkcijoms	72276,9 46318,8	77674,4 49970,0	86749,3 56863,9	101282,4 61060,7
Skolintos lėšos	639,5			280,0
Metų pradžios likutis	10002,2	8782,3	9570,6	5998,2

1 lent. Vilniaus r. savivaldybės biudžeto pajamos 2016-2019 m. (tūkst. EUR)

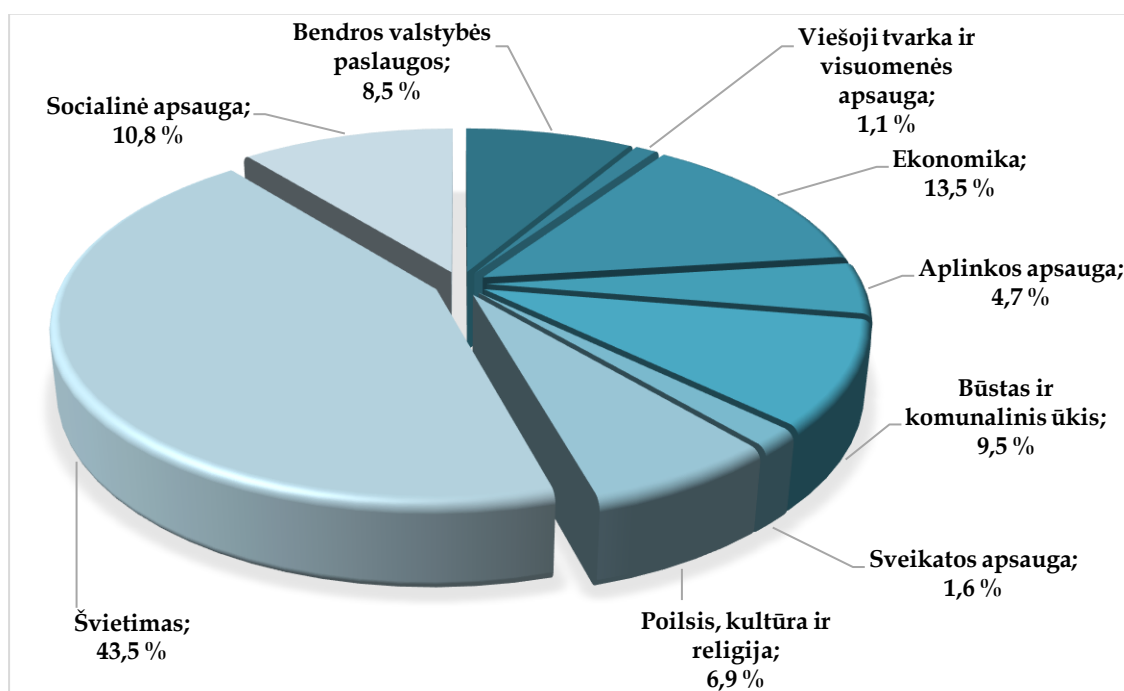
Palyginę Savivaldybės biudžeto gaunamas pajamas 2016-2019 metais, matome, kad jos didėja (1 pav.). 2019 metus lyginant su 2016 m., matyti, kad surinkta 29 005 500 EUR daugiau, iš jų savarankiškoms funkcijoms - 14 741 900 EUR. 2019 metus lyginant su 2018 m., surinkta 14 533 100 EUR daugiau, iš jų savarankiškoms funkcijoms - 4 196 800 EUR.

Gavus Finansų ministerijos leidimą skolintis investiciniams projektams vykdyti, buvo pasirašyta sutartis su komerciniu banku 2 200 000 EUR kredito linijai. Iš skolintų lėšų 2019 m. buvo panaudota 280 000 EUR.

1 pav. Vilniaus r. savivaldybės biudžeto pajamos 2016-2019 m. (tūkst. EUR, metų pabaigoje)

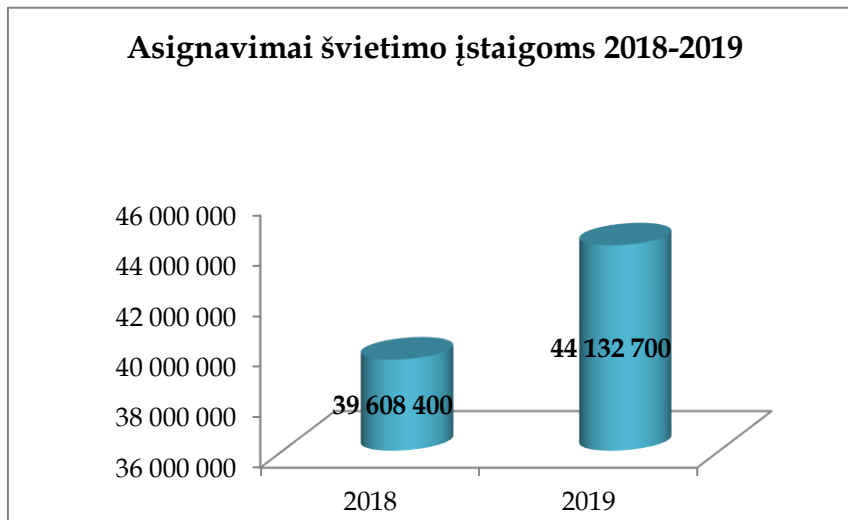
Patvirtintas 2019 m. asignavimų planas išlaidoms sudarė 89 126 900 EUR. 2019 metais išlaidų įvykdymas sudarė 101 371 500 EUR arba 97,8% (patikslintas asignavimų planas - 103 635 100 EUR). Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigoms 2019 m. skirti asignavimai sudarė 39 269 800 EUR (2 pav.).

2 pav. 2019 m. Savivaldybės biudžeto asignavimai pagal valstybės funkcijas (%). VRSA duomenys

3.3. ŠVIETIMAS

Švietimas yra prioritetinga Vilniaus rajono savivaldybės sritis, dėl to jai finansuoti skiriama beveik pusė Savivaldybės biudžeto.

1 pav. VRSA duomenys

Pagal skiriamų mokymo lėšų sumą Vilniaus rajono savivaldybė yra 1-oje vietoje tarp Lietuvos rajoninių savivaldybių ir 6-oje vietoje visoje Lietuvoje – po didžiausių Lietuvos miestų.

3.3.1. Didelės investicijos į švietimo įstaigų infrastruktūrą

Savivaldybė labai daug dėmesio skiria švietimo įstaigų ugdymo aplinkos ir infrastruktūros

gerinimui.

Vilniaus rajone vystoma ir gerinama Savivaldybės švietimo įstaigų infrastruktūra: jos renovuojamos, modernizuojamos, statomi priestatai, atliekami vidaus patalpų remontai, teritorijų aptvėrimas, stadionų, sporto ir vaikų žaidimų aikštelių įrengimas bei atnaujinimas.

2019 m. rajone toliau buvo vykdomos 3 naujos statybos – statomi 2 nauji švietimo įstaigų priestatai: Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos **Grigaičių pradinio ugdymo skyriaus** (darbų vertė – 521 000 EUR, 2019 m. investuota 260 000 EUR) ir **Marijampolio vaikų lopšelio-darželio** (darbų vertė – 559 000 EUR, 2019 m. investuota 300 000 EUR), iškilio **Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos** administracinis pastatas už 800 000 EUR, 2019 m. pabaigoje pradėta **Pagirių „Pelėdžiuko“** vaikų darželio rekonstrukcija su priestato statyba už 2 mln. EUR. Iki 2021 m. planuojamame baigti priestate bus atidarytos 6 papildomos ikimokyklinio ugdymo grupės.

2019 m. pabaigoje pradėtas **Rudaminos meno mokyklos** infrastruktūros modernizavimo projektas (vertė – beveik 3 mln. EUR, iš jų apie 260 000 EUR skirs ES).

2019 m. baigtas modernizuoti **Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazijos pastatas**. Projekto įgyvendinimo metu sutvarkytos ir modernizuotos gimnazijos pastato edukacinės erdvės: sporto ir choreografijos/aerobikos salės, valgykla, biologijos, fizikos, chemijos, muzikos klasės, psichologo (pagalbos mokiniui) kabinetas ir kitos patalpos. Projekto vertė - 1,1 mln. EUR. Prie šios gimnazijos įrengtas sporto aikštynas, skirtas ne tik mokiniams, bet ir visai bendruomenei.

2019 m. **baigta renovuoti:**

2 pav. Pagirių „Pelėdžiuko“ vaikų darželio priestato vizualizacija

3 pav. Mickūnų gimnazijos edukacinės erdvės

4 pav. Marijampolio M. Lukšienės gimnazijos valgykla

- **Zujūnų gimnaziją** (darbų vertė – 486,7 tūkst. EUR),
- **Buivydzijų T. Konvickio gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrių** (darbų vertė – 217 800 EUR) ir
- **Kabiškių vaikų lopšelių-darželių** (darbų vertė – 142 000 EUR).

2019 m. buvo baigtas **Medininkų šv. Kazimiero** gimnazijos **renovacijos I etapas**. Joje atliktas valgyklos kapitalinis remontas ir iš dalies pakeista šildymo sistema (darbų vertė – 195 000 EUR). Gimnazijos valgykla aprūpinta nauja įranga ir baldais už 30 000 EUR,

- **Paberžės šv. St. Kostkos** gimnazijoje atliktas sanitarinių mazgų remontas (darbų vertė – 48 000 EUR). Darbai buvo finansuojami iš Savivaldybės biudžeto.

2019 m. renovacijos darbai buvo tęsiami Nemenčinės K. Parčevskio gimnazijoje (darbų vertė – 1 245 900 EUR). 2019 m. atlikta darbų už 262 000 EUR.

Vidaus patalpų modernizavimo darbai 2019 m. buvo **tęsiami** šiose gimnazijose:

- **Mickūnų** (darbų vertė – 1 mln. 100 000 EUR)
- **Rukainių** (darbų vertė – 1 mln. EUR) ir
- **Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko** (darbų vertė – 900 000 EUR). Darbai finansuojami Savivaldybės, valstybės ir ES. Darbus planuojama baigti 2020 m.

Kitose švietimo įstaigose taip pat buvo atlikti įvairūs vidaus patalpų remonto, teritorijų aptvėrimo bei vaikų žaidimų aikštelių remonto darbai:

- **Bezdonių „Saulėtekio“** pagrindinėje mokykloje buvo įrengti vidaus inžineriniai tinklai bei suremontuota dalis vidaus patalpų (darbų vertė – 123 000 EUR),
- **Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio** gimnazijoje atliktas sporto salės remontas (bendra darbų vertė – 61 400 tūkst. EUR),
- **Buivydiškių pradinėje** mokykloje atliktas vidaus patalpų remontas (darbų vertė – daugiau kaip 54 000 EUR),
- Vilniaus rajono savivaldybės **sporto mokyklos** administracinis pastatas aprūpintas naujais baldais ir įranga už 42 400 EUR,
- prie **Pagirių gimnazijos** išasfaltuota automobilių stovėjimo aikštelė (darbų vertė – 32 200 EUR),
- Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazijos **Anavilio ikimokyklinio ugdymo skyriuje** atlikti šildymo sistemos remonto darbai ir vienos grupės vidaus patalpų remontas (darbų vertė – 28 600 EUR),

Iki 2019 m. pabaigos
buvo renovuota /
modernizuota 85%
Savivaldybės
mokyklų ir
ikimokyklinio
ugdymo įstaigų

- atlikti įvairūs darbai kitose savivaldybės švietimo įstaigose, iš viso 30 įstaigų.

3.3.2. Sporto infrastruktūros plėtra

Savivaldybė didelį dėmesį skiria taip pat sporto infrastruktūros vystymui ir tobulinimui bei aktyvios gyvensenos skatinimui.

2019 m. prie Savivaldybės gimnazijų buvo įrengti 4 nauji **sporto aikštynai**, pritaikant juos bendruomenės poreikiams:

1. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos;
2. Lavoriškių Stepono Batoro;
3. Marijampolio Meilės Lukšienės
4. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos ir „Verdenės“.

Pradėti įrengti sporto aikštynai prie Medininkų šv. Kazimiero ir Mickūnų gimnazijų.

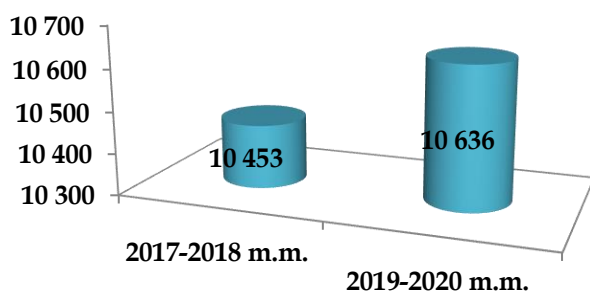
5 pav. Sporto aikštynas Paberžėje

**Tam skirta
1 675 000
EUR**

3.3.3. Mokinių skaičius auga

Vilniaus rajono savivaldybė - viena iš nedaugelio šalies savivaldybių, kuriose mokinių skaičius auga

Mokinių skaičius

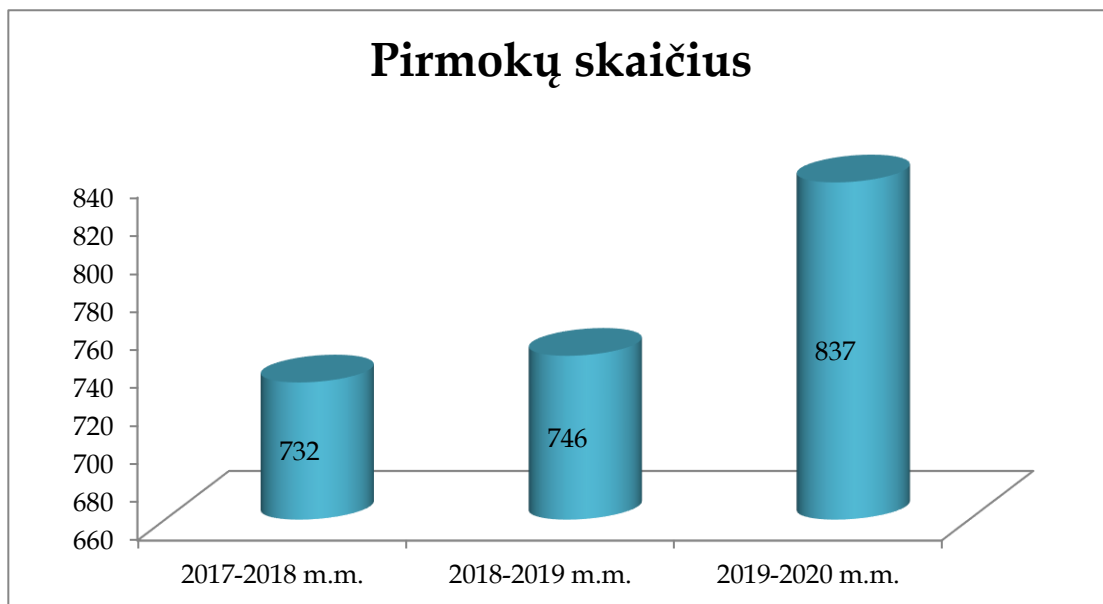
6 pav. Mokinių skaičiaus dinamika 2017-2020 m.

Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo įstaigose mokinių skaičius, lyginant jį su visos Lietuvos bendrojo ugdymo įstaigomis, auga (6 pav.).

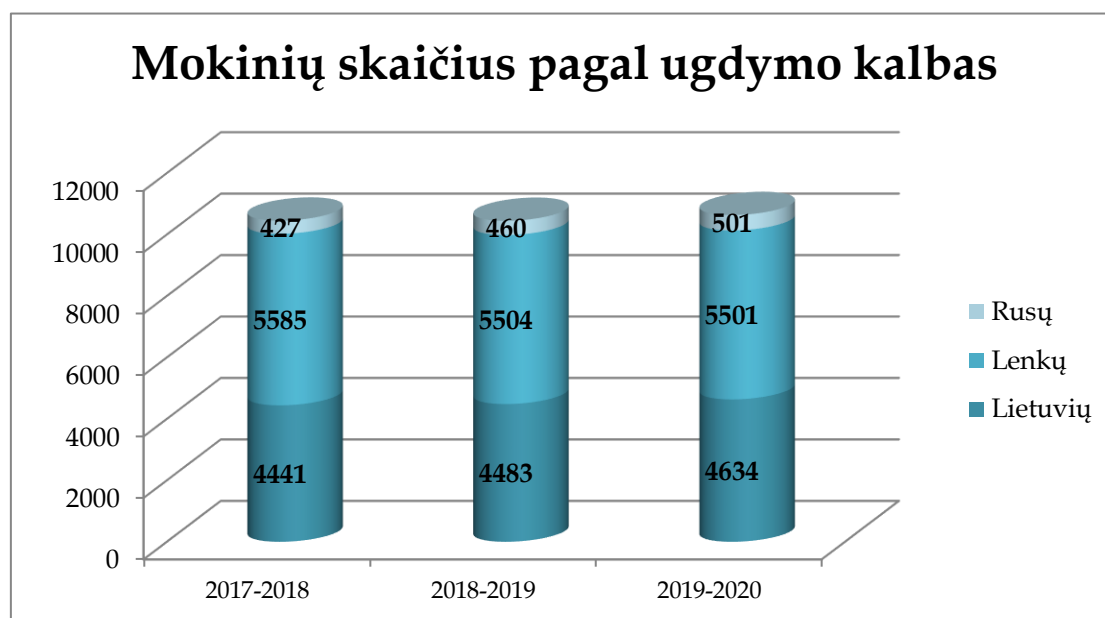
3.3.4. Daugiau pirmokų

2019–2020 mokslo metais, palyginti su 2017–2018 mokslo metais, pirmokų skaičius Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose padidėjo apie 12% (7 pav.).

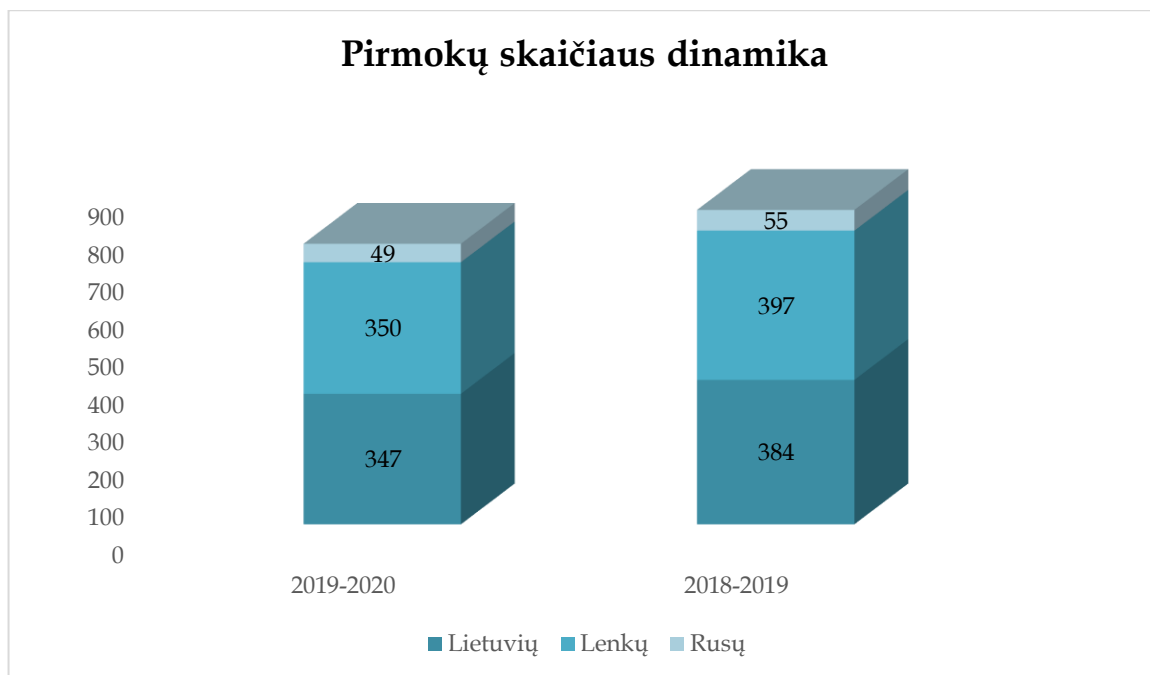
2019–2020 m. m. savivaldybės švietimo įstaigose ugdoma lietuvių ugdomąja kalba 43,57%, lenkų – 51,72% ir rusų – 4,71% mokinių (8 pav.).

7 pav. Pirmokų skaičiaus dinamika 2017-2020 m.

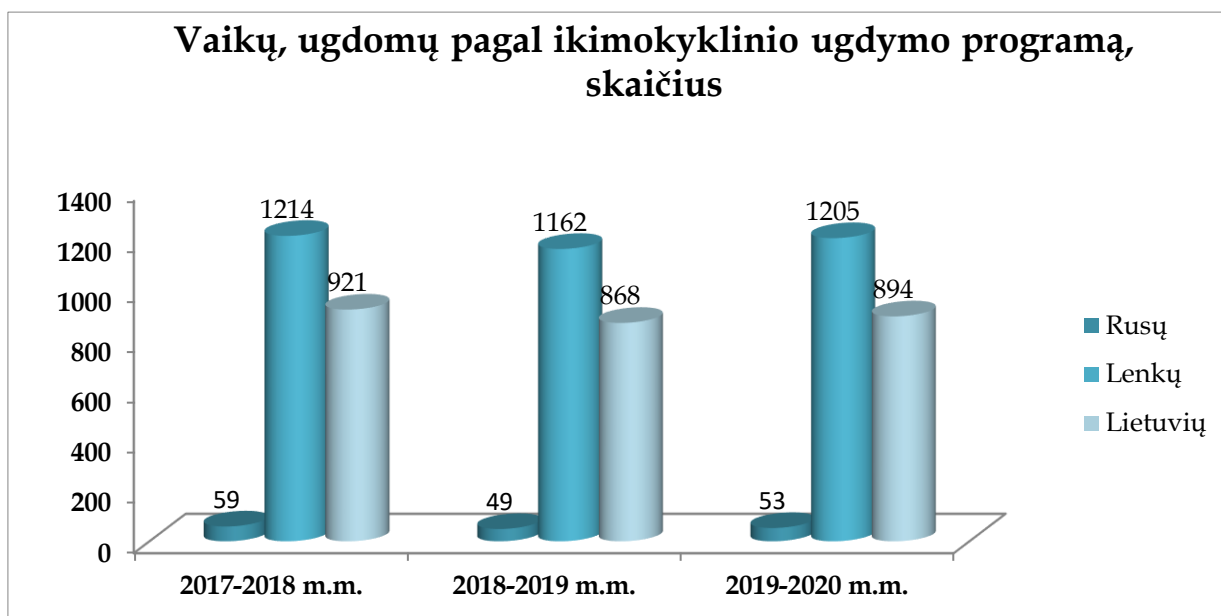
8 pav. VRSA duomenys

9 pav. VRSA duomenys

3.3.5. Kasmet naujos ikimokyklinio ugdymo grupės

Vilniaus rajono savivaldybė – Lietuvoje viena iš nedaugelio, galinti didžiuotis gyventojų skaičiaus augimu, todėl čia jaučiamas nuolatinis naujų ikimokyklinio ugdymo vietų poreikis ir dėl to Savivaldybė kasmet atidaro vis naujas ikimokyklinio ugdymo grupes. Nuo 2017 m. iki 2019 m. ikimokyklinio ugdymo grupių skaičius (10 pav.) padidėjo 8 grupėmis, ir 2019–2020 m. m. rajono savivaldybės švietimo įstaigose iš viso veikė 118 grupių, kuriose pagal ikimokyklinio ugdymo programą ugdomi 2152 vaikai.

10 pav. VRSA duomenys

Spresdama

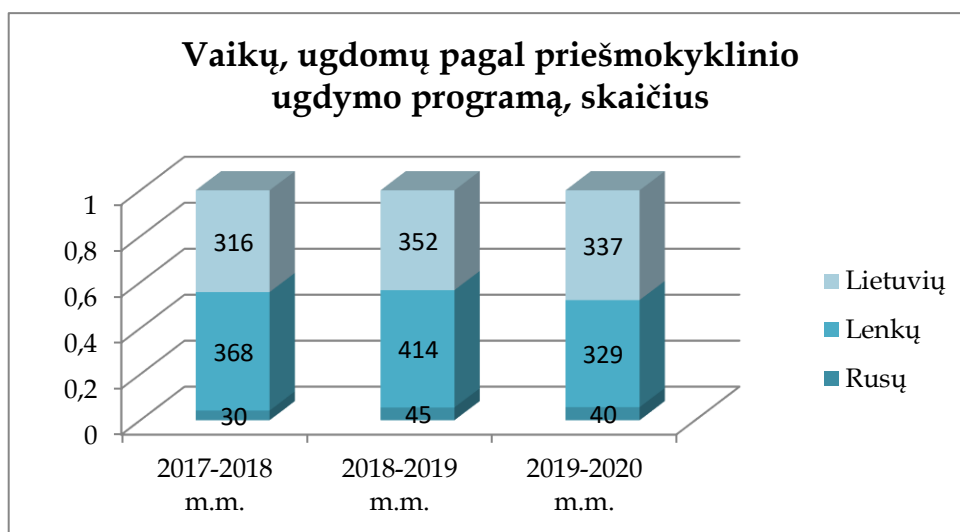
ikimokyklinio ugdymo vietų trūkumo problemą Avižienių ir Riešės seniūnijose, Vilniaus rajono savivaldybė 2020–2022 m. planuoja naujo vaikų lopšelio-darželio statybas Didžiojoje Riešėje, kuriame veiks 8 ikimokyklinio ugdymo grupės, iš jų 2 grupės bus skirtos specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams.

Iš viso pagal ikimokyklinio ugdymo programą ugdoma vaikų:

Ugdymo kalba	2018–2019 m. m.		2019–2020 m. m.	
	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius
Lietuvių	46	868	49	894
Lenkų	63	1 162	66	1 205
Rusų	2	49	3	53
Iš viso:	111	2 079	118	2 152

1 lent. VRSA duomenys

3.3.6. Priešmokyklinis ugdymas

11 pav. VRSA duomenys

2020 m. m. Savivaldybės švietimo įstaigose veikia 61 priešmokyklinio ugdymo grupė, kuriose iš viso ugdomi 706 vaikai.

Ugdymo kalba	2017–2018 m. m.		2018–2019 m. m.		2019–2020 m. m.	
	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius
Lietuvių	20	316	23	352	25	337
Lenkų	37	368	39	414	34	329
Rusų	2	30	3	45	2	40
Iš viso:	59	714	65	811	61	706

2 lent. Vaikai, ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą 2017-2020 m. VRSA duomenys

3.3.7. Išsaugotas švietimo įstaigų tinklas

Vilniaus rajonas yra daugiatautis ir jo švietimo įstaigų tinklą sudaro optimalus švietimo įstaigų skaičius įvairiomis ugdomosiomis kalbomis, kuris užtikrina galimybę visiems rajono mokiniams ugdytis gimtąja kalba bei gauti aukštos kokybės išsilavinimą arčiausiai namų esančiose įstaigose. Siekiant išsaugoti švietimo įstaigų tinklą, mažos švietimo įstaigos reorganizuojamos prijungimo būdu arba atliekami jų vidaus struktūros pertvarkymai. 2019 m. savivaldybėje veikė 39 bendrojo ugdymo mokyklos ir 24 neformaliojo švietimo įstaigos, iš viso **63 savivaldybės švietimo įstaigos** (12 pav.), iš kurių 10 įstaigų turi dar 13 skyrių.

UGDYMO VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE PRIVALUMAI

12 pav. VRSA pavaldumo švietimo įstaigos. VRSA duomenys

3.3.8. Mažiausi mokesčiai už ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymą

Vilniaus rajono savivaldybės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose mokestis vaiko ugdymo reikmėms tenkinti (priemonėms, renginiams organizuoti, inventoriui bei kitoms su ugdymo proceso organizavimu susijusioms priemonėms

įsigyti) yra apie 40% mažesnis nei, pavyzdžiui,

Vilniuje.

3.3.9. Mokinių nemokamas maitinimas

Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir maitinimą mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose, jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio.

Vilniaus rajone nemokamas mokinių maitinimas kaip socialinė parama 2019 m. buvo skirtas 1925 vaikams, iš kurių 327 mokiniai dalyvavo ir buvo maitinami mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

3.3.10. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose bus nemokamai maitinami visi mokiniai, besimokantys pagal priešmokyklinio ugdymo programą

Nuo 2020 m. sausio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai, besimokantys pagal **priešmokyklinio ugdymo programą**, gauna nemokamą maitinimą (pietus) taikant savitarnos (dalinio švediško stalo) principą, nevertinant gaunamų pajamų. O nuo 2020 m. rugsėjo mėn. nemokamą maitinimą (pietus) gaus dar ir visi pirmokai.

3.3.11. Lengvatos už vaikų maitinimą

Vilniaus rajono savivaldybė visiems tėvams, neatsižvelgdama į jų socialinę padėtį, Savivaldybės lėšomis kompensuoja 30% mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų maitinimą švietimo įstaigose. Be to, Savivaldybė taiko papildomas lengvatas nuo 50 iki 100% tėvams už vaikų išlaikymą, atsižvelgdama į jų socialinę padėtį ir kitas priežastis.

3.3.12. Pigesnis mokinių maitinimas mokyklų valgyklose

Vilniaus rajono savivaldybė 2017 m. priėmė sprendimą papildomai įsteigti mokyklų valgyklų darbuotojų etatus, kad visų mokyklų valgyklos priklausytų savivaldybės mokykloms, o ne būtų nuomojamos privačioms maitinimo įmonėms. Dėl to maistas nuo 2017 m. mokyklų valgyklose **atpigo iki 50%**.

3.3.13. Meno ir muzikos mokyklų lankymo įkainiai yra vieni mažiausių šalyje

Vilniaus rajono savivaldybėje už meno ir muzikos mokyklų lankymą tėvai moka tik 7,24 EUR per mėnesį už teikiamą neformalųjį švietimą pagal ankstyvojo, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas ir 14,48 EUR mėnesinį mokesį už kryptingo ugdymo programas, o **Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos** lankymas išvis yra **nemokamas**. Palyginti su kitomis savivaldybėmis, Vilniaus rajono savivaldybėje yra **vieni mažiausių mokesčių**.

3.3.14. Kelionės išlaidų kompensavimas

- 2019 m. į savivaldybės mokyklas iš kitų vietovių vyko apie 1000 mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų
- jų kelionės išlaidų kompensavimui per metus panaudota per 344 000 EUR

Nuo 2019 m. buvo nuspręsta Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų **mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams kompensuoti kelionės išlaidas į darbą ir atgal**.

Tokiu būdu siekiama išspręsti didėjančią mokytojų trūkumo problemą, pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos mokytojus kaimo mokyklose bei užtikrinti mokinių ugdymo proceso kokybę, sudarant esamiems ir naujiems kvalifikuotiems specialistams patrauklesnes sąlygas darbui rajono savivaldybės mokyklose.

3.3.15. Savivaldybė lengvina tėvų finansinę naštą

Nuo 2019 metų pradžios rajono mokiniams savivaldybė suteikė galimybę įsigyti važiavimo vietinio priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais bilietą su 60% nuolaida. Lengvatos skiriamos bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų mokiniams, važiuojantiems Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtais maršrutais.

- 2019 m. su 60% lengvata parduota 92 500 bilietų
- Už parduotus su 60% lengvata bilietus vežėjams VRSA sumokėjo per 65 000 EUR kompensacijos

Įvesdama lengvatą, savivaldybė siekia paremti šeimas, auginančias vaikus, ir sumažinti šeimų išlaidas mokinių kelionėms viešuoju priemiestiniu transportu. Suteiktos lengvatos didina mokinių galimybę lankyti būrelius, kultūrinius, švietimo ir pramoginius renginius.

Įdiegta naujovė padidino mokinių mobilumą.

Vilniaus rajono savivaldybė tokį sprendimą priėmė viena pirmųjų šalyje

- 2019 m. mokinių pavėžėjimui panaudota 580 000 EUR
- Buvo pavėžama 3618 mokinių

3.3.16. Mokinių pavėžėjimas

Vilniaus rajono savivaldybėje **100%** mokinių, gyvenančių toliau nei 3 km nuo mokyklos, pavėžami į mokyklą ir atgal maršrutiniais ir specialiaisiais reisais, privačiu (tėvų, globėjų) transportu bei mokykliniais autobusais.

Beveik visos Savivaldybės gimnazijos ir pagrindinės mokyklos turi savo mokyklinius autobusus, iš jų 10 mokyklų turi jų net

po 2, tai yra iš viso 46 mokyklinius autobusus, iš kurių **19 autobusų buvo įsigyta Savivaldybės lėšomis.**

2019 metais mokykliniai autobusai buvo perduoti Avižienių gimnazijai ir Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazijai. Iš visų Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokyklinio autobuso neturi vos viena švietimo įstaiga.

Mokykliniai autobusai suteikia galimybę mokiniams ne tik saugiai vykti į mokyklą ir iš jos, bet ir **teikti jiems daugiau paslaugų:** nuvežti mokinius į olimpiadas, varžybas, konkursus, brandos egzaminus, pajvairinti ugdomąjį procesą organizuojant išvažiuojamąsias pamokas, edukacines keliones ir pan.

DĖMESYS UGDYMO KOKYBEI

3.3.17. Mokinių užimtumo ir gabumų plėtojimas

Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose veikia net 358 neformaliojo ugdymo grupės: 141 sporto būrelis, 56 dailės būreliai, 47 chorai, 46 šokių ansambliai, 27 vokaliniai ansambliai, 9 instrumentiniai ansambliai, 32 dramos, kiti būreliai. Neformaliojo ugdymo grupės mokyklose po pamokų lanko 5 000 mokinių.

Rajono mokyklose įgyvendinamas ES fondų lėšomis finansuojamas projektas „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“, leidžiantis mokiniams papildomai rinktis nemokamas neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) veiklas ir gauti 14–15 EUR per mėn. kompensaciją lankomam būreliui.

2019 m. I pusmetyje įvairiose Vilniaus rajono švietimo ir kultūros įstaigose buvo vykdomos 82 NVŠ programos, kuriose dalyvavo iki 2760 mokinių per mėnesį, o 2019 m. II pusmetyje lankančiųjų skaičius išaugo iki 2883. Nuo 2016 m. žymiai padidėjo tiek NVŠ programų įvairovė, tiek NVŠ programose dalyvaujančių mokinių skaičius. Galima pasidžiaugti, kad mokinių, dalyvaujančių NVŠ programose, skaičius išaugo dvigubai, o NVŠ programų įvairovė – beveik trigubai.

**2019 m. NVŠ programoms
vykdyti panaudota beveik
351 000 EUR**

3.3.18. Lauko klasės

Mokinių ugdymui netradicinėse erdvėse Nemenčinės Gedimino gimnazijoje ir Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinėje mokykloje 2019 m. mokyklų bendruomenių iniciatyva atidarytos lauko klasės. Net 2 lauko klasės atidarytos Paberžės „Verdenės“ gimnazijoje.

Šiose klasėse galima organizuoti popamokinę veiklą, vesti mokyklos bendruomenės renginius, neformaliojo ugdymo užsiėmimus ir įvairių mokomųjų dalykų netradicines bei integruotas pamokas: filmų peržiūras, vaidinimus, tyrinėjimus natūralioje gamtoje, pažintines ir kitas veiklas.

3.3.19. Mokinių ugdymas pagal neformaliojo vaikų švietimo programas

Rajone veikia 4 neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos, kurias lanko 918 mokinių:

1. Nemenčinės muzikos mokykla (154 mokiniai)
2. Pagirių meno mokykla (204 mokiniai)
3. Rudaminos meno mokykla (239 mokiniai)
4. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla (321 mokiny).

2018–2019 m. m. jas lankė 904 mokiniai.

3.3.20. Turiningas vaikų vasaros poilsis

Vilniaus rajono savivaldybė, skatindama vaikų ir jaunimo kūrybiškumą, iniciatyvumą bei aktyvumą vasaros poilsio metu, kasmet finansuoja vaikų ir jaunimo socializacijos programas per viešai skelbiamą Vaikų ir jaunimo socializacijos programų rėmimo konkursą.

2019 m. Vilniaus rajono savivaldybė finansavo 41 paraišką mokinių vasaros poilsio stovykloms, kurioms paremti skirta 19,4 tūkst. EUR ir kuriose dalyvavo 1147 vaikai. Stovyklos buvo organizuojamos visose Vilniaus rajono savivaldybės gimnazijose ir daugumoje pagrindinių mokyklų.

Savivaldybė taip pat prisidėjo prie mokinių išvykų į tarptautines varžybas bei stovyklas finansavimo.

Kadangi Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigos aktyviai bendradarbiauja su partneriais iš Lenkijos, jų mokiniai vasarą kasmet turi galimybę poilsiauti Lenkijoje.

3.3.21. Projektai ir tarptautinė partnerystė

Vilniaus rajono švietimo įstaigos aktyviai dalyvauja tarptautiniuose mokyklų partnerystės projektuose ERASMUS+, Nordplus, eTwinning, Lietuvos-Lenkijos jaunimo mainų projektuose ir kt.

2019 m. iš viso 8 savivaldybės švietimo įstaigos vykdė 10 Erasmus+ projektų ir 1 švietimo įstaiga vykdė 2 Nordplus projektus, o įvairiuose eTwinning bei kituose projektuose dalyvavo daugelis mokyklų.

3.3.22. Didiname pagalbos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams prieinamumą

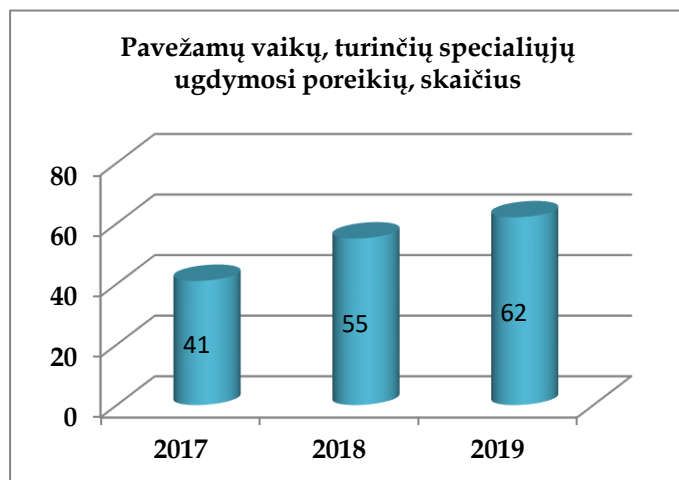
Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių skaičius savivaldybės ugdymo įstaigose kasmet auga, todėl iškyla poreikis kasmet didinti pagalbos specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams prieinamumą.

2019–2020 m. m. bendrojo ugdymo mokyklose ugdosi 943 specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai, kurie sudaro 11,4 % visų mokinių skaičiaus, iš jų 11 mokinių turi labai didelių poreikių, o 175 – didelių poreikių.

Siekiant efektyvinti pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, visose mokyklose, kuriose jie ugdomi, įsteigti mokytojų padėjėjų etatai, dirba pagalbos mokiniui specialistai (psichologai, logopedai, socialiniai ir specialieji pedagogai), kurie mokiniams teikia visapusišką ugdymosi pagalbą.

2019 m. savivaldybėje neįgaliesiems buvo jau pritaikytos arba iš dalies pritaikytos 36 mokyklos, iš jų 11 mokyklų turi liftus ar keltuvus, o 30 mokyklų turi jiems pritaikytus sanitarinius mazgus.

Be to, Savivaldybė užtikrina specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų, kurie nepajėgia patys atvykti į mokyklą ir grįžti atgal, pavėžėjimą. Tokių vaikų kasmet daugėja. Jei 2017 m. į ugdymo įstaigas buvo pavežamas 41 vaikas, tai jau 2019 m. buvo pavežami net 62 Vilniaus rajono neįgalieji vaikai, kurių pavėžėjimui 2019 m. buvo panaudota 136 800 EUR.

13 pav. VRSA duomenys

3.3.23. Kvalifikuota švietimo ir psichologinė pagalba

Savivaldybės švietimo įstaigose 2019 m. dirbo 53 pagalbos mokiniui specialistai (psichologai, logopedai, specialieji pedagogai, socialiniai pedagogai), beveik visose mokyklose įsteigti mokytojų padėjėjų etatai, mokiniams teikiama visapusiška švietimo ir psichologinė pagalba, veikia Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba.

3.3.24. Ugdymo aplinkos gerinimas

Savivaldybės švietimo įstaigos kasmet atnauja informacines komunikacines technologijas, kitas ugdymo priemones. 2019 m. savivaldybės mokyklos turėjo net 236 interaktyvias lentas, 645 projektorius, 2664 kompiuterius, 41-oje mokykloje veikė belaidžio interneto ryšys.

Palyginti su 2017 m., kompiuterių skaičius švietimo įstaigose 2019 m. išaugo apie 9%, o interaktyvių lentų skaičius – net 25%.

Visose bendrojo ugdymo mokyklose veikia mokyklų bibliotekos. Jų fondai taip pat kasmet papildomi nauja ugdymo procesui reikalinga literatūra, vadovėliais bei skaitmeniniais dokumentais.

2019 metais iš Lenkijos į Vilniaus rajoną atkeliavo nauji lenkų kalbos ir literatūros vadovėliai 4-9 klasėms, taip pat pratybų sąsiuviniai ir metodinė medžiaga mokytojams.

30 Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų dalyvauja iš Europos regioninės plėtros fondo ir valstybės biudžeto lėšų finansuojamame projekte „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“, pagal kurią mokyklos gavo įvairius gamtos ir technologinių mokslų ugdymo priemonių bei įrangos komplektų. Projekto tikslas - didinti bendrojo ugdymo įstaigų tinklo veiklos efektyvumą, o uždavinys – modernizuoti gamtos ir technologinių mokslų mokymo(si) aplinką.

ŠVIETIMO BENDRUOMENĖS PASIEKIMAI

3.3.25. Mokinių laimėjimai

Gabiausi rajono mokiniai 2019 m. sėkmingai dalyvavo respublikinėse (dailės, jaunųjų geologų, lenkų kalbos rašybos, lenkų kalbos ir literatūros, lietuvių kalbos tautinių mažumų mokyklų mokiniams, užsienio (rusų) kalbos)) olimpiadose bei įvairiuose konkursuose – laimėta **11 prizinių I-III vietų, 1 laureato diplomas, 9 mokiniai** apdovanoti pagyrimo raštais ir specialiuoju prizu.

Iš viso Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų mokiniai prizines vietas laimėjo **šešiose respublikinėse olimpiadose: dvi I vietas** respublikinėse dailės ir jaunųjų geologų olimpiadose, **keturias II vietas** respublikinėse lenkų kalbos rašybos mini ir rusų (užsienio) kalbos olimpiadose bei respublikiniame skaitovų konkurse „Kresy 2019“, **penkias III vietas** respublikinėse lenkų kalbos rašybos mini, lenkų kalbos ir literatūros, rusų (užsienio) kalbos olimpiadose bei dainuojamosios poezijos ir meninio skaitymo konkursų respublikiniuose etapuose.

Vilniaus rajono savivaldybės meno ir muzikos mokyklų mokiniai bei jų ansambliai įvairiuose tarptautiniuose, respublikiniuose, regioniniuose konkursuose ir festivaliuose taip pat pasiekė nemažai laimėjimų:

- Nemenčinės muzikos mokyklos mokiniai pelnė 42 laureatų bei 28 diplomantų vardus
- Pagirių meno mokyklos mokiniai – 42 laureatų ir 46 diplomantų vardus
- Rudaminos meno mokyklos ugdytiniai – 36 laureatų ir 11 diplomantų vardų bei užėmė 2 prizines vietas.

Lietuvos kaimo vietovių mokyklų žaidynėse, tarp 46 šalies rajonų, Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų sportininkai **pirmą kartą** Lietuvos mokyklų žaidynių **istorijoje iškovojo I vietą!** O Lietuvos mokyklų žaidynių **miestų ir rajonų II grupėje** Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų sportininkai užėmė **VI vietą**.

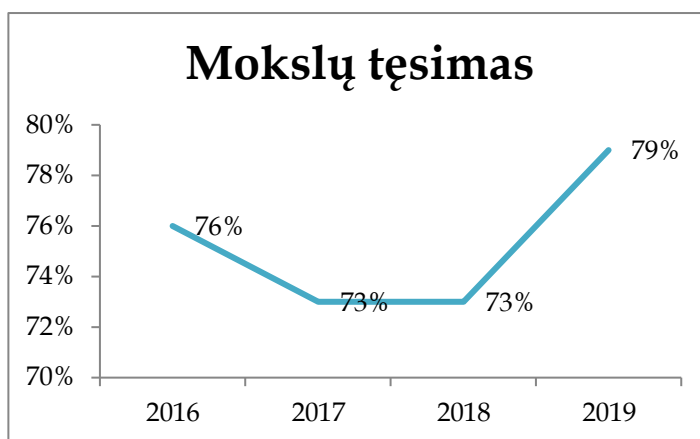
Maksimalius valstybinių brandos egzaminų įvertinimus gavo 47 Vilniaus rajono savivaldybės gimnazijų **abiturientai**, o Nemenčinės Gedimino gimnazijos abiturientė gavo net tris „šimtukus“ iš biologijos, matematikos ir užsienio (rusų) kalbos valstybinių brandos egzaminų. Geriausiai abiturientams sekėsi laikyti užsienio (rusų) kalbos valstybinį brandos egzaminą – net 45 savivaldybės mokyklų abiturientai gavo maksimalius 100 balų įvertinimus. „Šimtukininkus“ 2019 m. parengė 18 iš 24 Vilniaus rajono savivaldybės gimnazijų.

3.3.26. Geriausios mokyklos lenkų mokomąja kalba

Jau 25-ąją kartą Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugijos „Macierz szkolna“ organizuojamame konkurse „**Geriausia mokykla – geriausias mokytojas**“ jau antrus metus iš eilės geriausios Vilniaus rajono mokyklos lenkų ugdomąja kalba nominaciją gavo Mickūnų gimnazija, o pagyrimo raštais apdovanotos Nemenčinės K. Parčevskio gimnazija, Rudaminos F. Ruščico gimnazija, Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija, Šumsko pagrindinė mokykla bei 39 Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų mokytojai.

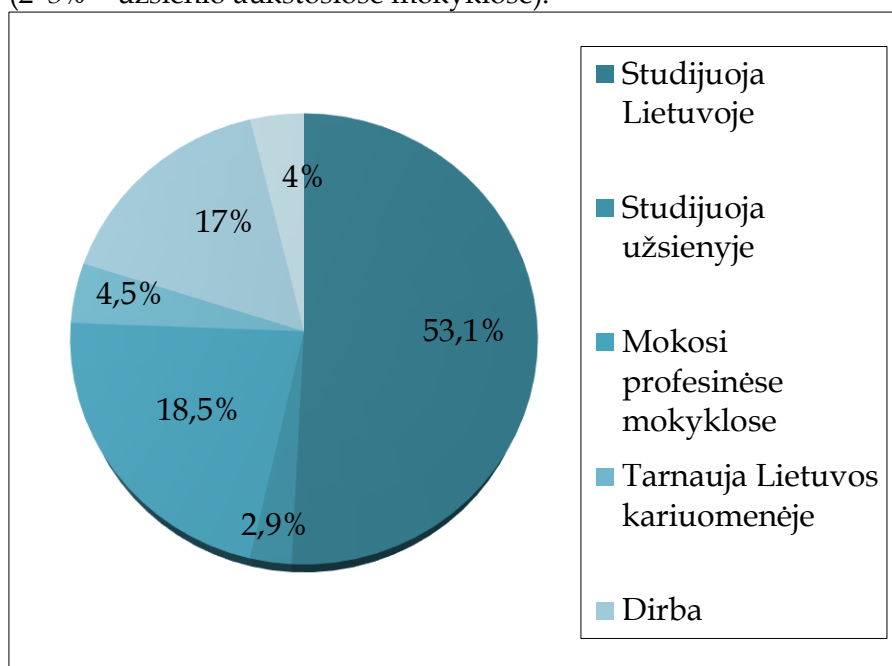
3.3.27. Mokslų tęsimas

Dauguma (15 pav.) Vilniaus rajono abiturientų, įgijusių vidurinį išsilavinimą, toliau mokosi universitetuose, kolegijose, profesinėse mokyklose arba profesinio mokymo centruose. 2019 m. aukštosiose mokyklose studijavo 56% Vilniaus rajono savivaldybės abiturientų: 53,1% Lietuvoje ir 2,9% užsienyje. 23% abiturientų mokslus tęsia profesinėse mokyklose arba tarnauja Lietuvos kariuomenėje (4,5%). 17% abiturientų pasirinko darbinę veiklą, o 4% išvyko į užsienį arba niekur neįstojo (16 pav).

14 pav. Mokslus tęsia Vilniaus rajono abiturientų dauguma

Vilniaus rajono abiturientų dauguma renkasi studijas aukštosiose mokyklose Lietuvoje (2-3% – užsienio aukštosiose mokyklose).

15 pav. VRSA duomenys

Į universitetus ir kolegijas 2019 m. įstojo 267 Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų abiturientai, tai sudaro 56% (2018 m. – 56%, 2017 m. – 59%, 2016 m. – 57%).

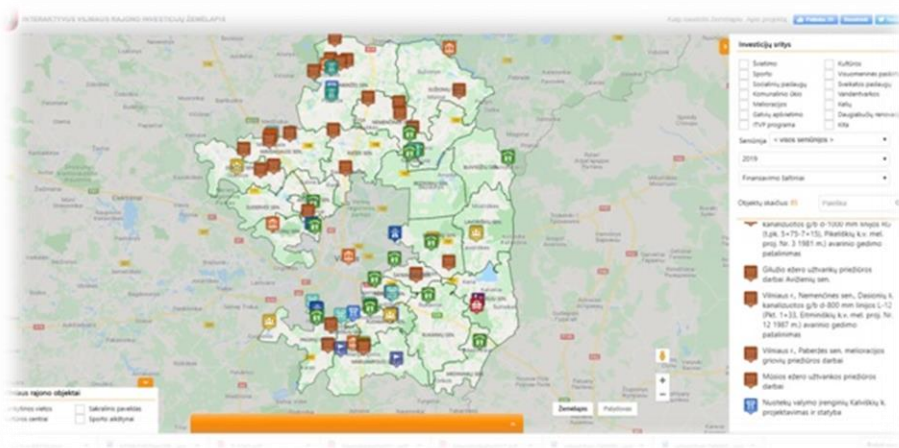
Abiturientų įstojimas į aukštąsias mokyklas yra stabilus (svyruoja nuo 56% iki 59%). Kasmet studijas aukštosiose mokyklose renkasi vidutiniškai apie 58% Vilniaus rajono savivaldybės abiturientų.

2019 m. daugiausia į aukštąsias mokyklas įstojusių abiturientų parengė:

1. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija (92%),
2. Mickūnų gimnazija (77%),
3. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija (71%),
4. Pagirių gimnazija (69%),
5. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija (66%),
6. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija (65%),
7. Rudaminos „Ryto“ gimnazija (65%),
8. Valčiūnų gimnazija (60%),
9. Nemenčinės Gedimino gimnazija (58%),
10. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija (57%),
11. Kalvelių „Aušros“ gimnazija (55%),
12. Avižienių gimnazija (55%).

Išsamiau apie švietimą Vilniaus rajono savivaldybėje:

Išsami Vilniaus rajono savivaldybės 2019 metų švietimo apžvalga

1 pav. Interaktyvus Vilniaus rajono investicijų žemėlapis

3.4. INVESTICIJOS

Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama sukurti patogią ir naudingą infrastruktūrą, kelti kaimo vietovių gyvenimo lygį, kuria patrauklią aplinką gyventojams, turizmui, rekreacijai ir verslo plėtrai, aktyviai rengia ir įgyvendina projektus, stengdamasi gauti įvairių fondų, programų finansavimą.

Šaltiniai	Bendra projektų vertė, EUR	ES ir valstybės biudžeto parama, EUR	Savivaldybės biudžetas, EUR
2007-2013 m. Lietuvos 2007-2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategija	30,333,279.29	26,272,974.83	4,060,304.46
2007-2013 m. Lietuvos kaimo plėtos 2007-2013 m. programa (išskyrus Vietos veiklos grupę – toliau VVG)	1,367,673.80	1,094,139.04	273,534.76
2007-2013 m. Lietuvos kaimo plėtos 2007-2013 m. programa (VVG)	3,060,415.20	2,317,259.74	743,155.46
2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa	40,516,762.74	26,628,777.23	14,715,193.82
2014-2020 m. Lietuvos kaimo plėtos 2014-2020 m. programa (išskyrus VVG)	3,622,230.42	1,613,877.00	2,083,352.49
2014-2020 m. Lietuvos kaimo plėtos 2014-2020 m. programa (VVG)	1,859,579.19	513,870.62	1,345,708.57
Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas (LAAIF)	5,644,066.95	3,931,099.16	1,722,967.79
Jungtinis techninis sekretoriatas (tarptautiniai projektai)	891,241.02	648,675.91	242,565.11
Iš viso	87,295,248.61	63,020,673.53	25,186,782.46

1 lent. VRSA įvykdytų ir vykdomų projektų (ES projektai bei LAAIF) lėšos, 2007-2020 m., EUR (pagal laikotarpius)

Informacija apie visas Vilniaus rajono investicijas pateikiama Interaktyviajame Vilniaus rajono investicijų žemėlapyje www.maps.vrsa.lt.

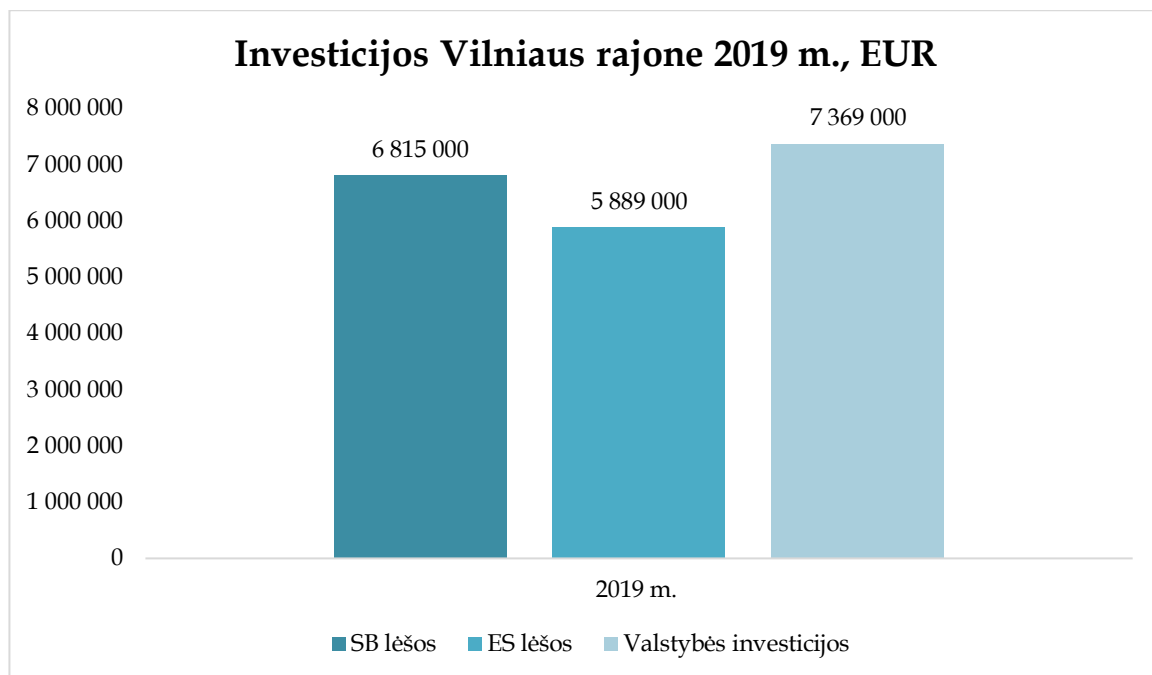
Vilniaus rajono savivaldybėje per pastarąjį dešimtmetį įgyvendinamiems projektams buvo skirta Europos Sąjungos bei valstybės biudžeto parama. Taip pat Savivaldybė įgyvendino daugybę projektų savo lėšomis. Jau įgyvendinta ir dar numatoma įgyvendinti 240 visokiausių projektų.

Objektai	Bendra projektų vertė, EUR	ES ir valstybės biudžetas, EUR	Savivaldybės biudžetas, EUR	Objektų skaičius
Sporto aikštynai	5,215,334.27	3,018,459.92	2,196,874.35	21
Viešosios erdvės	3,981,835.23	2,799,916.51	2,084,126.10	15
Žaidimų aikštelės	1,236,224.44	976,566.03	259,658.41	68
Kelių infrastruktūra	8,494,597.63	6,595,850.50	1,898,747.13	14
Apšvietimo infrastruktūra	859,468.46	686,043.24	173,425.22	8
Sveikatos objektai ir priemonės	2,392,212.09	2,143,324.94	248,887.15	9
Viešojo administravimo sritis	1,639,534.73	1,346,120.53	293,414.20	4
Dokumentacijos parengimas	1,104,736.42	815,020.44	289,715.98	15
Mokymai	357,366.32	275,110.95	82,255.37	3
Universalūs daugiafunkciai centrai	2,396,398.37	1,821,453.03	574,945.34	9
Bendruomenės centrai	1,581,443.67	1,321,359.52	260,084.15	7
Švietimo objektai	18,725,474.41	8,531,639.57	10,203,834.84	36
Socialinių įstaigų srities projektai	3,793,488.01	2,560,027.49	1,233,460.52	4
Socialinių paslaugų projektai	515,436.88	515,436.88	0.00	1
Kultūros įstaigų srities projektai	3,752,614.32	1,894,951.94	1,857,662.38	6
Įranga teritorijai prižiūrėti	43,805.02	28,962.00	14,843.02	2
Pėsčiųjų takai	1,676,140.18	1,224,971.22	451,168.96	3
Aplinkos projektai	28,637,897.14	25,816,782.91	2,821,114.23	11
Tarptautiniai projektai	891,241.02	648,675.91	242,565.11	4
Iš viso	87,295,248.61	63,020,673.53	25,186,782.46	240

2 lent. VRSA vykdomų projektų lėšų paskirstymas pagal objektus, 2007-2020 m. EUR (ES ir LAAIF projektai įgyvendinti ir įgyvendinami)

2014-2020 m. finansiniu laikotarpiu Vilniaus rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti apie 50 projektų už beveik 50 mln. EUR. 2019 metais 10 projektų buvo baigta įgyvendinti, 33 projektai iki šiol vykdomi, vyksta 3 projektų paraiškų vertinimas, 2 projektai, kurių paraiškas planuojama pateikti 2020 m. I ketvirtį, buvo inicijuoti.

Bendras investicijų dydis 2019 metais viršijo 20 mln. EUR:

2 pav. VRSA duomenys

Visus pradėtus projektus planuojama įgyvendinti iki 2023 m.

Siekdami sukurti patogią ir naudingą infrastruktūrą, patrauklią aplinką gyventojams, turizmui, rekreacijai ir verslo plėtrai bei kelti kaimo vietovių gyvenimo lygį, pritraukiame investicijas ir sėkmingai įgyvendiname projektus.

3.4.1. INVESTICINIAI PROJEKTAI BENDRUOMENĖMS, SPORTUI, SVEIKATAI

Šiuo metu yra įrenginėjami sporto aikštynai **Glitiškių k., Medininkų k., Mickūnų mstl., Maišiagalos mstl.** Tikėtina, kad 2020 m. šie sporto aikštynai bus baigti ir bendruomenės galės naudotis sportuodamos ir smagiai leidamos laisvalaikį.

2019 m. prie Savivaldybės gimnazijų buvo įrengti 4 nauji **sporto aikštynai** (žr. 22 psl.).

3.4.2. KULTŪROS OBJEKTAI

Renovuojamame **Rudaminos daugiafunkcinio kultūros centro Savičiūnų skyriaus pastate** įrengiama daugiafunkcė salė, kurioje bus galima vykdyti įvairias veiklas, šventes, šokių pamokas jaunimui, šokių vakarus senyvo amžiaus žmonėms ir kt., modernizuojamos bibliotekos ir kitos įvairiems užsiėmimams skirtos patalpos. Projektą planuojama baigti 2020 metų I pusėje. Projekto vertė - apie 412 000 EUR.

Marijampolio k. buvo vykdomi **universalaus daugiafunkcio centro įrengimo darbai**. Pastate numatoma daugiafunkcinė salė, laisvalaikio – vaikų - bibliotekos patalpa, treniruoklių patalpa su persirengimo patalpomis ir dušais, administracijos patalpa. Planuojama įsigyti baldus ir sporto įrangą. Darbai pradėti 2018 m., rangos darbai eina į pabaigą, projektą planuojama baigti 2020 m. Projekto vertė - 360 000 EUR.

Vilniaus rajono savivaldybė pradėjo įgyvendinti projektą „**Glitiškių dvaro atnaujinimas pritaikant kultūros paslaugų teikimui ir kitoms bendruomenės reikmėms**“. Bendra projekto vertė siekia 2,5 mln. EUR. 2019 metais prasidėjo rangos darbai, kuriuos planuojama tęsti iki 2021 metų. Tikimasi, kad sutvarkytas Glitiškių dvaras taps Lietuvos ir užsienio turistų traukos objektu, vietos bendruomenės galės čia tenkinti savo kultūrinius poreikius.

3.4.3. KELIŲ IR APŠVIETIMO INFRASTRUKTŪRA

2019 m. Vilniaus rajono savivaldybė baigė įgyvendinti projektą „**Vietinės reikšmės gatvių transporto infrastruktūros vystymas Skaidiškių k., Nemėžio sen.,** kurio vertė - 1,4 mln. EUR. Skaidiškių kaimo vietinės reikšmės keliuose buvo įdiegtos eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonės (Kaštonų, Akacijų, Beržų g.) bei vystoma kaimo vietinės reikšmės kelių transporto infrastruktūra. Bendras kelio, kuriame buvo vykdomos projekto veiklos, ilgis - apie 2,4 km.

Eismo saugos ir aplinkos apsaugos priemonės taip pat diegiamos vietinės reikšmės gatvėse **Rudaminos k., Rudaminos sen., Pagirių k., Pagirių sen., bei Baltosios Vokės ir Vaidotų gyvenvietėse, Pagirių sen.** Bendra projektų vertė - daugiau kaip 1 mln. EUR. Projektus planuojama baigti 2020 metais.

ES paramos ir Savivaldybės biudžeto lėšomis sutvarkyta **kelių infrastruktūra Čekoniškių k., Zujūnų sen.** (projekto vertė - beveik 180 000 EUR), **Didžiųjų Kabiškių k., Nemenčinės sen.** (projekto vertė - daugiau kaip 360 000 EUR).

3.4.4. SOCIALINĖ SFERA

Savivaldybė, siekdama užtikrinti senyvo amžiaus žmonių orias gyvenimo sąlygas ir plėsdama socialinių paslaugų infrastruktūrą senyvo amžiaus asmenims, įkūrė **Socialinės globos namus senyvo amžiaus žmonėms Didžiosios Kuosinės kaime, Kalvelių sen.** Projekto įgyvendinimo metu įrenginėjami ilgalaikės socialinės globos namai buvusios mokyklos pastate. Didesnė dalis rangos darbų atlikta 2019 metais, juos planuojama baigti 2020 m. 1 pusmetį. Baldai ir įranga jau yra įsigyti, bus sutvarkyta aplinka. Įstaigoje bus įkurtos naujos 26 vietos socialinių paslaugų gavėjams. Projekto vertė - 1,2 mln. EUR.

3.4.5. KITI PROJEKTAI

Savivaldybė įrengė vietos kapines **Totoriškių kaime, Rudaminos sen.** Projekto metu apie 2,35 ha žemės sklype yra įrengtos naujos kapinės (317 šeimos kapaviečių). Projekto vertė - per 225 000 EUR.

2019 m. įrengta **poilsio zona Mažųjų ir Didžiųjų Lygainių kaimuose, Pagirių sen.** Buvo pagerinta bendruomeninė infrastruktūra, sudarytos sąlygos vaikų (vaikų žaidimo aikštelė) ir jaunimo (sporto aikštelės - paplūdimio tinklinio aikštelė) socialinės įtraukties skatinimui. Taip pat sutvarkyti želdiniai, sumontuoti mažos architektūros elementai, pavėsinė, įrengti takai. Projekto vertė - beveik 150 000 EUR.

Įgyvendinant **kompleksišką Maišiagalos miestelio viešųjų erdvių sutvarkymo projektą**, pradėti Maišiagalos turgavietės rekonstrukcijos bei skvero sutvarkymo darbai. Šio projekto metu įrenginėjami pėsčiųjų takai. Maišiagalos miestelyje taip pat bus įrengtas sporto aikštynas, kuriuo galės naudotis abiejų mokyklų mokiniai ir visa bendruomenė.

Taip pat **Maišiagaloje** 2019 metais buvo tvarkoma **viešoji erdvė**, esanti šalia Tradicinių amatų centro Houvalto dvare (projekto vertė - per 360 000 EUR). Ši teritorija yra tvarkoma siekiant kompleksiškai atnaujinti Houvalto dvaro infrastruktūrą. Įgyvendinus projektą, bus sutvarkytas parko reljefas, priėjimai prie dvaro pastato, atlikti apželdinimo darbai, įrengti suoliukai ir t.t. Sutvarkius dvaro teritoriją, čia planuojama rengti tradicinių amatų mugės bei pristatymus, kultūrinius renginius.

3.4.6. GERESNIS KLIENTŲ APTARNAVIMAS

Vienas pagrindinių Vilniaus rajono savivaldybės administracijos tikslų - užtikrinti kokybišką ir efektyvią komunikaciją bei optimizuoti aptarnavimo procesus, taip didinant besikreipiančių asmenų pasitenkinimą teikiamų paslaugų kokybe, todėl buvo nuspręsta įgyvendinti projektą „**Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Vilniaus r. sav.**“, kurio metu įrengti 2 dideli ekranai, kuriuose nuolat rodoma pagrindinė informacija lankytojams apie savivaldybės teikiamas paslaugas, įrengta IP telefonija.

Taip pat bus siekiama sutrumpinti savivaldybėje teikiamų paslaugų gyventojams trukmę ir pagerinti aptarnavimo kokybę, atliekant teikiamų administracinių paslaugų, su teritorijų planavimu ir statybomis susijusių paslaugų, Psichologinės pedagoginės tarnybos klientų organizavimo ir aptarnavimo procesą, kitų klientų aptarnavimo proceso („vieno langelio“ principu) tobulinimą ir optimizavimą. Taip pat bus parengtas paslaugų kokybės standartas ir piliečių chartija. Projekto trukmė - 2018-2020 m., vertė – daugiau kaip 520 000 EUR.

3.4.7. TIESIOGINĖS UŽSIENIO INVESTICIJOS VILNIAUS RAJONE

Lietuvos laisvosios rinkos instituto parengtame Lietuvos savivaldybių indekse 2019 metais Vilniaus rajono savivaldybė kartu su Tauragės, Rietavo ir Širvintų r. savivaldybėmis dalijosi 9 - 12 vietomis mažųjų savivaldybių grupėje.

Be kitų rodiklių aukštai buvo įvertintos investicijos, t.y. geriau buvo vertinamos savivaldybės, kuriose pritraukiamos tiek vietinės, tiek užsienio investicijos, bei kuriose didesnis ekonomikos aktyvumas. Pagal šį rodiklį Vilniaus rajono savivaldybė lenkia 47 savivaldybes.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvos Respublika	4 482	4 760	4 709	5 039	5 346	5 805	6 095
Vilniaus r. sav.	1 868	1 735	2 053	1 888	1 803	2 397	3 004
Alytaus r. sav.	910	902	848	969	971	985	1 226
Kauno r. sav.	635	479	1 206	1 279	1 486	1 553	2 077
Klaipėdos r. sav.	4 866	4 967	4 666	4 815	3 536	3 401	3 447
Panevėžio r. sav.	19	212	331	661	1 215	1 347	1 494
Šiaulių r. sav.	304	350	379	408	541	563	646

3 lent.. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, žiedinėse savivaldybėse (metų pabaigoje, EUR)

Pagal tiesiogines užsienio investicijas, tenkančias vienam gyventojui, Vilniaus r. savivaldybė 2018 m. buvo viena iš pirmaujančių tarp kitų žiedinių savivaldybių.

Pažymėtina, kad 2018 metais tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, palyginti su prieš tai buvusiais metais, padidėjo 607 eurai ir sudaro 3004 EUR, tiesioginės užsienio investicijos iš viso padidėjo 64,24 mln. EUR, t.y. didžiausias teigiamas pokytis, palyginti su kitomis žiedinėmis savivaldybėmis.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lietuvos Respublika	12 100,64	12 719,90	12 746,53	13 496,82	13 925,59	16 305,01	17 031,76
Vilniaus r. sav.	177,48	164,87	196,32	179,67	173,02	231,50	295,74
Alytaus r. sav.	25,14	24,68	23,00	26,00	25,80	25,69	32,06
Kauno r. sav.	54,85	41,70	106,60	114,46	135,38	143,86	197,55
Klaipėdos r. sav.	251,17	258,82	246,50	257,42	193,17	190,92	201,46

Panevėžio r. sav.	0,71	7,96	12,30	24,28	44,23	48,15	52,96
Šiaulių r. sav.	13,01	14,77	15,83	16,92	22,40	23,22	26,80

4 lent. Tiesioginės užsienio investicijos žiedinėse savivaldybėse (metų pabaigoje, mln. EUR)

3.5. EKONOMIKA

3.5.1. Mokesčių lengvatos

2019 metų gruodį paskelbtame Vilniaus politikos analizės instituto sudarytame **Savivaldybių gerovės indekse** pagal „Gyvybingos ekonomikos“ komponentą Vilniaus rajonas užima aukštą 9 vietą.

➤ Jau keletą metų Savivaldybė teikia mokesčio lengvatas žemės savininkams. Pensinio amžiaus asmenys, neįgalieji asmenys ir nepilnamečiai, kurių šeimose nėra darbingų asmenų, yra atleisti nuo žemės mokesčio mokėjimo už 3 ha bendrą visų paskirčių žemės plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m.

➤ Visi Vilniaus rajono gyventojai yra atleisti nuo žemės mokesčio mokėjimo už 5 ha žemės ūkio paskirties žemės (išskyrus mėgėjų sodų sklypus) plotą kaimo vietovėse ir 0,25 ha Nemenčinės m.

2019 m. žemės sklypų savininkai buvo atleisti nuo mokesčio mokėjimo už 43 295,42 ha žemės.
Suteiktų lengvatų dydis – 1 140 317 EUR

3.5.2. Verslo aplinka

Užtikrindama Vilniaus rajono ekonominį augimą ir klestėjimą, orientuodamasi į nedarbo lygio mažinimą, naujų darbo vietų steigimą, esamų darbo vietų išsaugojimą, Vilniaus rajono savivaldybė taiko lengvatas ir teikia paramą **verslininkams**, dalyvavo aktyviųjų darbo rinkos politikos priemonėse.

Vilniaus rajono savivaldybė yra atvira verslui. Vilniaus rajonas pasižymi verslo trauka, domina potencialius investuotojus. Verslininkus traukia palanki ne tik patogi geografinė padėtis, susisiekimo infrastruktūra, bet ir taikomos lengvatos, teikiama parama, taip pat aktyvėjanti verslo ir savivaldos partnerystė ir vystomas abipusis dialogas.

Ūkio subjektų skaičius Vilniaus rajono savivaldybėje kasmet auga. Statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Vilniaus rajone veikė 2 848 ūkio subjektai (1 pav.)

1 pav. Vilniaus rajone veikiančių ūkio subjektų skaičiaus dinamika 2016-2020 m.

Vyrauja logistikos, statybos, mažmeninė ir didmeninė prekyba užsiimančios įmonės. Didžiausios Vilniaus rajone veikiančios užsienio kapitalo įmonės yra Skandinavijos ir Vokietijos kapitalo.

Vilniaus rajono savivaldybėje veikiantys verslininkai gali siekti paramos iš **Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo**. 2019 metais Savivaldybė parėmė 37 verslo ir ūkio subjektus, kurie gavo 39 099 EUR paramos.

Vilniaus rajono savivaldybės taryba, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas vystyti rajone smulkųjį verslą vykdant veiklą pagal verslo liudijimus, skatinti gyventojų užimtumą bei padidinti verslu užsiimančių asmenų skaičių, nusprendė nedidinti fiksuotų pajamų mokesčio dydžių 2020 metams.

Palanki mokestinė aplinka prisideda prie augančio ekonominio aktyvumo. Vilniaus rajono savivaldybė pagal įsigytų 2019 m. verslo liudijimų (4 117) skaičių iš visų 60 Lietuvos savivaldybių užima 4 vietą, pagal įsigytų verslo liudijimų mokėtiną sumą (230 618 EUR) – 1 vietą tarp rajonų savivaldybių ir 6 vietą iš 60 savivaldybių. 2018 m. buvo įsigyti 4 005 verslo liudijimai, mokėtina suma siekė 191 985 EUR.

Lietuvos laisvosios rinkos instituto paskelbtame 2019 m. savivaldybių indekse Vilniaus rajono savivaldybė išskiriama kaip viena iš lyderių investicijų ir plėtros srityje. Vilniaus rajono savivaldybė tarp mažųjų savivaldybių už palankių verslui bei potencialiems investuotojams sąlygų kūrimą užėmė 4-6 vietas.

Vilniaus rajono savivaldybė dalyvavo aktyviųjų darbo rinkos politikos priemonėse, skatinančiose mažinti **bedarbystę**.

Viena iš jų yra **Užimtumo didinimo programa**, kurios pagrindiniai uždaviniai yra atnaujinti bedarbių darbinius įgūdžius, padidinti galimybes susirasti nuolatinį darbą bei mažinti socialinę atskirtį tarp bendruomenės narių. Pagal terminuotą darbo sutartį buvo įdarbinti 122 asmenys. Programa vykdoma iš valstybės biudžeto lėšų, darbo užmokesčio kompensaciją 100% mokėjo Savivaldybė. Programai įgyvendinti 2019 m. skirtos lėšos panaudotos 99,3%: skirta 223 500 EUR, panaudota 222 145 EUR.

Kitas projektas, kurį vykdė Užimtumo tarnyba, o Savivaldybė dalyvavo kaip socialinis partneris, yra **Vietinių užimtumo iniciatyvos**, t. y. darbo vietų steigimas pagal vietinių užimtumo iniciatyvų projektus, kurių tikslas – steigti naujas darbo vietas bedarbiams neterminuotai įdarbinti, telkiant vietos bendruomenės ir socialinių partnerių pastangas didinti gyventojų užimtumą bei vystyti vietos socialinę ekonominę infrastruktūrą. Tai priemonė įmonėms, kurios sukuria naujų darbo vietų, į kurias įdarbinami bedarbiai – Vilniaus rajono gyventojai, registruoti užimtumo tarnyboje, ir ne mažiau kaip 3 metus jas išlaiko. 2019 metais pagal projektą buvo sukurtos 68 darbo vietos. Visi projekto dalyviai, t. y. įmonės įsteigusios darbo vietas, turėjo teisę pasinaudoti žemės mokesčio arba valstybinės žemės nuomos mokesčio, arba nekilnojamojo turto mokesčio lengvata.

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2020 m. sausio 1 d. šalyje buvo 150 000 darbo neturinčių asmenų (8,7% šalies darbingo amžiaus gyventojų). Tuo pačiu laikotarpiu Vilniaus rajone buvo registruota 5708 darbo neturinčių asmenų, tai sudaro 8,9% darbingo amžiaus gyventojų.

3.5.3. Socialinis būstas

Vilniaus rajono savivaldybė kasmet sudaro rajono gyventojų, pageidaujančių gauti socialinį būstą, sąrašus. 2019 m. pabaigoje laukiančiųjų socialinio būsto asmenų buvo 7% daugiau nei metų pradžioje:

- 2019 m. sausio 1 d. socialinio būsto laukė 219 asmenų/šeimų,
- 2019 m. gruodžio 31 d. – 236 asmenys/šeimoms.

2019 m. Savivaldybė įsigijo 7 būstus, kuriuos skyrė laukiantiems pagal eilę asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomot. Iki 2021 m. balandžio mėn. Savivaldybė planuoja įsigyti dar 20 socialinių būstų.

2019 metais gyvenamuoju būstu buvo aprūpintos 9 šeimos.

2019 m. rajone buvo 9 gyventojai, kurie naudojos būsto nuomos mokesčių dalies kompensacija (2018 m. – 11 gyventojų).

Vilniaus rajono savivaldybės būsto fondą 2019 m. pabaigoje sudarė 449 būstai, iš jų 73 - tai socialinio būsto statusą turinčios gyvenamosios patalpos (butai). Esant poreikiui, būstai remontuojami iš lėšų, surinktų už gyvenamųjų patalpų nuomą. 2019 m. Savivaldybės būsto remontui skirta 195 400 EUR, iš jų remontams panaudota 150 000 EUR.

2019 m. buvo suremontuotas (pagerintas) 21 būstas iš Savivaldybės būsto fondo.

Savivaldybės būsto fondui pagerinti ir palaikyti gerą jų būklę papildomai Savivaldybė skiria lėšų iš biudžeto. Nuo 2016 m. socialinio būsto remontams iš Savivaldybės biudžeto buvo panaudota 537 000 EUR, suremontuoti 43 būstai.

3.5.4. Parama jaunoms šeimoms įsigyjant pirmąjį būstą

Vilniaus rajono gyventojai labai aktyviai naudojami valstybės siūloma finansine paskata pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms. Vilniaus rajono savivaldybės administracija 2019 metais sulaukė 292 jaunų šeimų prašymų, kurios norėjo pasinaudoti siūloma parama būstui įsigyti ir gauti valstybės siūlomą subsidiją pradiniam įnašui padengti.

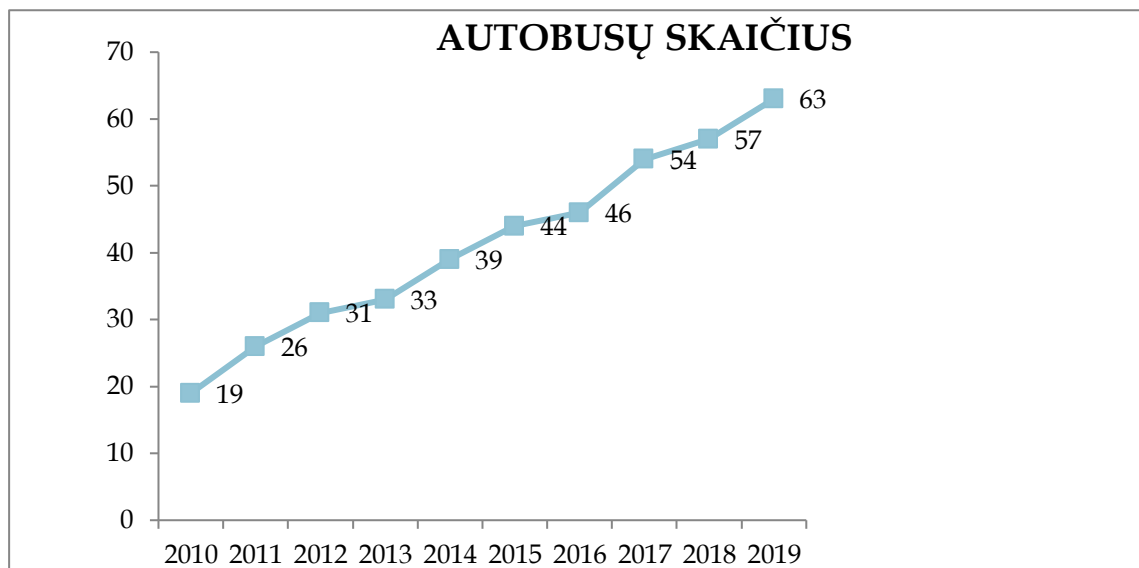
Jaunos šeimos labiausiai pageidauja apsigyventi Mickūnų sen. teritorijoje, šią seniūniją savo prašyme nurodė net 24% jaunų šeimų, kita buvo Nemėžio sen. - ją nurodė 9% jaunų šeimų, trečią vietą užėmė Rudaminos sen. – 7%, o ketvirta vieta pasidalijo Nemenčinės sen. ir Riešės sen.

3.5.5. Viešasis transportas

Nuo 2019 m. pradžios bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų mokiniai turi galimybę įsigyti važiavimo vietinio priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais bilietą su 60% nuolaida. 2019 metus buvo parduoti **92 500 lengvatiniai bilietai**, už juos Savivaldybė sumokėjo daugiau kaip **65 000 EUR** kompensacijos.

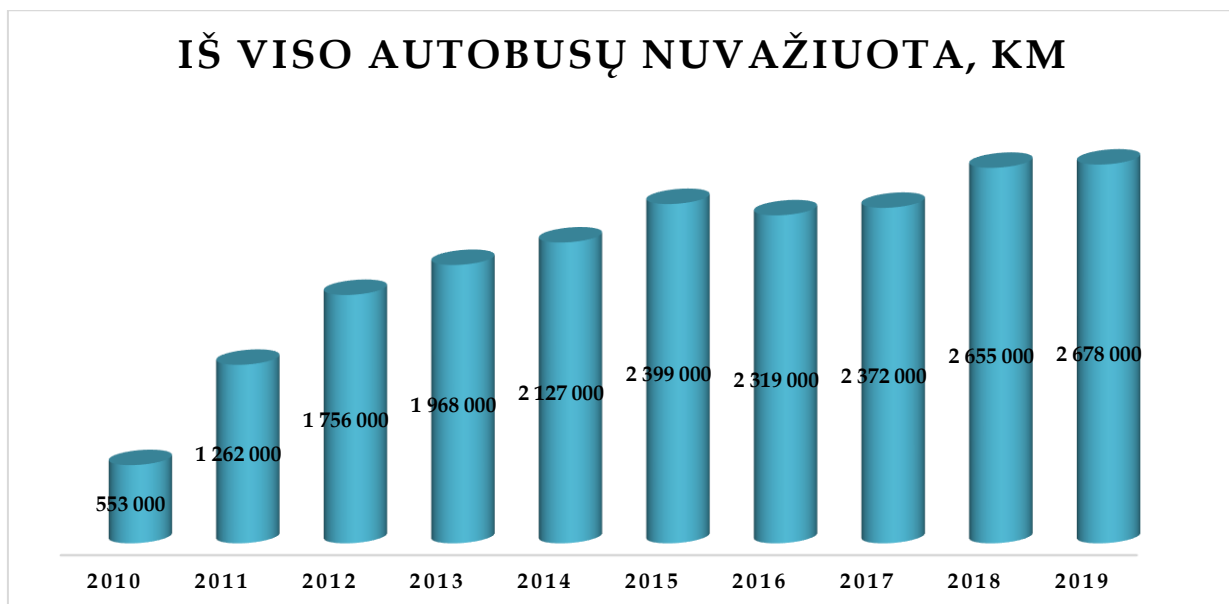
2019 m. Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtais maršrutais aptarnauta 1,87 mln. keleivių (skaičius neapima į mokyklas nemokamai pavežamų mokinių).

2019 m. SĮ Vilniaus rajono autobusų parkui sukako 10 metų. Per tuos metus įmonė tapo pagrindiniu vežėju Vilniaus rajone, tą patvirtina aptarnaujamų maršrutų ir pervežtų keleivių skaičiai. Įmonės augimo rodikliai pavaizduoti grafikuose.

2 pav. Vilniaus r. autobusų parko autobusų skaičius

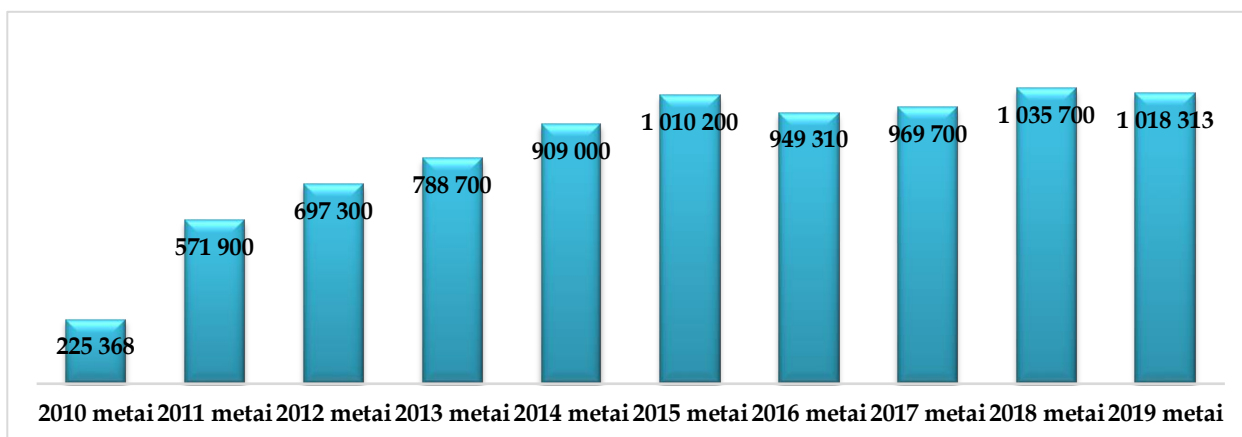
IŠ VISO AUTOBUSŲ NUVAŽIUOTA, KM

3 pav. Vilniaus r. autobusų parko autobusų nuvažiuoti km.

2019 m. SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas aptarnavo 33 maršrutus Nemenčinės, Paberžės, Rukainių, Čekoniškių ir Šumsko kryptimis, tai yra per 50% visų priemiestinių maršrutų.

2019 m. SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas pervežė **daugiau kaip 1 mln. keleivių**, kas sudaro per 54% visų keleivių, aptarnautų Vilniaus rajono savivaldybės įsteigiuose maršrutuose.

4 pav. Savivaldybės įmonės keleivių pervežimų dinamika

3.5.6. Turtas

2019 metų spalį paskelbtame Lietuvos laisvosios rinkos instituto Savivaldybių indekse pažymima, kad Vilniaus rajone, palyginti su kitomis savivaldybėmis, efektyviausiai ir skaidriausiai valdomas turimas turtas, turima mažiausiai nuosavų įmonių/įstaigų.

2019 m. pabaigoje Vilniaus rajono savivaldybė valdė dvi uždariusias akcines bendroves:

1. UAB „Nemėžio komunalininkas“;
2. UAB „Nemenčinės komunalininkas“.

Savivaldybė buvo dviejų (UAB VAATC ir UAB Vilniaus vandenys) akcininkė, vienos savivaldybės įmonės - SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas - savininkė ir dviejų viešųjų įstaigų dalininkė (Vilniaus rajono centrinė poliklinika, Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika).

3.6. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

- Vilniaus rajono kelių infrastruktūros plėtrai 2019 metais skirta per 11 300 000 EUR
- 2019 m. užasfaltuota arba atnaujinta beveik 33 km kelių.

Finansavimo šaltinis	2019	2018	2017	2016
	Suma, EUR	Suma, EUR	Suma, EUR	Suma, EUR
KPPP ¹	6 229 032	3 935 000	3 395 000	3 944 000
ES ir / ar VB bei SB	2 378 532	5 037 000	2 098 000	3 000 000
50/50	2 696 600	1 265 800	1 150 000	511 000
Suma:	11 327 232	10 237 800	6 643 000	7 455 000

1 lent. Investicijos į Vilniaus rajono kelių infrastruktūrą 2016-2019 m.

Saugios infrastruktūros kūrimas lieka vienas svarbiausių Vilniaus rajono savivaldybės prioritetų.

Vilniaus rajono savivaldybė prižiūri daugiau kaip 25 000 km viešųjų vietinės reikšmės kelių. Tai vienas didžiausių vietinių kelių tinklas visoje šalyje. Savivaldybė deda visas pastangas, kad rajono viešoji infrastruktūra būtų saugi ir atitiktų gyventojų bei svečių poreikius ir tai daroma maksimaliai, kiek tik leidžia finansinės galimybės.

Kiekvienais metais kelių priežiūros ir plėtros darbams skiriama vis daugiau lėšų iš Savivaldybės biudžeto, taip pat išnaudojamos visos galimybės gauti papildomą finansavimą iš valstybės ir ES struktūrinių fondų, siekiant išasfaltuoti ir atnaujinti vis daugiau Vilniaus rajono kelių ir gatvių.

2019 m. buvo sėkmingai užbaigti 2 dideli projektai pietinėje Vilniaus rajono dalyje:

1. kelio Rudamina-Šveicarai-Daubėnai asfaltavimas (2019 m. atliktų darbų vertė – 1 326 000 EUR) ir
2. Skaidiškių k., Nemėžio sen., gatvių infrastruktūros vystymas (statybos rangos darbų kaina siekė beveik 1,7 mln. EUR).

Eismo sąlygų pagerinimai buvo vykdomi ir Riešės, Sudervės, Avižienių bei Zujūnų seniūnijose, kur gyventojai sulaukė reikšmingų investicijų į gatvių infrastruktūros vystymą. Verta paminėti dar kelias didesnes investicijas į kelių infrastruktūrą 2019 metais:

- pavyko sutvarkyti labai judrią Riešės k. Riešės gatvę, Riešės sen. (šiai gatvei įrengti buvo skirta beveik 971 000 EUR),
- Bukiškio kaime, Avižienių sen., buvo sutvarkyta Draugystės g. (investicija siekė beveik 83 000 EUR),
- Purnuškių k., Riešės sen., buvo kapitališkai remontuota Purnuškių g. (remonto darbams skirta virš 318 000 EUR),
- Rastinėnų k., Sudervės sen., atliktas kapitalinis Bubų g. remontas (darbams skirta 295 000 EUR),
- Zujūnų sen. išasfaltuota 3 kaimus jungiančios Upės g. 1,7 km atkarpa (darbams skirta beveik 300 000 EUR). Bendras kelio ilgis - 6 km.

Vilniaus rajone daugėja iniciatyvių gyventojų ir atsakingų verslo įmonių, kurios imasi savo aplinką tvarkyti prisidedami ir patys – kreipdamiesi į Vilniaus rajono savivaldybę dėl

¹ Kelių priežiūros plėtros programa – KPPP; Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės bei savivaldybės biudžeto lėšos – ES ir / ar VB bei SB; SB lėšos pagal programą „50/50“ – 50/50

dalinio finansavimo, t. y. kai 50% darbų vertės padengia Savivaldybė, o likusią dalį sumoka gyventojai ar juridiniai asmenys. Iš viso 2019 metais, pasitelkus Savivaldybės paramą, buvo išasfaltuota 11,28 km naujų kelių. Bendra darbų vertė siekė 2,69 mln. EUR.

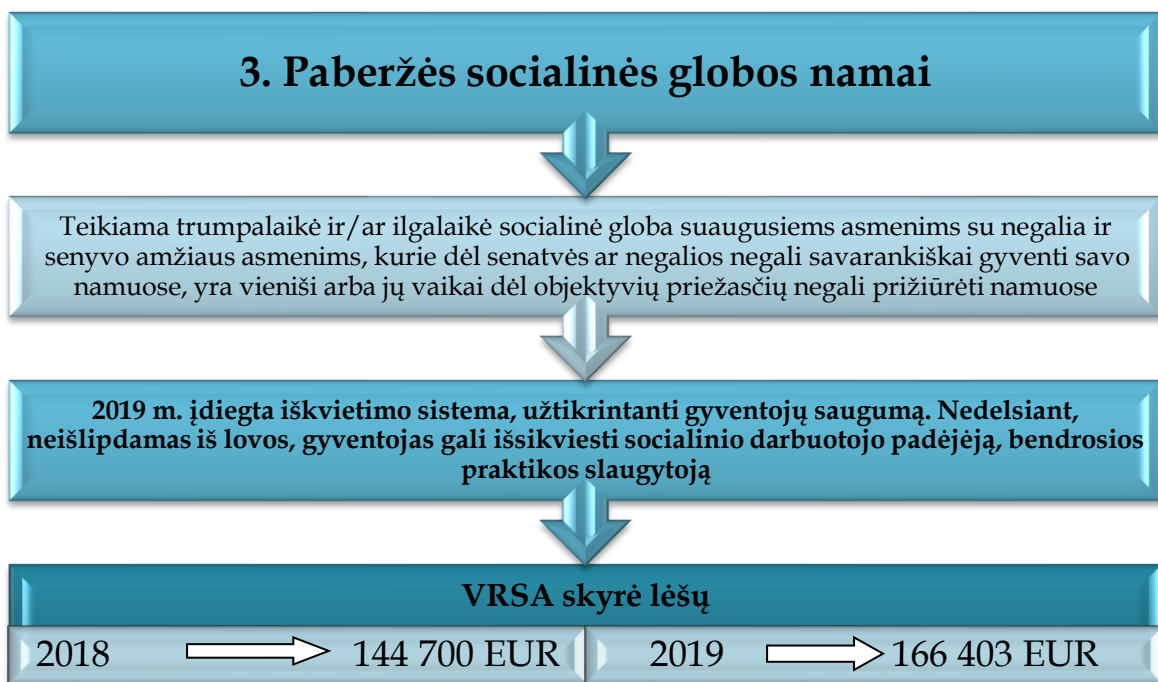
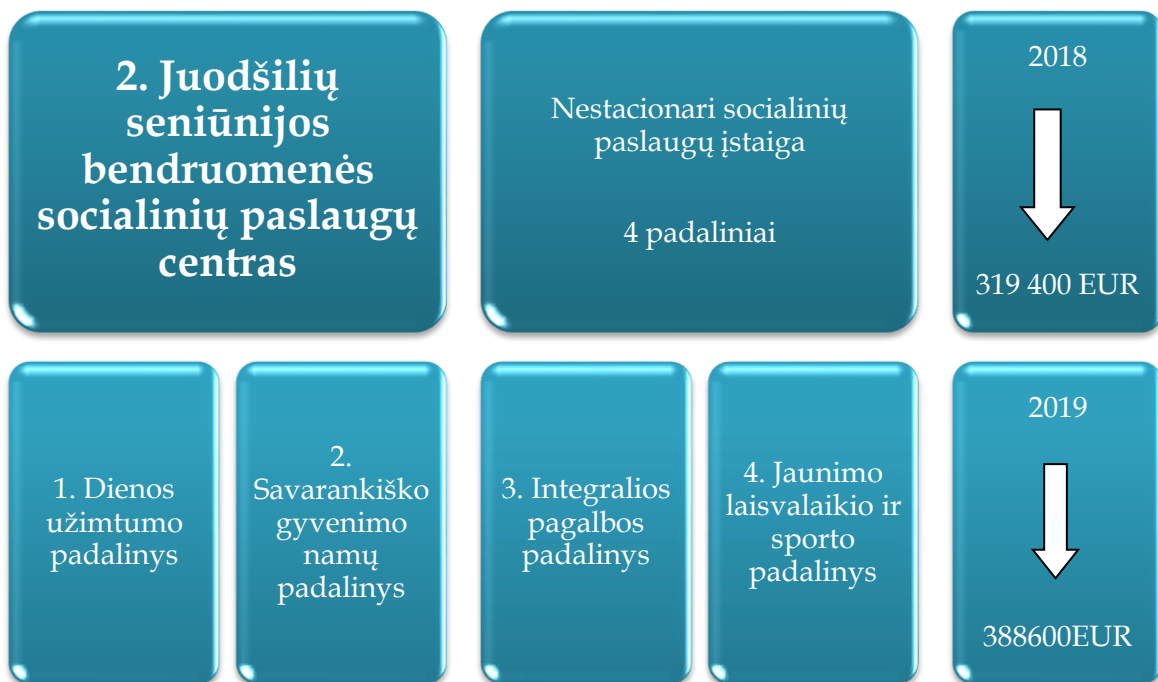
3.7. SOCIALINĖ APSAUGA

Lietuvos laisvosios rinkos instituto **spalio mėnesį** paskelbtame **Savivaldybių indekse** Vilniaus rajono savivaldybė buvo gerai įvertinta socialinės rūpybos srityje.

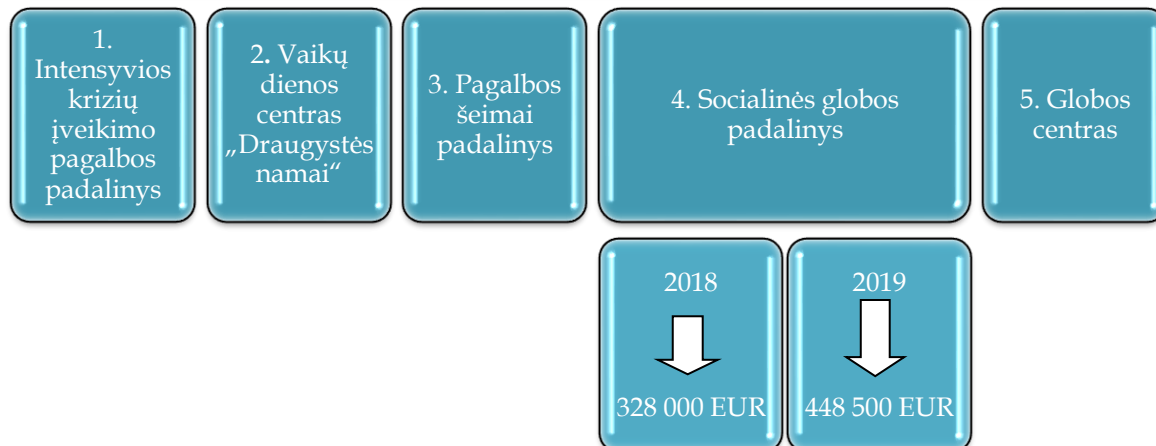
2019 m. pabaigoje paskelbtame **Vilniaus politikos analizės instituto** sudarytame **Savivaldybių gerovės indekse** socialinio saugumo srityje Vilniaus rajono savivaldybė užima 15 vietą, lenkdama net 45 šalies savivaldybes.

Vilniaus rajone teikiamos visos (su mažomis išimtimis) paslaugos iš Socialinių paslaugų katalogo. Jų spektras yra labai platus. Jas teikia jau **6 įstaigos**:

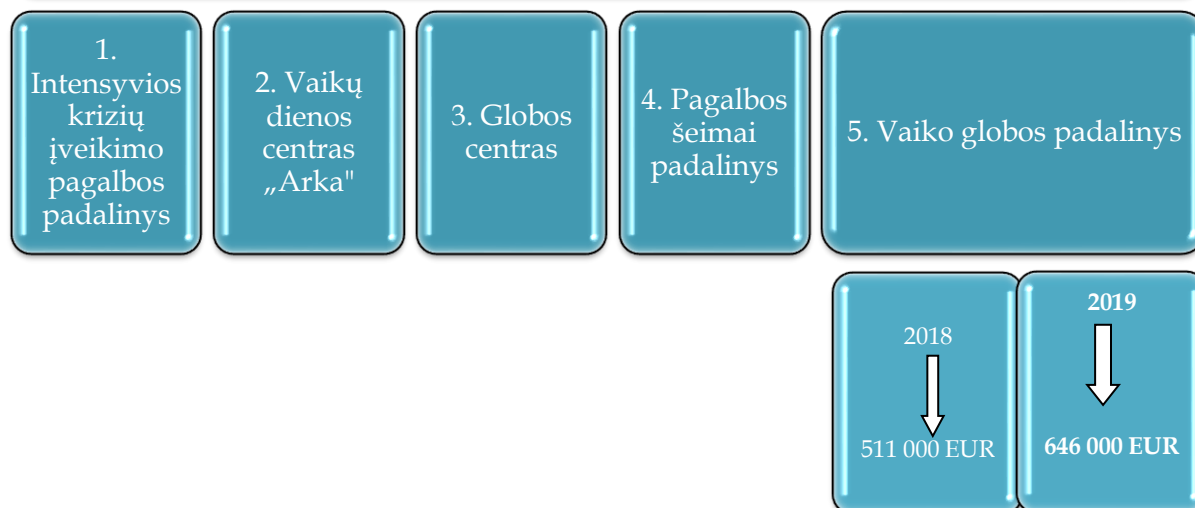

4. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras

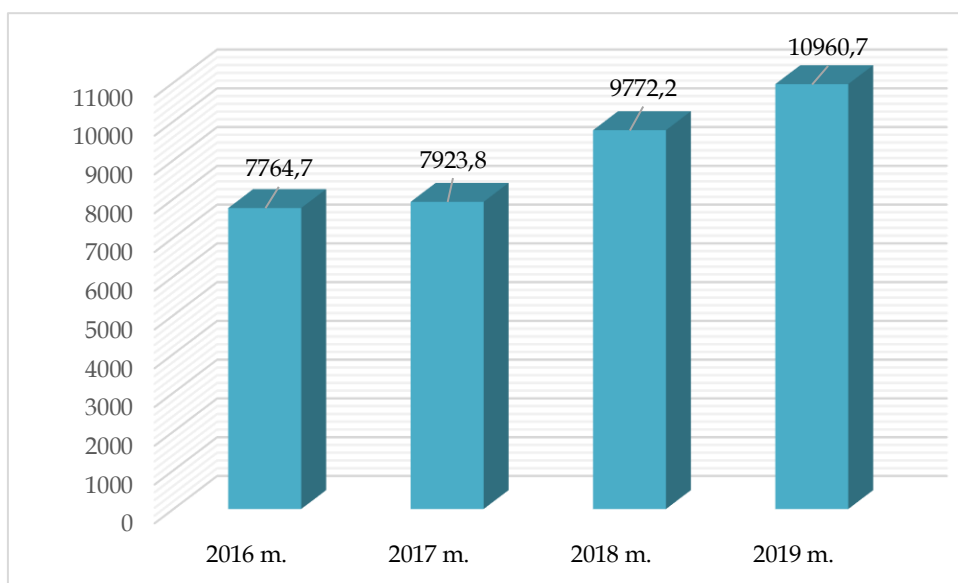
5. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centras

3.7.1. Socialinės paslaugos

2019 metais Savivaldybė organizavo **socialinių paslaugų** teikimą visiems teisę jas gauti

1 pav. Socialinės apsaugos asignavimų įvykdymas 2016-2019 m., tūkst. EUR

turintiems Vilniaus rajono gyventojams. Socialinei apsaugai Savivaldybė skiria vis daugiau lėšų (1 pav.).

Socialinių paslaugų teikimas ir socialinio darbo veikla, siekiant užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą ir operatyvumą, Vilniaus rajono gyventojams organizuojama decentralizuotai – gyventojai

aptarnaujami teritoriniu principu, bendrosios socialinės paslaugos teikiamos visose rajono seniūnijose.

Vilniaus rajono savivaldybė teikia daug socialinių paslaugų, jų spektras sparčiai plečiasi. Kai kurių paslaugų pavyzdžiai:

➤ **Vilniaus rajono socialinių paslaugų centras pradėjo teikti naują – asmeninio asistento - paslaugą neįgaliesiems.** Tai namų ir viešojoje aplinkoje (palydint ir komunikuojant) individualiai asmeniui teikiama pagalba, padedanti įgalinti jo savarankiškumą ir užtikrinanti svarbiausias jo gyvybinės veiklos funkcijas (asmens higiena, mityba, judėjimas/mobilumas, socialiniai santykiai ir aplinka).

2 pav. Merė Marija Rekst Paberžės socialinės globos namuose

➤ **Pagalbos į namus paslaugos** padeda asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Gavėjai: suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, vaikai su negalia ir jų šeimos, kiti asmenys ir šeimos (laikiniai dėl ligos ar kitų priežasčių savarankiškumo netekę asmenys).

Socialinių paslaugų centras 2019 m. pagalbos į namus paslaugas teikė 65 asmenims, 266 šeimos buvo aprūpintos būtiniausiais drabužiais ir avalyne, kitais daiktais.

➤ Negalią turintys suaugę ir senjorai gali Vilniaus rajone naudotis

integralios pagalbos paslauga, kurios tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui kuo ilgiau visavertiškai gyventi namuose. Paslauga taip pat padeda šeimoms nariams integruotis į visuomenę ir darbo rinką, derinti šeimos ir darbo išpareigojimus. Integralią pagalbą organizuoja ir koordinuoja Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras. Nuo 2017 m. integraliai pagalbai teikti Savivaldybė išleido beveik 300 000 EUR.

Jau beveik 10 metų Savivaldybė sėkmingai įgyvendina **socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektą**. 2019 m. Vilniaus rajono savivaldybė pagal projektą skyrė 53 000 10-čiai neįgalųjų socialinės integracijos srityje veikiančioms organizacijoms, kurios **Vilniaus rajono neįgaliesiems** teikė šias paslaugas:

- neįgalųjų dienos užimtumas;
- individuali pagalba neįgaliajam;
- neįgalųjų meninių gebėjimų lavinimas;
- pagalba neįgalųjų šeimoms nariams.

2019 metais paslaugas gavo 453 Vilniaus rajono neįgalieji ir jų šeimos nariai. Projektams įgyvendinti buvo panaudota 207 336 EUR.

➤ **Informavimo ir konsultavimo paslaugų** spektras taip pat yra labai platus – gyventojai kreipiasi dėl informacijos apie socialines paslaugas, jų organizavimą ir teikimą, išsiskolinimų už būstą, teisinių problemų sprendimą, gyvenamosios vietos deklaravimą, paramą maisto produktais, paslaugų gavimą socialinės globos institucijose, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas, labdarą drabužiais, daiktais, maistu ir transporto paslaugų organizavimo, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir t.t.

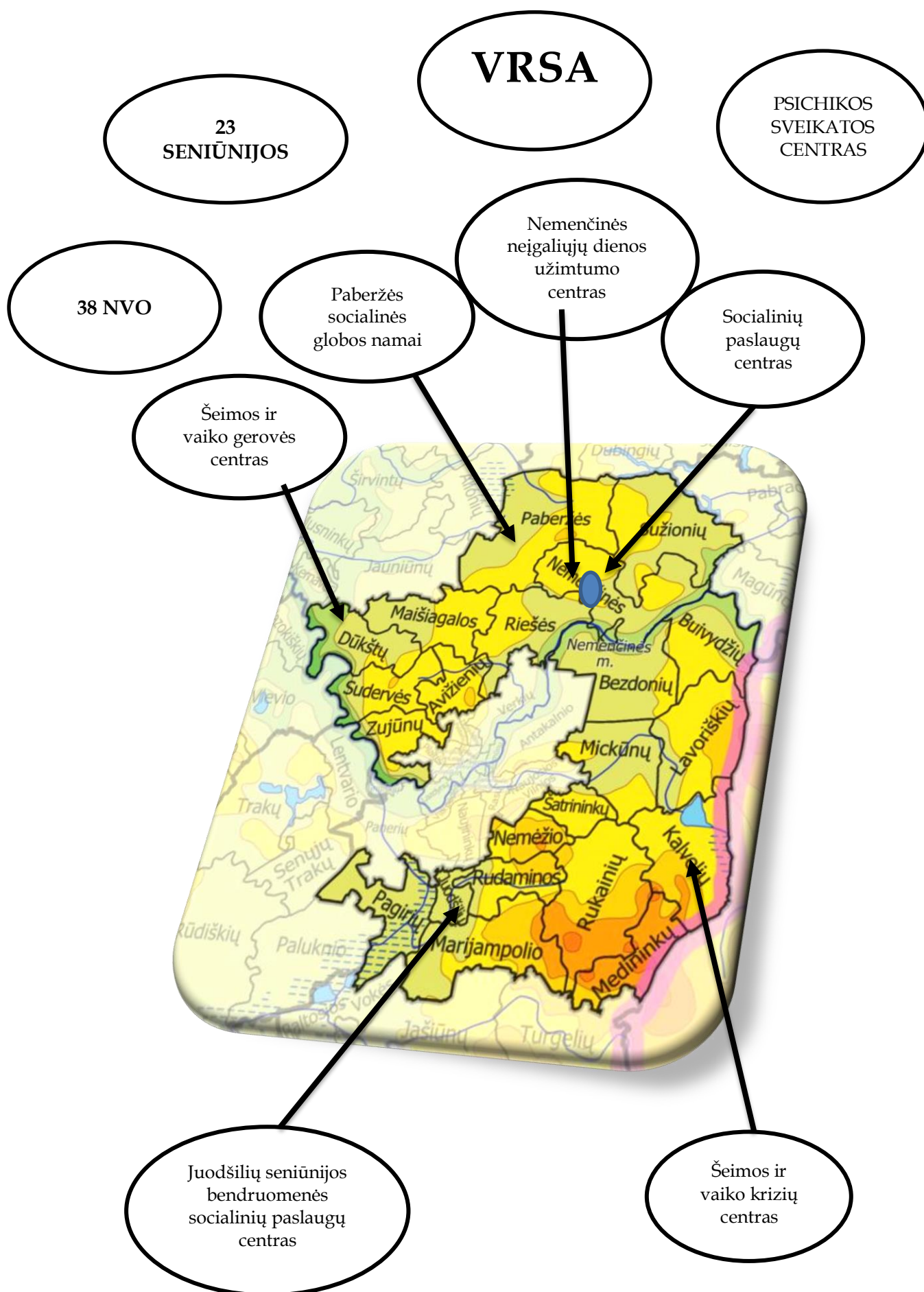
➤ Siekiant spręsti šeimoje kilusias problemas, konsultacijos yra tęstinės, jose persipina ir **tarpininkavimo bei atstovavimo paslaugos**, ieškoma įvairių būdų padėti šeimai įveikti iškilusius sunkumus, įgalinti asmenis savarankiškai spręsti problemas. Socialiniai darbuotojai atstovavimo ir tarpininkavimo paslaugas asmenims dažniausiai teikė kontaktuodami ar lydėdami asmenis į įvairias įstaigas ir bendradarbiaudami su jų atstovais.

➤ Seniūnijų socialiniai darbuotojai padėjo organizuoti **paramos maisto produktais** iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo teikimą. 2019 metais seniūnijos kartu su Socialinių paslaugų centru aprūpino 7300 sunkiau besiverčiančius asmenis maisto produktais ir higienos prekėmis.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO VILNIAUS RAJONO GYVENTOJAMS VIETŲ TINKLAS

Vietų, kuriose teikiamos socialinės paslaugos Vilniaus rajono gyventojams, tinklas yra platus (3 pav.). Jos teikiamos 6 pagrindinėse Vilniaus rajono socialinių paslaugų įstaigose ir jų padaliniuose:

1. Nemenčinės neįgalųjų dienos užimtumo centre,
 2. Paberžės socialinės globos namuose,
 3. Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centre,
 4. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centre,
 5. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centre,
 6. Vilniaus rajono socialinių paslaugų centre.
- **23 seniūnijose** (socialinių paslaugų teikimas organizuojamas decentralizuotai – gyventojai aptarnaujami teritoriniu principu, bendrosios socialinės paslaugos, pvz., informavimo ir konsultavimo, teikiamos visose rajono seniūnijose. Be to, kiekvienoje seniūnijoje dirba socialinio darbo organizatorius),
- Vilniaus rajono centrinėje poliklinikos Psichikos sveikatos centre (turi 5 socialinius darbuotojus),
- Vilniaus rajono savivaldybė perka socialines paslaugas (dienos, trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos) iš 28 nevyriausybinių organizacijų (teikia paslaugas ne tik Vilniaus rajone ar Vilniaus apskrityje, bet visoje Lietuvoje),
- Vilniaus rajono savivaldybė finansuoja socialines paslaugas neįgaliesiems, kurias teikia 10 nevyriausybinių organizacijų (teikia paslaugas Vilniaus rajone ir Vilniaus mieste),
- 2 bendruomeniniuose vaikų globos namuose, kurie yra Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centro padaliniai,
- Vaikų dienos centruose (keturiuose Savivaldybės steigtuose ir šešiuose nevyriausybinių organizacijų vaikų dienos centruose paslaugos teikiamos apie 200 Vilniaus rajono vaikų),
- Globos centrai (Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centro ir Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centro padaliniai) teikia paslaugas budintiems globotojams, globėjams ir tėvams, taip pat organizuoja vaikų globą pas budinčius globotojus.

3 pav. Vietų, kuriose teikiamos socialinės paslaugos Vilniaus rajono gyventojams, tinklas

3.7.2. Institucinės globos pertvarka

Šalyje vykstanti institucinės globos pertvarka įgyvendinama ir mūsų rajone. Pagal reformos, kurios tikslas yra tvarus perėjimas nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos, I etapą Savivaldybė išigijo Kalveliuose du namus bendruomeninių vaikų globos namų veiklai vykdyti. Abudu veikia ir yra 100% apgyvendinti. 2020 metais Savivaldybė suplanavo dar vieno būsto pirkimą ir vieno namo įrengimą bendruomeniniams vaikų globos namų veiklai vykdyti.

Vykdamas reformą, rajone taip pat įgyvendinamas projektas „Bendruomeninių vaikų globos namų tinklo plėtra Vilniaus rajono savivaldybėje“, kurio uždavinys yra padidinti bendruomenėje teikiamų socialinių paslaugų dalį pereinant nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų. Šiame projekte dalyvauja globos paslaugas teikianti VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“, kuriame šiuo metu apgyvendinta 30 vaikų iš Vilniaus rajono. Projekto vertė - 300 201 EUR.

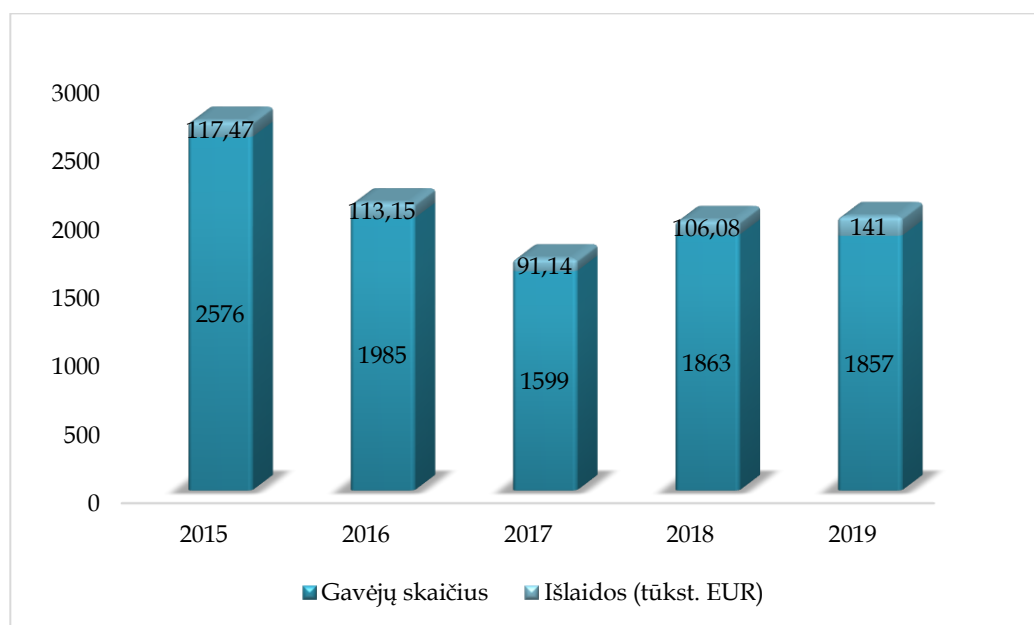
3.7.3. Socialinis gyventojų rūpinimas

Siekdama neįgaliųjų savarankiškumo ir socialinės integracijos, 2019 metais Savivaldybė pritaikė 10 būstų suaugusiems asmenims su negalia ir 6 būstus vaikams su sunkia negalia. Tam panaudota beveik 54 000 EUR.

Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama suteikti paramą vaikams globojančioms šeimoms ir asmenims, nuo 2015-04-01 moka **pagalbos pinigus**. Kadangi per kelis metus prekių ir paslaugų kainos žymiai išaugo, 2019 m. lapkričio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės taryba padidino šios pagalbos dydį. Sprendimas įsigaliojo 2020-01-01. Nuo šiol pagalbos pinigai mokami vienodo dydžio ir šeimoms, globojančioms giminystės ryšiais nesusietus vaikus, ir tais atvejais, kai vaiką globoja giminaitis (brolis, sesuo, seneliai). Taip pat nutarta už kiekvieną globojamą (rūpinamą) 12- 18 m. vaiką pagalbos pinigų sumą papildomai didinti 39 EUR per mėnesį.

Socialinės išmokos. Šeimoms, auginančioms vaikus, teikiama parama. Ji skiriama iš valstybės biudžeto lėšų.

Paramai mokinio reikmenims įsigyti vienam mokiniui 2019 m. buvo skiriama 76 EUR suma, nuo 2020 m. – 78 EUR. Paramai mokinio reikmenims įsigyti panaudota 141 006 EUR, ją gavo 1857 mokiniai (3 pav.).

4 pav. Vilniaus rajone teikiamos paramos mokinio reikmenims įsigyti duomenys 2015-2019 m.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose maitinimas organizuojamas taikant savitarnos principą (nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. visi priešmokyklinukai ir pirmokai), turi teisę į nemokamus pietus nevertinant šeimos gaunamų pajamų.

Teisę gauti **piniginę socialinę paramą** turi asmenys, dėl objektyvių priežasčių negalintys užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų ir išnaudoję visas kitų pajamų gavimo galimybes. Piniginė socialinė parama teikiama įvertinus ne tik gaunamų pajamų, bet ir turimo turto dydį. Socialinė pašalpa ir kompensacijos skiriamos nepasiturintiems gyventojams, kurių turimo turto vertė neviršija jų gyvenamajai vietai nustatytos vidutinės turto vertės.

Socialinę pašalpą turi teisę gauti šeimos, kurių vidutinės mėnesio pajamos vienam asmeniui yra mažesnės už valstybės remiamas pajamas.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems rajono gyventojams teikimui pagerinti seniūnijose sudarytos Socialinės paramos teikimo komisijos, į kurias pasitelkiami: seniūnijų specialistai, bendruomeninių, nevyriausybinių organizacijų, religinių bendruomenių atstovai, gyvenamosios vietovės bendruomenės nariai, seniūnaičiai, kiti suinteresuoti asmenys (mokyklų, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai ir kt.). Savivaldybės administracija, teikdama piniginę socialinę paramą, bendradarbiauja su nelegalaus darbo kontrolę ir prevenciją vykdančiomis institucijomis, darbo ir mokesčių inspekcija ir kt. Gavus informacijos apie piniginės socialinės paramos teikimo laikotarpiu nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu, socialinės pašalpos mokėjimas nutraukiamas.

Džiugina tai, kad rajone mažėja tiek asmenų, gaunančių socialines pašalpas, tiek išlaidos pašalpoms mokėti (1 lent.).

Metai	Asmenų (vidutiniškai per mėn.)	Panaudota lėšų (tūkst. EUR)	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius nuo gyventojų skaičiaus Vilniaus r. (%)
2015	4270	3159,00	4,40
2016	3370	2473,89	3,47
2017	2711	2274,45	2,79
2018	2491	2604,13	2,60
2019	2369	2361,88	2,30

1 lent. Socialinių pašalpų gavėjų Vilniaus r. statistika 2015-2019 m.

Šeimoms, vieniems gyvenantiems asmenims, atsidūrusiems ypač sunkioje materialinėje padėtyje dėl sunkios ligos, neįgalumo, nelaimės šeimoje, kt. ir gaunantiems mažas pajamas, skiriamos **vienkartinės pašalpos**. Dėl vienkartinės pašalpos skyrimo 2019 m. kreipėsi 869 šeimos, panaudota 72 378 EUR. Lyginant su 2018 metų duomenimis, 2019 metais dėl vienkartinės materialinės pašalpos kreipėsi 167 šeimomis daugiau.

Žymiai padidėjus kainoms, siekiant piniginės socialinės paramos veiksmingumo ir socialinio teisingumo, 2019 m. rugsėjo mėn. Savivaldybė padidino vidutinės asmens gaunamas pajamas ir socialinės paramos dydžius. Tokiu būdu Savivaldybė galėjo padėti daugiau nepasiturinčių rajono gyventojų.

Savivaldybė taip pat gerina Vilniaus rajono socialinių įstaigų darbuotojų darbo sąlygas. 2019 metais jų atlyginimai vidutiniškai padidėjo 20%, atskaičius mokesčius, kiekvienas darbuotojas gavo į rankas 100 EUR daugiau.

3.7.4. SOCIALINĖS PASLAUGOS ŠEIMAI IR VAIKUI

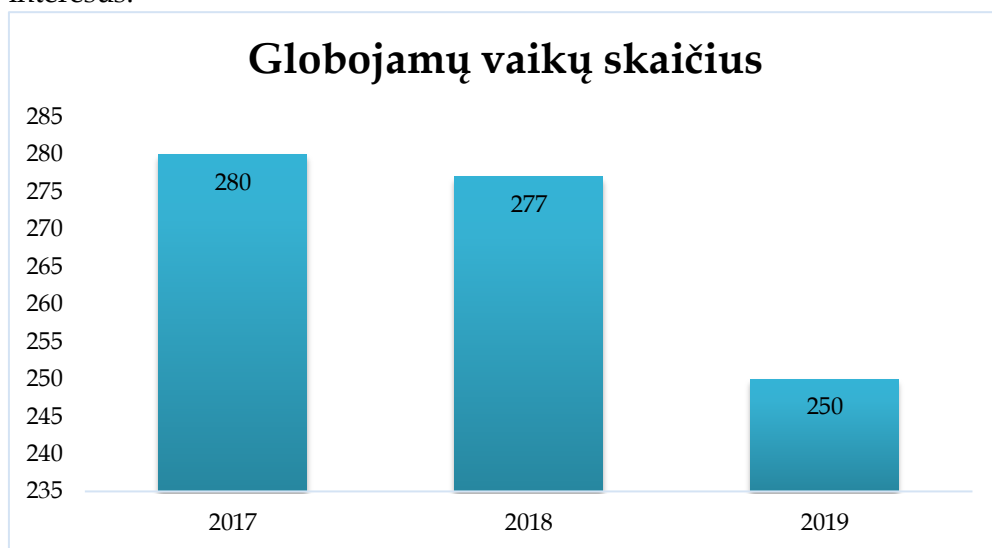
2019 metų sausio 1 d. Vilniaus rajono savivaldybėje įsteigtas **naujas Socialinių paslaugų šeimai ir vaikui skyrius**.

Po ilgai trukusios vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarkos teisinė vaiko teisių apsauga atskirta nuo savivaldos funkcijų – socialinės vaiko apsaugos. Tokiu būdu teisinė vaiko teisių apsauga tapo centralizuota ir priskirta Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai.

Tačiau socialinė apsauga – švietimo, socialinių paslaugų ir sveikatos srities paslaugų teikimas šeimoms, kurios susiduria su sunkumais ir negali vienos susidoroti su iššūkiais – išliko Savivaldybės funkcija.

2019 metais rajone gyveno 250 globojamų vaikų, laikinai netekusių tėvų globos, iš jų laikinoji globa paskirta - 45, nuolatinė globa - 205. Globojamų vaikų skaičius Vilniaus rajone mažėja (4 pav.). Pastarųjų 3 metų statistika rodo, kad nuo 2018 m. liepos mėnesio, kai įsigaliojo nauja Vaikų teisių apsaugos įstatymo redakcija, į laikinąją globą patenka mažiau vaikų, o tai reiškia, kad iš šeimų jų paimama mažiau. Svarbu laiku padėti krizę išgyvenančiai šeimai, padėti suvokti problemas ir motyvuoti šeimą susiimti ir keisti savo gyvenimo būdą tam, kad vaikai augtų savo biologinėje šeimoje.

Kiekviena vaiko, netekusio tėvų globos, apsaugos priemonė yra paremta išsamiau vaiko situacijos ištyrimu, planavimu ir peržiūra. Kiekvienas sprendimas priimamas individualiai, atsižvelgiant į vaiko nuomonę. Nustatant bet kurią iš globos formų atsižvelgiama į vaiko interesus.

5 pav. Globojamų vaikų Vilniaus r. skaičiaus dinamika 2017-2019 m.

Tiek valstybės, tiek Savivaldybės didelis dėmesys šeimos politikos kontekste skiriamas vaiko globos ir įvaikinimo problemų sprendimui, teikiant paslaugas tėvams, globėjams (rūpintojams).

3.7.5. 2019 M. SAVIVALDYBĖS ĮGYVENDINAMOS SOCIALINĖS PROGRAMOS IR PROJEKTAI ŠEIMAI IR VAIKUI

1. Nuo 2019 m. sausio 1 d. Vilniaus rajone įgyvendinamas ES finansuojamas projektas „**Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra**“. Projekto tikslas – įveiklinti globos centrus savivaldybėse ir padidinti jų teikiamų paslaugų prieinamumą bei kokybę. 3 metus įgyvendinamam projektui skirta per 276 000 EUR.

Pagal projektą buvo įsigytas naujas lengvasis automobilis, kuris perduotas Vilniaus rajono Šeimos ir vaiko gerovės centrui naudoti ir globos centro funkcijoms vykdyti. 2020 m. automobilis bus suteiktas ir Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centrui. Taip pat pagal projektą Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centre ir Šeimos ir vaiko gerovės centre buvo įsteigti papildomi etatai globos centrų funkcijoms vykdyti, įrengtos darbo vietos.

2. Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama užtikrinti prieinamas paslaugas šeimoms, nuo 2018 m. tęsia projektą „Kompleksinės paslaugos Vilniaus rajono šeimoms“, bendrai finansuojamą valstybės ir ES struktūrinių fondų lėšomis. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Vilniaus r. šeimoms gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, padedant šeimai įveikti įvairias iškilusias krizes. Kompleksines paslaugas Vilniaus rajone teikia **Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centras** ir **VšĮ Vaikų ir paauglių socialinis centras**. Nuo projekto pradžios kompleksines paslaugas gavo 577 rajono gyventojų.

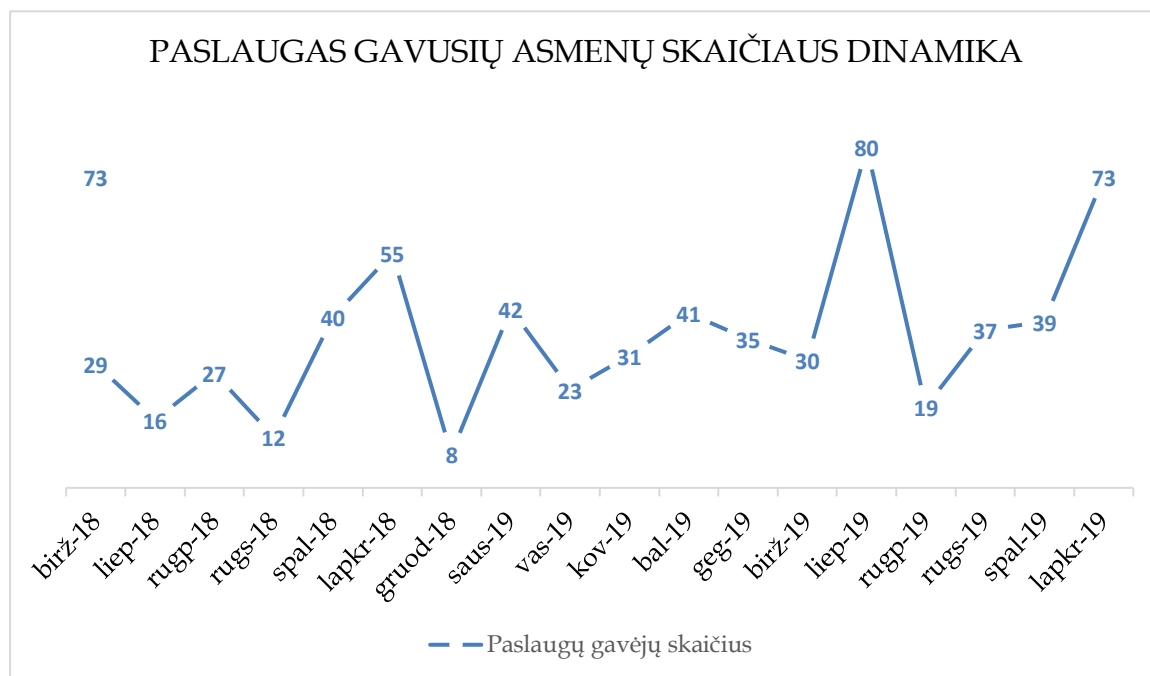
Pagal projektą teikiamos šios paslaugos:

1. Pozityvios tėvystės mokymai (skirti šeimoms, norinčioms tobulinti tėvystės įgūdžius);
2. Psichologo konsultacijos (psichologai, turintys ilgametę darbo patirtį, konsultuoja individualiai tiek suaugusius, tiek vaikus ir paauglius, taip pat šeimas, poras);
3. Mediacija (vienas svarbiausių jos tikslų – apsaugoti vaiko interesus);
4. Vaikų priežiūros paslauga (iki 2019 m. vidurio buvo teikiama tik projekto veiklose dalyvaujantiems tėvams. Šiuo metu ją gali naudotis kiekvienas iš anksto užsiregistravęs. Kambariai vaikams įrengti Vilniuje ir Nemenčinėje).

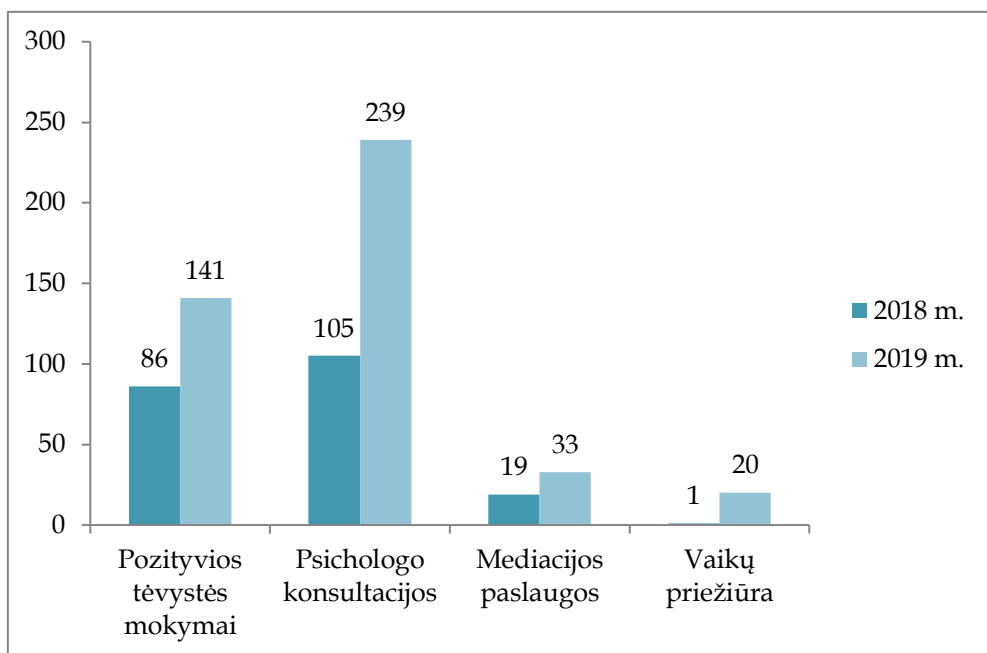

6 pav. Vaikų žaidimų kambarys

Projekto paslaugomis Vilniaus rajono gyventojai naudojasi pakankamai aktyviai (6 pav-7.).

7 pav. Projekto paslaugų gavėjai 2018-2019 m.

8 pav. Projekto „Kompleksinės paslaugos Vilniaus rajono šeimoms“ paslaugomis pasinaudoję asmenys 2018 m. ir 2019 m.

3. Vilniaus rajono savivaldybė įgyvendina **Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2018–2020 metų programą.** Jos tikslas – užtikrinti smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir pagalbos smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims teikimą, nustatyti

priemonės, kuriomis bus siekiama vykdyti smurto artimoje aplinkoje prevenciją bei specializuotą sveikatos priežiūros, psichologinę, socialinę, teisinę pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims. Savivaldybė programai įgyvendinti skyrė per 66 000 EUR. Pagal ją rengiami seminarai, prevenciniai renginiai, susitikimai su gyventojais, socialiai pažeidžiamomis šeimomis.

3.7.6. ŠEIMOS TARYBA

Šeimos taryba Vilniaus rajono savivaldybėje įsteigta 2019 m. Tai - prie Savivaldybės tarybos visuomeniniais pagrindais veikiantis patariamasis kolegialus organas. Šeimos taryba bendradarbiauja su valstybės ir Savivaldybės institucijomis bei įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kurios dirba su šeimomis ar joms atstovauja.

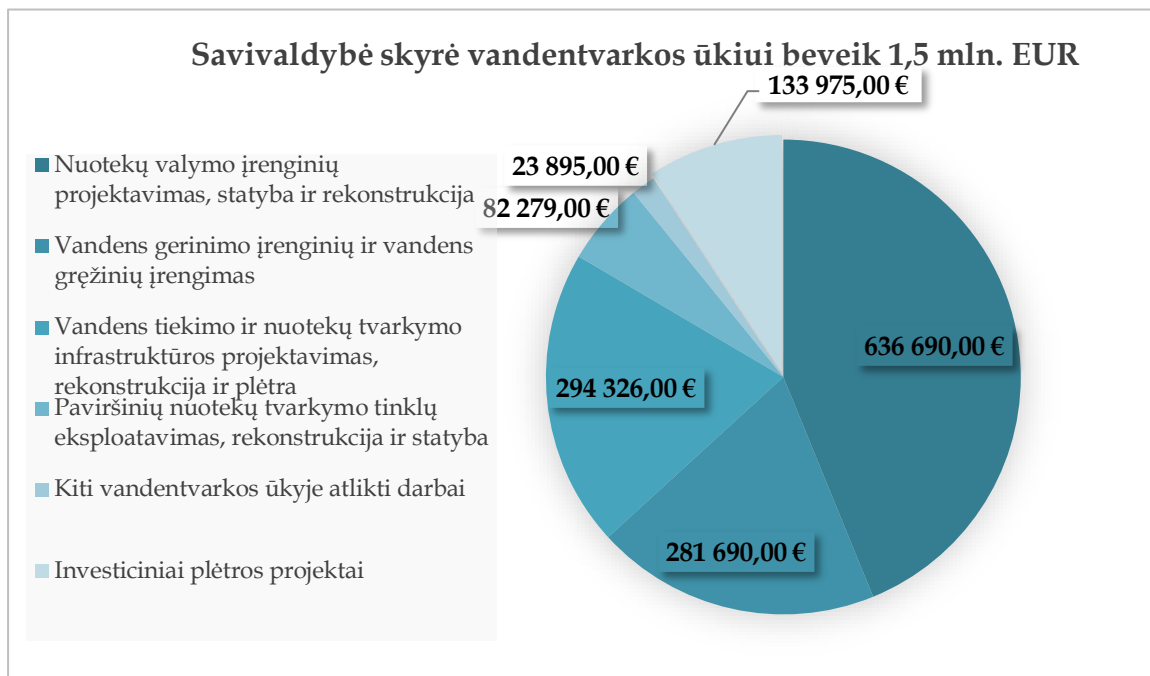

Šeimos tarybos tikslas – padėti įgyvendinti Savivaldybės funkcijas kuriant šeimai palankią aplinką Savivaldybėje ir stiprinti bendradarbiavimą tarp Savivaldybės institucijų ar įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų, dirbančių su šeimomis ar joms atstovaujančių. Šeimos tarybą sudaro 14 narių.

3.8. VIETINIS ŪKIS

3.8.1. Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

2019 metais Savivaldybė skyrė beveik 1,5 mln. EUR nuotekų vandentvarkos infrastruktūrai (1 pav.).

1 pav. Savivaldybės investicijos į vandentvarką

2019 m. ypatingą dėmesį skyrėme nuotekų valymo įrenginių statybai ir rekonstrukcijai. Naujos nuotekų valyklos leis užtikrinti tinkamą buitinių nuotekų valymo paslaugų teikimą bei prisidės prie aplinkos būklės gerinimo.

3.8.2. Nuotekų valymo įrenginių projektavimas, statyba ir rekonstrukcija 2019 m. (didžiausi projektai):

1. nuotekų valymo įrenginių projektavimas ir statyba Bezdonių mstl. (darbus planuojama baigti 2020 m. II ketv.) – beveik 430 000 EUR,

2. nuotekų valymo įrenginių projektavimas ir statyba Kalviškių k. – 126 000 EUR (vertė - 579 637 EUR. Statybos darbai prasidėjo 2019 m. spalio mėnesį. Darbus planuojama baigti iki 2020 m. rugpjūčio pabaigos),

3. nuotekų valymo įrenginių oro padavimo sistemų kapitalinis remontas Raudondvario k., Visalaukės k., Pikeliškių k., Eitminiškių k. (vertė viršija 42 000 EUR),

4. nuotekų valymo įrenginių modernizavimas Mostiškių k. (vertė - 30 500 EUR).

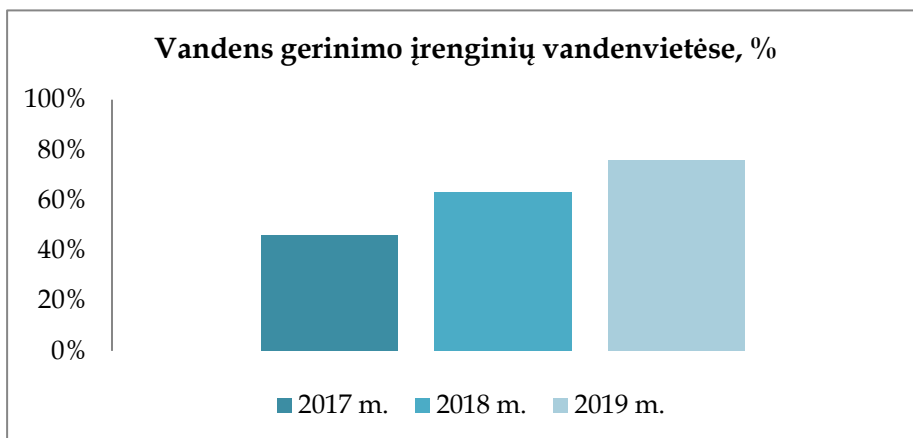
Rūpinamės, kad rajono gyventojams būtų tiekiamas saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantis vanduo.

2 pav. Bezdonių nuotekų valykla

3.8.3. Vandens gerinimo įrenginių ir vandens gręžinių įrengimas 2019 m. (didžiausi projektai):

1. Geišiškių k. – 56 700 EUR.
2. Avižienių k. – 55 000 EUR.
3. Glitiškių k. – 54 300 EUR.
4. Mostiškių k. – 41 900 EUR.

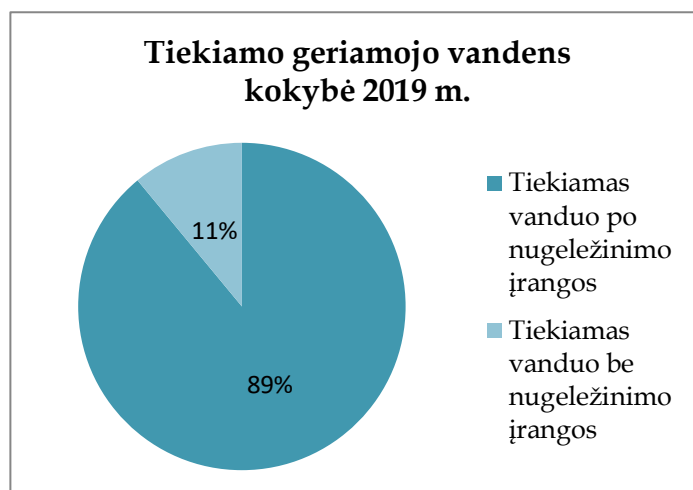
3 pav. Vandenviečių, kuriose įrengta vandens gerinimo įranga, procentas

Vandens gerinimo įrenginių vandenvietėse skaičius sparčiai didėja (3 pav.). Šiuo metu beveik 80% eksploatuojamų vandenviečių įrengti nugeležinimo filtrai.

Vilniaus rajono gyventojų dauguma (89%) gali džiaugtis aukštos kokybės tiekiamu geriamuoju vandeniu.

3.8.4. Investicijos į vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros projektavimą, rekonstrukciją ir plėtrą 2019 m. (didžiausi darbai):

1. vandentiekio rekonstrukcija ir įvadų perjungimo statybos darbai Sudervės g., Avižienių sen. (vertė – 145 000 EUR),
2. Juodšilių k. („Šilo“ gimnazijos) vandens gręžinio įrengimo (seno gręžinio užtamponavimo), vandens gerinimo įrenginių projektavimas ir statybos darbai (vertė – 30 000 EUR),
3. daugiabučio namo Mokytojų g., Rukainių k., nuotekų tinklų prijungimas prie centralizuotų nuotekų tinklų (vertė – 27 000 EUR),
4. vandentiekio tinklo renovacija, projektavimas ir rangos darbai Nemėžio k. (vertė – 22 676 EUR),
5. vandentiekio ir nuotekų tinklų projektavimas Kalvelių k. (vertė – 22 000 EUR).

4 pav. Apdoroto vandens gerinimo įrenginiuose tiekiamo geriamojo vandens Vilniaus r. procentinė išraiška

Pažymėtina, kad nepertraukiamam vandens tiekimui užtikrinti Mechanizatorių g., Avižienių k., 2018 m. buvo rekonstruotas vandentiekio tinklas, perjungti esami vartotojai (vertė – 114 500 EUR), 2019 m. rekonstruotas vandentiekio tinklas Sudervės g. ir perjungti esami vartotojai (vertė – 145 000 EUR) bei įrengta vandens gerinimo įranga Giminių g. vandenvietėje, siekiant paleisti į tinklą papildomą vandens kiekį ir padidinti tiekiamo vandens debitą vartotojams (vertė – 55 000 EUR).

3.8.5. Paviršinių nuotekų tvarkymo tinklų eksploatavimo, rekonstrukcijos ir statybos darbai (didžiausi 2019 m. darbai):

1. lietaus kanalizacijos remontas ir įrengimas Skaidiškių k., Valčiūnų k., Rudaminos k., Pagirių k. (vertė – 40 000 EUR),
2. paviršinių nuotekų tinklo valymas Nemenčinės m. (vertė – 14 700 EUR).

3.8.6. Savivaldybės prisidėjimas prie investicinių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros projektų:

- 2019 m. inicijuotas projektas „**Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Skaidiškių aglomeracijoje**“, kurio vertė - 1 334 000 EUR. Pagal projektą 2020-2021 m. planuojama suprojektuoti ir pakloti daugiau kaip 10 km vandentiekio ir nuotekų tinklų, taip suteikiant 345 gyventojams galimybę prisijungti prie centralizuotų tinklų.
- 2019 m. Savivaldybė sėkmingai tęsė investicinio projekto „**Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Galgių k.**“ įgyvendinimą. Bendra projekto vertė – beveik 2 mln. 900 000 EUR. 2019 metais projektui įgyvendinti Viso 2019 metais skirta daugiau kaip 791 000 EUR, iš jų Savivaldybė skyrė beveik 125 000 EUR. Galgių k. numatoma pakloti apie 15 km vandentiekio tinklų ir apie 16 km nuotekų tinklų - taip sudarant galimybę 780 gyventojų naudotis centralizuotomis vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis. Iš projektui skirtų sutaupyty lėšų 2020 m. planuojama tolesnė vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra Galgių k. Planuojama pakloti 1,43 km vandens tiekimo ir 1,14 km nuotekų surinkimo tinklų, taip sudarant galimybę ne mažiau kaip 53 gyventojams prisijungti prie centralizuotų tinklų.

3.8.7. Vilniaus rajono gyventojai už komunalines paslaugas moka mažiau

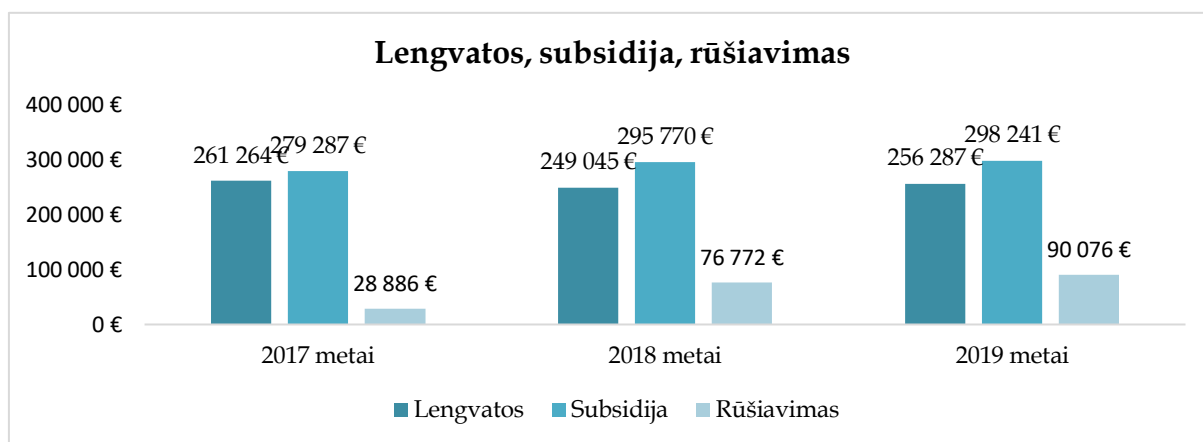
Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš nedaugelio visų 60 šalies savivaldybių, kurios subsidijuoja gyventojams komunalinių paslaugų kainos dalį. Savivaldybė sudaro gyventojams galimybę už vandenį, nuotekų ir atliekų tvarkymą mokėti mažiau.

Vilniaus rajono savivaldybė subsidijuoja **iki 42%** gyventojų mokamos vandens ir nuotekų tvarkymo kainos. Tokiu būdu finansinė našta yra lengvinama tiems gyventojams, kurie daugiau kaip už 3 mėnesius neturi įsiskolinimo už šios paslaugos teikimą.

Vilniaus rajono savivaldybės administracija dengia dalį mokesčio už atliekų tvarkymą (**1 ct už 1 kv. m. per mėnesį**) už gyvenamosios paskirties plotą. Tokia lengvata taikoma visiems rajono gyventojams, neturintiems įsiskolinimo.

Savivaldybės išlaidos lengvatoms, taikomoms gyventojams už atliekų išvežimą ir rūšiavimą kasmet auga (5 pav.).

2019 metais
subsidijoms
skirta
477 000 EUR

5 pav. Savivaldybės išlaidos lengvatoms, taikomoms gyventojams už šiukšlių išvežimą ir rūšiavimą

- 2017 m. – 569 437 EUR
- 2018 m. – 621 587 EUR
- 2019 m. – 644 604 EUR.

Lyginant su visomis šalies savivaldybėmis, Vilniaus rajono savivaldybė taiko savo gyventojams didžiausias lengvatas už atliekų išvežimą. Jau beveik dešimtmetį savivaldybė taiko lengvatas nedirbantiems senatvės pensinio amžiaus ir asmenims, netekusiems 60-100% darbingumo. Vienas gyvenantis pensininkas gauna net 70% mažesnes sąskaitas už atliekų išvežimą, o dviese gyvenantys pensinio amžiaus asmenys moka perpus mažiau.

Savivaldybė padeda ir tiems gyventojams, kurie rūšiuoja atliekas, tokiu būdu prisidėdama prie aplinkos tausojimo. Savivaldybė siekia ne tik sumažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį, bet ir gyventojų mokamą mokestį, todėl sudaro sąlygas atliekas rūšiuoti individualių namų valdose. Savivaldybė organizuoja nemokamą individualaus rūšiavimo konteinerių komplektų dalijimą. Gyventojai, kurie rūšiuoja atliekas, moka mažiau. (1 lent.).

Mišrių atliekų konteinerio talpa	Metinė kintamoji rinkliavos dalis	
	Naudojantiems individualius rūšiavimo konteinerius, EUR/metus	Nenaudojantiems individualių rūšiavimo konteinerių, EUR/metus
120 litrų	9,80	15,00
240 litrų	20,00	30,00
770 litrų	63,00	95,00
1100 litrų	90,00	135,00

1 lent. Rūšiuojantys atliekas gyventojai moka mažiau

Nuo 2017 m. Vilniaus rajone jau išdalyta 10 100 vnt. rūšiavimo konteinerių komplektų (120 litrų talpos konteinerių, skirtų stiklinei pakuotei, 240 litrų talpos konteinerių, skirtų pakuočių atliekoms (popieriaus, plastiko, metalo) bei antrinėms žaliavoms)).

Išdalyti rūšiavimo konteineriai:

2017 m. – 6652 vnt.,

2018 m. – 2668 vnt.,

2019 m. – 780 vnt.

Esant dideliame poreikiui, konteinerių komplektai 2019 metais buvo išdalyti, todėl vykdomas naujas konteinerių pirkimas.

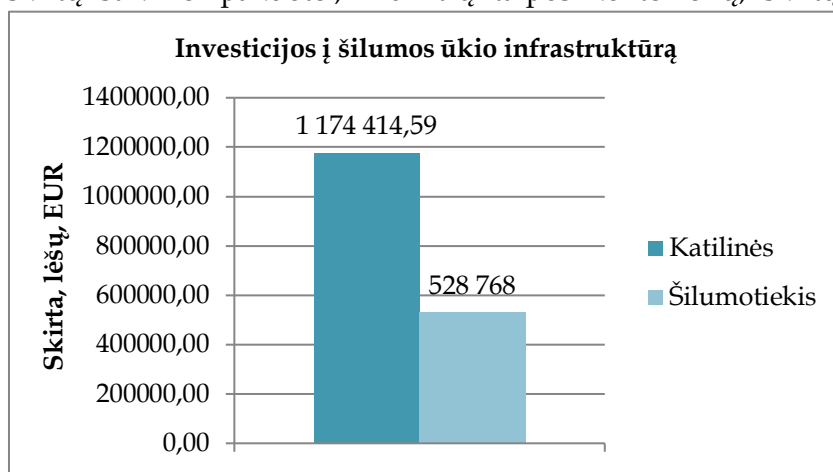
Vilniaus rajono savivaldybės administracija ir

toliau 2020 m. prisidės prie gyventojų skatinimo rūšiuoti atliekas. Tikimasi, kad bus pradėtas konteinerinių aikštelių įrengimas/ rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas. Aikštelėse planuojama pastatyti ne tik komunalinių atliekų surinkimo, bet ir atliekoms rūšiuoti skirtus konteinerius, tai leis užtikrinti švaresnį, taupesnį ir patogesnį atliekų surinkimą Vilniaus rajone.

3.8.8. ŠILUMOS ŪKIS

Savivaldybė nuolat investuoja į šilumos ūkio infrastruktūrą (katilinės ir šilumotiekis), siekdama atnaujinti esamą infrastruktūrą, kad būtų sumažinti šilumos nuostoliai šilumotiekyje, sumažinti mokesčiai už šildymą šilumos vartotojams (5 pav.). Savivaldybė 2019 m. į šilumos ūkio infrastruktūros modernizavimą investavo apie 1,7 mln. EUR.

Katilinių rekonstrukcijai Savivaldybė skyrė (5 pav.) apie 1,174 mln. EUR, o šilumotiekio rekonstrukcijai - apie 529 000 EUR. 1 lentelėje pateikiamas 2019 m. atliktų darbų sąrašas.

6 pav. Lėšų paskirstymas

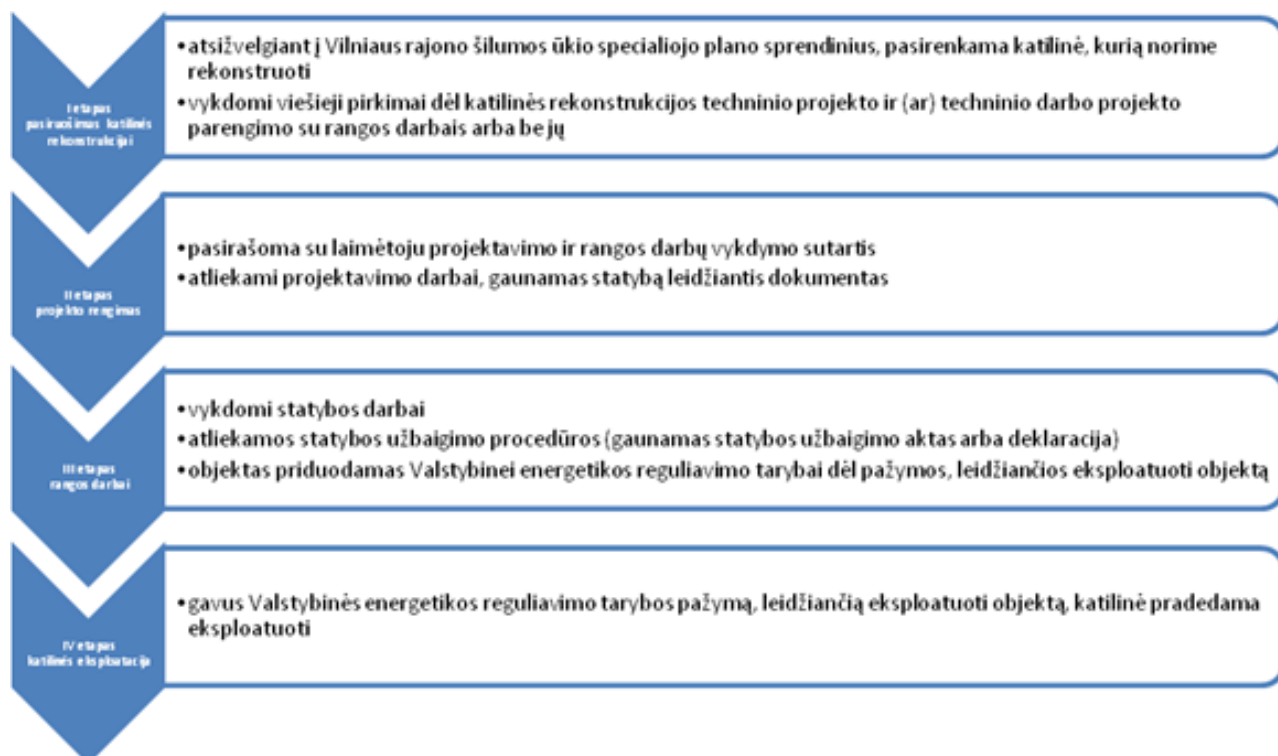
Šilumos ūkio infrastruktūra			
Katilinių rekonstrukcija		Šilumotiekio rekonstrukcija	
Skirta lėšų iš Savivaldybės biudžeto, EUR	Katilinės pavadinimas	Skirta lėšų iš Savivaldybės biudžeto, EUR	Gyvenvietė, kurioje buvo vykdoma šilumotiekio rekonstrukcija
398 000	Kalvelių katilinė	143 550	Riešės k. Sporto g.; Bukiškio k., Mokyklos g.; Nemenčinės m., Kranto ir Pievų g.
390 170	Pagirių katilinė	87 450	Sužionių k.
298 000	Juodšilių katilinė (nauja)*	66 130	Pagirių k.
36 500	Riešės katilinė	66 000	Nemenčinės m., Lauko ir Švenčionių g.
33 000	Didžiųjų Kabiškių katilinė	107 040	Skaidiškių k.
18 740	Valčiūnų III katilinė	58 600	Maišiagalos mstl., Algirdo ir Studentų g.
IŠ VISO:			
Skirta iš biudžeto apie 1,174 mln. EUR	Rekonstruotos 6 katilinės	Skirta iš biudžeto apie 529 000 EUR	Šilumotiekis rekonstruotas 7 gyvenvietėse. Rekonstruoto šilumotiekio ilgis - apie 1,7 km

*nauja – perimta 2018 m. pabaigoje, rekonstruota 2019 m.

2 lent. Rajono šilumos ūkyje 2019 m. atlikti darbai

2019 m. buvo atnaujintos 6 katilinės: Kalvelių, Pagirių, Juodšilių, Riešės, Didžiųjų Kabiškių, Valčiūnų III. Šešioms katilinėms atnaujinti buvo skirta 1,174 mln. EUR.

Juodšilių katilinėje buvo atnaujinta visa šilumos gamybos įranga ir pastatas, kuras šilumai gaminti nebuvo keičiamas, kai buvo perimta katilinė, joje buvo deginamas biokuras.

7 pav. Katilinės rekonstrukcijos į biokurą transformavimo procesas

Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje veikia 5 katilinės, kuriose šilumai gaminti yra naudojamas biokuras: Juodšilių, Didžiųjų Kabiškių, Sužionių, Nemenčinės m., Tuščiaulių. 2019 m. vyko esamos biokuro katilinės Juodšilių k. rekonstrukcija.

Kalvelių katilinė (iš vidaus)

Kalvelių katilinė (iš išorės)

Pagirių katilinės rekonstrukcija:

Pagirių katilinė (iš vidaus)

Pagirių katilinė (iš išorės)

Juodšilių katilinės rekonstrukcija

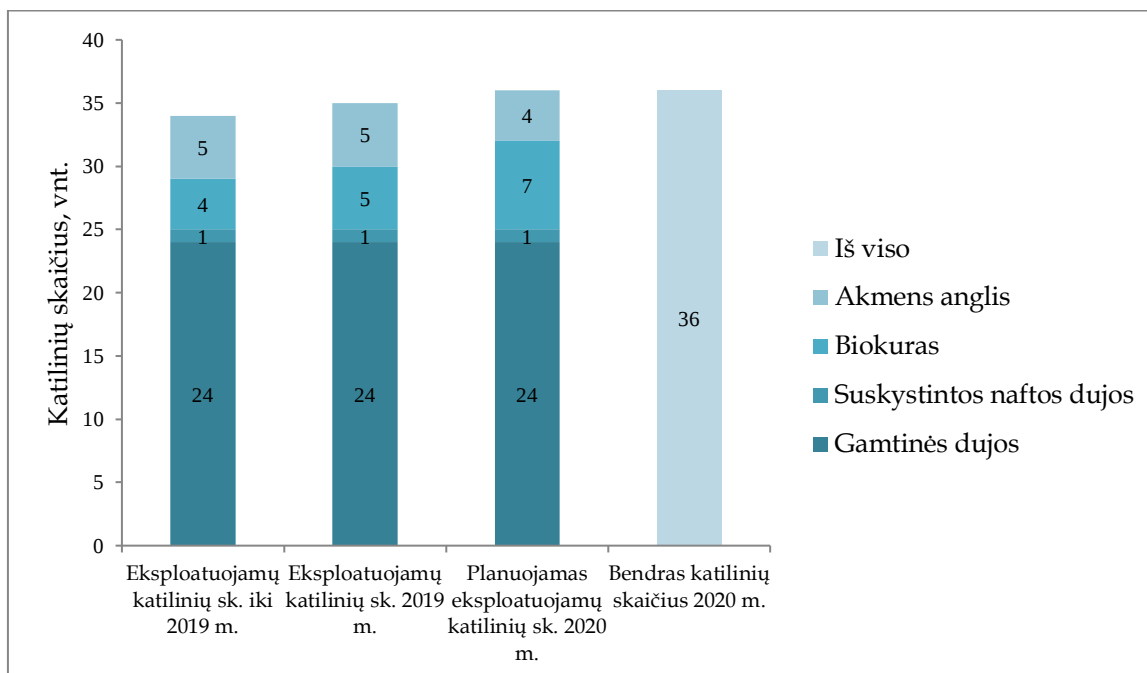
Juodšilių katilinė (iš vidaus)

Juodšilių katilinė (iš vidaus)

Rajone yra eksploatuojamos 35 katilinės.

Rajone eksploatuojamų katilinių skaičius auga (ypač kūrenamų biokuru), dėl to galime užtikrinti nepertraukiamą centralizuotą šilumos tiekimą didesniai šilumos vartotojų skaičiui.

8 pav. Katilinių skaičiaus kitimas Vilniaus rajone

2020 metais Savivaldybė planuoja rekonstruoti Lavoriškių katilinę.

3.8.9. DAUGIABUČIŲ NAMŲ MODERNIZAVIMAS

Nuo 2013 m. pagal Daugiabučių namų modernizavimo programą atnaujinta 13 namų.

Prieš renovaciją

Po renovacijos

9-10 pav. 2019 m. įgyvendinto 1980 m. pastatyto namo (V. Sirokoslės g. 11, Nemėžio k., Nemėžio sen.) renovacijos projektas. Bendra investicijų vertė sudarė daugiau kaip 120 000 EUR

Nuo daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos pradžios Savivaldybė organizuoja daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planų ir energinio naudingumo sertifikatų rengimo paslaugas. Daugiabučių namų renovacijos nauda:

- sumažėja mokesčiai už šildymą;
- pagerėja gyventojų gyvenimo kokybė;

- prailginamas daugiabučio namo eksploatacijos laikas;
- išauga buto vertė.

2019 m. įgyvendinti renovacijos projektai: Beržų g. 1, Buivydiškių k., V. Sirokomlės g. 11, Nemėžio k.

Artimiausioje ateityje planuojami renovacijos projektai: Parko g. 8, Buivydiškių k., Sodų g. 33, Skaidiškių k., Rudaminos g. 17, Skaidiškių k., Sodų g. 30, Kalvelių k., Šv. Mykolo g. 7, Nemenčinė, Šv. Mykolo g. 9, Nemenčinė, Kelininkų g. 4, Nemėžio k., Kelininkų g. 2, Nemėžio k. Rudaminos g. 21, Skaidiškių k., Mickevičiaus g. 23, Juodšilių k., Statybininkų g. 1, Nemėžio k.

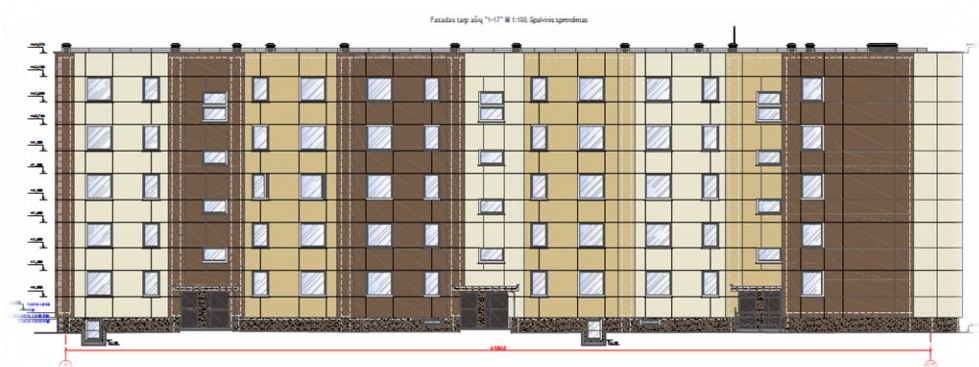
Pirmieji daugiabučių namų atnaujinimo investicijų planai parengti 2013 m. Dėl ribotų rangovų skaičiaus, finansuotojų trūkumo investicinių planų įgyvendinimo procesas užsitęsė. Tam turėjo įtakos ir mažėjanti (nuo 40% iki 35%) valstybės parama, dėl ko didelė dalis (apie 20) planuotų renovuoti daugiabučių namų savininkų atsisakė dalyvauti programoje. Likusių 12 namų atnaujinimo įgyvendinimo laikotarpis yra 2016-2019 m.

2015 m. kovo mėnesį buvo įvesta kvietimų teikti paraiškas dėl daugiabučių atnaujinimo sistema ir patvirtinta paraiškų teikimo, vertinimo ir atrankos tvarka, t. y. nustatant galimų paraiškų kvotą. Vilniaus rajono savivaldybei nustatyta, palyginti, nedidelė, 3 paraiškų kvota. Pirmasis paraiškų teikimo terminas buvo paskelbtas iki 2017 vasario 20 d.

Šiuo metu kvotų sistema netaikoma, tačiau atranka vyksta pagal nustatytus kriterijus.

Programos įgyvendinimas yra sudėtingas procesas, dalyvauja daug institucijų: derinančios, prižiūrinčios, finansinės. Būtina paminėti, kad dažnai pagrindinių užsakovų (gyventojų) nuomonės būna skirtingos. Pačios administravimo procedūros kiekvienais metais sudėtingėja. Šiuo metu pagal Valstybės paramos sutartis kiekvienam projektui privalo būti rengiamos atskiros viešojo pirkimo procedūros, t. y. projektui parengti, projekto ekspertizei, statybos rangos darbams, statybos techninei priežiūrai, energiniam sertifikatui parengti po projekto užbaigimo. Visos rangos sutartys privalomai turi būti derinamos su VŠĮ

2019 metais išmokėta didžiausia per 3 metus parama – beveik 95 000 EUR, kuri suteikta 12 daugiabučių namų

11 pav. Sodų g. 33, Skaidiškių k. vykdomo projekto sprendinių ištrauka

Būsto energijos taupymo agentūra. Šie procesai reikalauja didelių laiko sąnaudų, todėl jų įgyvendinimas užtrunka kartais net iki 3 metų. Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybei atlikus didelį darbą ir su gyventojais, t.y. parengus daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planą dažnai gyventojai išsigąsta prievolių finansinėms institucijoms ir atsisako dalyvauti programoje.

Džiugina, kad atsiradus pirmiems įgyvendintiems projektams auga gyventojų suinteresuotumas ir sąmoningumas, jog renovacija yra vienintelis kelias siekiant pagerinti gyvenamąją aplinką, sumažinti energinių išteklių sąnaudas ir pagerinti pastato estetinį vaizdą.

Daugiabučių namų gyventojai taip pat gali dalyvauti [Mažojoje renovacijoje](#) ir gauti 30% valstybės paramą šiems darbams atlikti: seniems šilumos punktam keisti į naujus automatizuotus šilumos punktus; šildymo sistemai pertvarkyti ar keisti (įskaitant radiatorių keitimą, termostatinį ventilių įrengimą, vamzdynų keitimą ir (ar) vamzdynų izoliavimą, balansinių ventilių įrengimą); individualių šilumos apskaitos prietaisų ar šilumos daliklių sistemai įrengti ir (ar) išmaniajai apskaitai, įgalinančiai vienalaikį rodmenų nuskaitymą iš daliklių, diegti. Savivaldybės gyventojai, atlikę šiuos darbus savo daugiabutyje, galės sumažinti sąskaitas už šildymą iki 20%. Kviečiame dalyvauti.

3.8.10. SAVIVALDYBĖS PARAMA DAUGIABUČIŲ NAMŲ GYVENTOJAMS

Jau trejus metus, nuo 2017 m., Vilniaus rajono savivaldybė teikia pagalbą daugiabučių namų butų savininkams remontuojant bendrojo naudojimo objektus, pvz.: stogą, pamatus, statinio inžinerines sistemas (šildymo, vandentvarkos), laiptines ir t. t. Per šį laikotarpį parama pasinaudojo 37 rajono daugiabučiai namai, kuriems skirta 169 485 EUR paramos. 2019 metais 20% procentų padidinta Savivaldybės finansuojama dalis. Dabar daugiabučių namų butų savininkai gali gauti 50% finansavimą remontuojant bendrojo naudojimo objektus, o avarinės būklės objektams bei šildymo sistemoms atnaujinti kompensuojama net 70% remonto darbų kainos. 2019 metais išmokėta didžiausia per 3 metus parama – 94 987 EUR, kuri suteikta 12 daugiabučių namų:

Eil. Nr.	Daugiabučio namo adresas	Darbų pavadinimas	Finansavimas (EUR)
1.	Sodų g. 5, Skaidiškių k., Nemėžio sen.	Sienų remontas	11 303
2.	Geležinkeliečių g. 21, Valčiūnų k., Juodšilių sen.	Laiptinės remontas	2 175
3.	Parko g. 16, B. Vokės k., Pagirių sen.	Šildymo sistemos remontas	18 056
4.	Lauko g. 7, Nemenčinės m.	Laiptinės remontas	1 272
5.	Liepų al. 15, Raudondvario k., Riešės sen.	Laiptinės remontas	1 105
6.	Taikos g. 14, Kreivalaužių k., Nemenčinės sen.	Laiptinės remontas	1 321
7.	Švenčionių g. 39, Nemenčinės m.	Stogo remontas	6 760
8.	Šilo g. 13, Kalviškių k., Rudaminos sen.	Sienų remontas	13 968
9.	Vasaros g. 18, Nemenčinės m.	Stogo remontas	6 494
10.	T. Kosciuškos g. 49, Nemenčinės m.	Sienų remontas	2 145
11.	Žaibo g. 9, Rudaminos k., Rudaminos sen.	Stogo remontas	17 504
12.	Sudervės g. 15, Avižienių k., Avižienių sen.	Stogo remontas	12 880

12 pav. Sienų šiltinimas Šilo g. 13, Kalviškių k.

Daugiabučio namo šildymo sistemos atnaujinimas ne tik sumažina sąskaitas už šildymą. Atlikus stogo ir sienų remontą su apšiltinimu, šildymo sistemos remontą, ne tik didinamas pastatų energinis efektyvumas, bet ir prisidedama prie klimato kaitos bei aplinkos taršos mažinimo.

3.8.11. APLINKOS APSAUGA

Asbesto turinčių gaminių atliekų surinkimas, transportavimas ir saugus šalinimas

Jau antrus metus Vilniaus rajono savivaldybės administracija dalyvauja **Asbesto turinčių gaminių atliekų surinkimo, transportavimo ir saugaus šalinimo projekte** ir 2019 m. kovo mėn. pateikė paraišką asbesto turinčių gaminių atliekų surinkimui apvažiavimo būdu, transportavimui ir saugiam šalinimui. Pagal Atliekų tvarkymo programą Savivaldybė gavo per 25 700 EUR dydžio dotaciją asbesto turinčių gaminių atliekų surinkimui apvažiavimo būdu, transportavimui ir saugiam šalinimui finansuoti. Iš viso Vilniaus rajono savivaldybė gavo 61 gyventojų prašymų dėl asbesto išvežimo. Iki 2020 m. rugsėjo 1 d. iš rajono teritorijoje esamų visuomeninės paskirties pastatų numatoma surinkti apie 20 t, o iš individualių gyventojų pastatų - 140 tonų šių atliekų.

Gyventojams yra sudaryta **galimybė** nemokamai atsikratyti pavojingų asbesto turinčių gaminių atliekų. Numatoma, kad Savivaldybė prisidės apie 10 000 EUR suma.

Gyventojams, kurie nespėjo laiku pateikti prašymo dėl asbesto išvežimo, Vilniaus rajono savivaldybės administracija sudarė galimybę kreiptis dėl asbesto turinčių atliekų nemokamo surinkimo ir saugaus šalinimo po paraiškos pateikimo termino, sąrašą, t. y. prašymai įtraukti į **papildomą gyventojų sąrašą**. Nesurinkus paraiškoje viso nurodyto kiekio (160 t), asbestas bus išvežamas iš papildomo gyventojų sąrašo pagal kreipimosi datas.

Aplinkos ministerija dar nepatvirtino finansavimo kryptių, todėl dar nėra žinoma, ar artimiausiais metais bus įgyvendinta asbesto šalinimo programa. Jeigu bus sudarytos galimybės kreiptis dėl dotacijos, Vilniaus rajono savivaldybė ateityje ragins gyventojus teikti prašymus dėl asbesto išvežimo. Visą aktualią informaciją Savivaldybė skelbs svetainėje www.vrsa.lt ir seniūnijos lentose.

Atliekų kultūra

13 pav. Stotelė DĖK'UI

2019 metais Vėliučionių ir Pakryžės kaimuose įrengtos dalijimosi daiktais stotelės „DĖK'UI“ (13 pav.), kuriose galima palikti nebenaudojamus, nusibodusius daiktus ar baldus, o vėliau patinkančius nemokamai galės pasiimti kiti gyventojai. Ši idėja skatina ne tik gyventojus atsakingiau vartoti, bet ir padeda daiktams atrasti dar vienus namus ir suteikti džiaugsmo naujiems šeiminiams.

3.8.12. Vilniaus rajono komunalinis ūkis

Vilniaus rajono savivaldybė valdo 2 uždarąsias akcines bendroves:

1. UAB „Nemėžio komunalininkas“;
2. UAB „Nemenčinės komunalininkas“.

Bendrovių pagrindinės veiklos sritys yra:

- šilumos energijos gamyba ir tiekimas,
- vandens tiekimas,
- nuotekų surinkimas ir valymas,
- buitinių ir rūšiuotų atliekų surinkimas ir išvežimas,
- daugiabučių gyvenamųjų namų administravimas ir
- kita ūkinė komercinė veikla.

UAB „Nemenčinės komunalininkas“:

- teikia paslaugas Nemenčinės m., Nemenčinės, Riešės, Paberžės, Sužionių, Bezdonių, Buivydžių, Avižienių, Dūkštų, Maišiagalos, Sudervės ir Zujūnų seniūnijų teritorijose;
- įstatinis kapitalas - 7 313 529,44 EUR;
- dirba 138 darbuotojai;
- aptarnauja 2385 šilumos energijos tiekimo vartotojus, 5590 vandens tiekimo ir nuotekų valymo paslaugų vartotojų;
- administruoja 181 daugiabutį namą;
- 2018 m. grynas nuostolis sudarė 412 499 EUR.

UAB „Nemėžio komunalininkas“:

- aptarnauja Nemėžio, Šatrininkų, Medininkų, Rukainių, Kalvelių, Mickūnų, Lavoriškių, Pagirių, Rudaminos, Juodšilių ir Marijampolio sen.;
- įstatinis kapitalas - 7 178 691,68 EUR;
- dirba 161 darbuotojas;
- aptarnauja 4379 šilumos energijos tiekimo vartotojus, 7907 vandens tiekimo ir nuotekų valymo paslaugų vartotojus;
- administruoja 192 daugiabučius namus.

2019 m. bendrovių audito finansinių ataskaitų išvadų dar nėra. Pagal 2018 m. finansines patvirtintas auditų išvadas 2018 m. grynas pelnas buvo 21 767 EUR.

2019 m. valdybos posėdžiuose buvo patvirtinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos nuostolių mažinimo priemonių planai.

UAB „Nemenčinės komunalininkas“ didesni įgyvendinti projektai

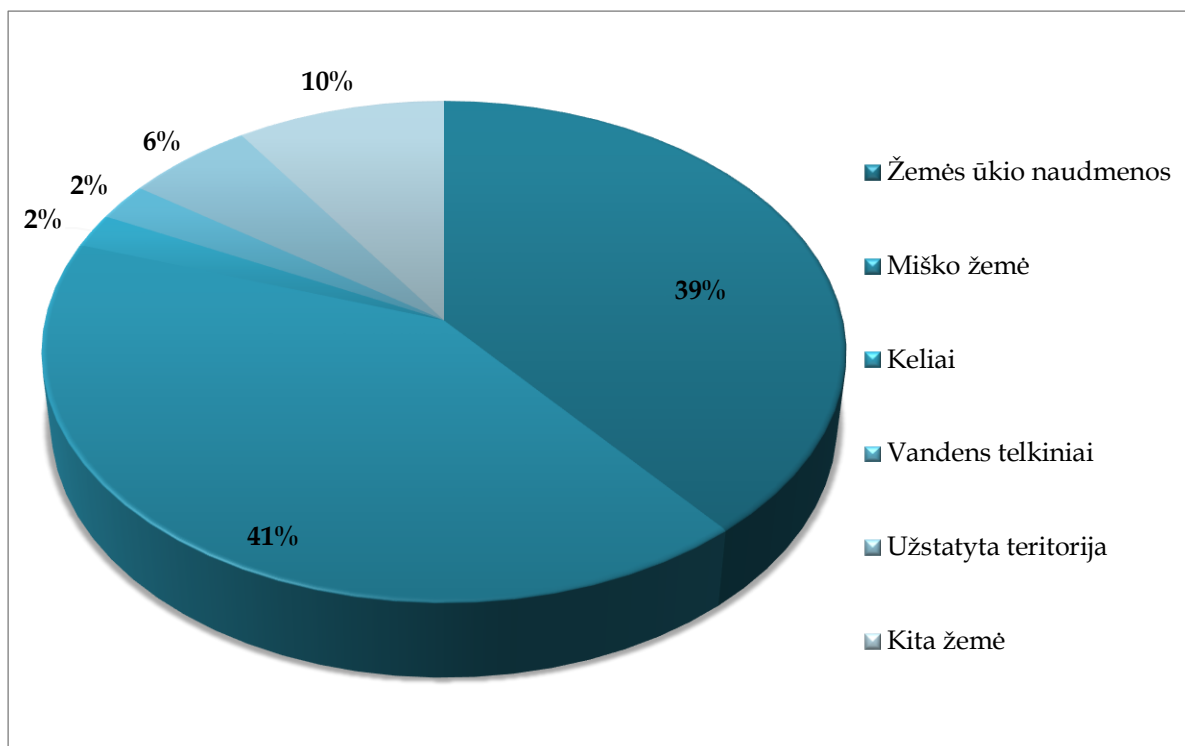
1. „Vilniaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra“;
2. „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Paberžėje ir Anavilyje“;
3. „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Zujūnuose, Didžiojoje Riešėje, Riešėje“.

UAB „Nemėžio komunalininkas“ didesni projektai

1. „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Galgių k.“ (I-II etapai) – baigiamas įgyvendinti;
2. „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Galgių k.“ (III etapas) – pradedamas įgyvendinti;
3. „Nuotekų surinkimo tinklų plėtra Skaidiškių aglomeracijoje“ - pradedamas įgyvendinti;
4. „Buitinių nuotekų valymo įrenginių statyba Kalviškių k., Rudaminos sen.“ - vykdomas.

3.9. ŽEMĖS ŪKIS

Vilniaus rajono teritorija užima **212 900** ha bendro ploto, iš jų žemės ūkio naudmenos sudaro 83 153 ha. Tai **viena didžiausių** savivaldybių visoje šalyje. 41 % rajono ploto užima miškai, žemės ūkio naudmenos - 39% (1 pav.).

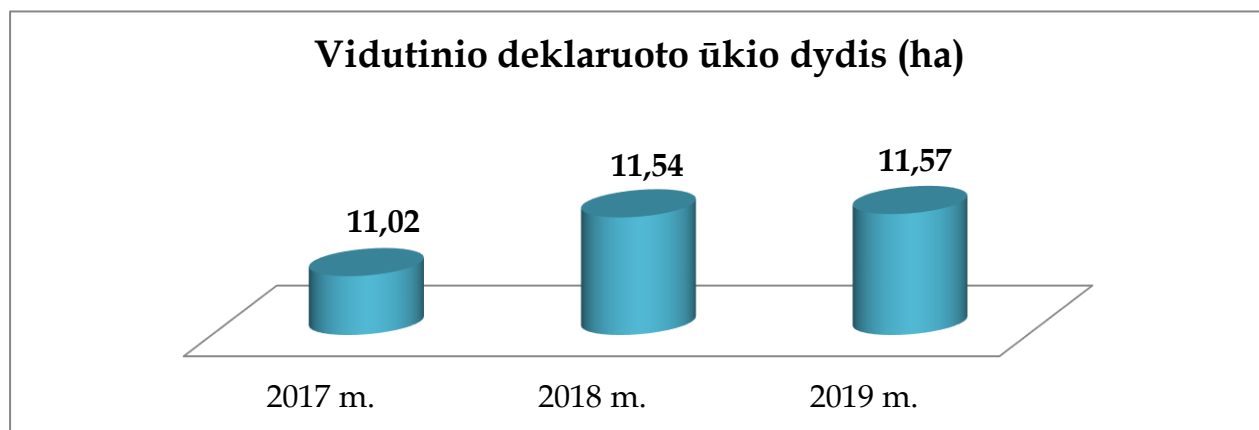
1 pav. Vilniaus rajono žemės fondas. Šaltinis: zis.lt. 2019-01-01 duomenys

Vilniaus rajono teritorijoje **žemės ūkio naudmenų plotus** 2019 m. deklaravo **3751 subjektas** (2016 m. – 3926 subjektai, 2017 m. – 3871, 2018 m. – 3806), bendras plotas 43398,62 ha (2016 m. – 39636,54 ha, 2017 m. - 42674,86 ha, 2018 m. – 43952,66 ha). Lyginant su 2018 metais, ūkių skaičius Vilniaus rajone sumažėjo 55 subjektais, o žemės ūkio naudmenų plotas - 554,04 ha.

Eil. Nr.	Deklaruoto ūkio plotas (ha)	Deklaruojančių ūkių skaičius		
		2017 m.	2018 m.	2019 m.
1.	Virš 1000	2	1	1
2.	Nuo 500 iki 1000	8	10	6
3.	Nuo 100 iki 500	51	52	50
4.	Nuo 50 iki 100	44	66	52
5.	Nuo 10 iki 50	539	646	518
6.	Nuo 1 iki 10	3227	3031	3124
Iš viso (vnt.)		3871	3806	3751
Vidutinio deklaruoto ūkio dydis (ha)		11,02	11,54	11,57
Bendras deklaruotas plotas (ha)		42674,86	43952,66	43398,62

1 lent. Deklaruojančių ūkių skaičius ir deklaruotų ūkių plotas 2017-2019 m.

Deklaruoti ūkiai rajone **stambėja** (2 pav.).

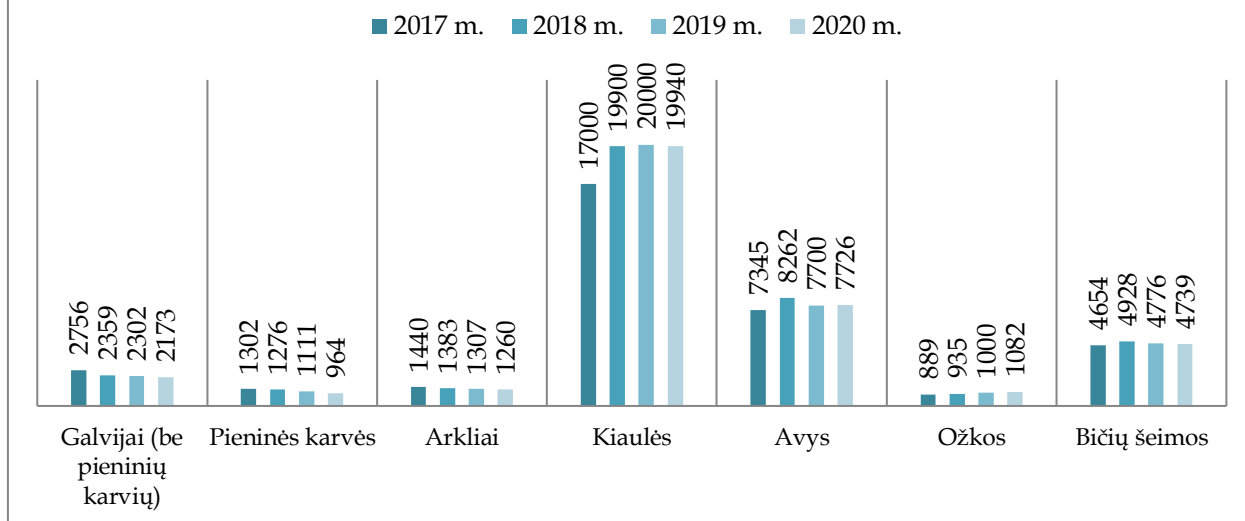
2 pav. Ūkių dydžio pokyčiai

Vilniaus rajonas užtikrintai **pirmauja** Vilniaus apskrityje pagal **jaunų** ūkininkų (iki 40 m.) skaičių ir pagal ūkininkų **moterų** skaičių (2 lent.).

Apskritis, rajonas	Ūkininkų ūkių skaičius	Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių			Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų lytį	
		iki 40 m.	nuo 40 m. iki pensinio amžiaus	nuo pensinio amžiaus	Ūkininkės moterys	Ūkininkai vyrai
Iš viso Lietuvoje	114181	16725	53875	43581	44538	69643
Vilniaus apskr.	16921	3258	8182	5481	6511	10410
Elektrėnų r.	1513	256	690	567	638	875
Šalčininkų r.	1276	270	657	349	433	843
Širvintų r.	2069	365	955	749	811	1258
Švenčionių r.	995	182	474	339	321	674
Trakų r.	2593	466	1263	864	962	1631
Ukmergės r.	2227	372	1036	819	819	1408
Vilniaus m.	23	6	13	4	9	14
Vilniaus r.	6225	1341	3094	1790	2518	3707

2 lent. Ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių, lytį. 2020-01-01 duomenys

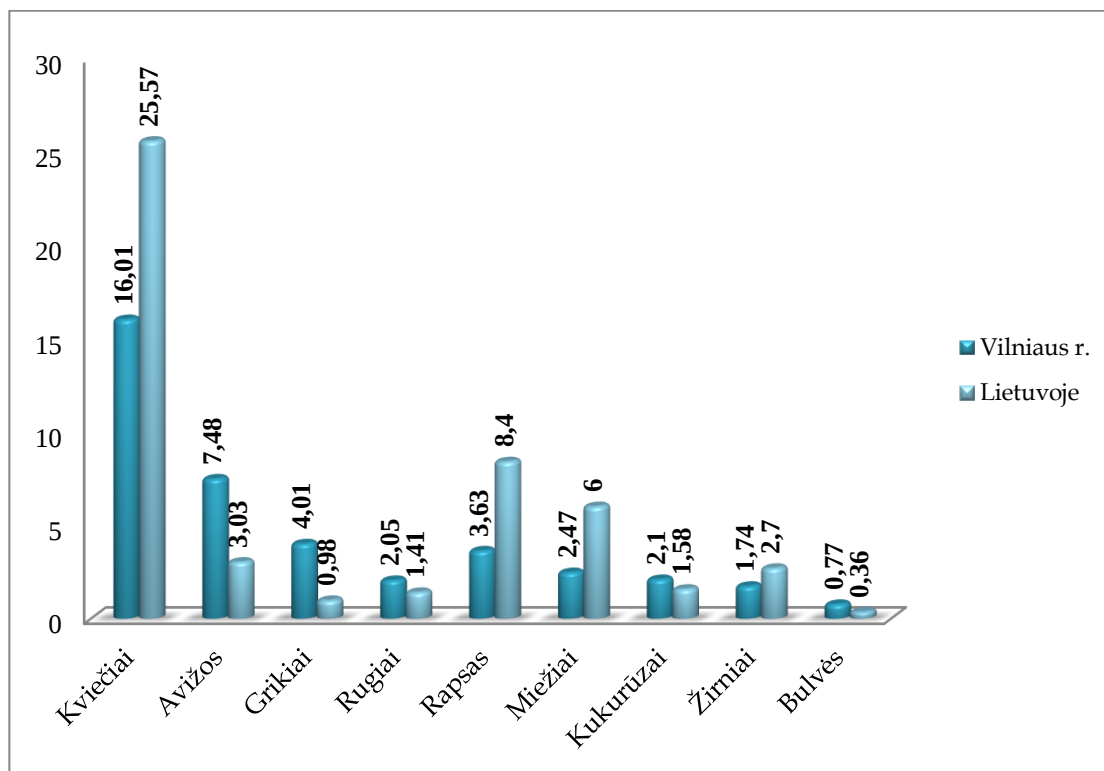
Vilniaus r. gyvulininkai, paukštininkai ir bitininkai deklaravo:

3 pav. Gyvulininkystės, paukštininkystės ir bitininkystės pokyčiai Vilniaus r. 2017-2020 m.

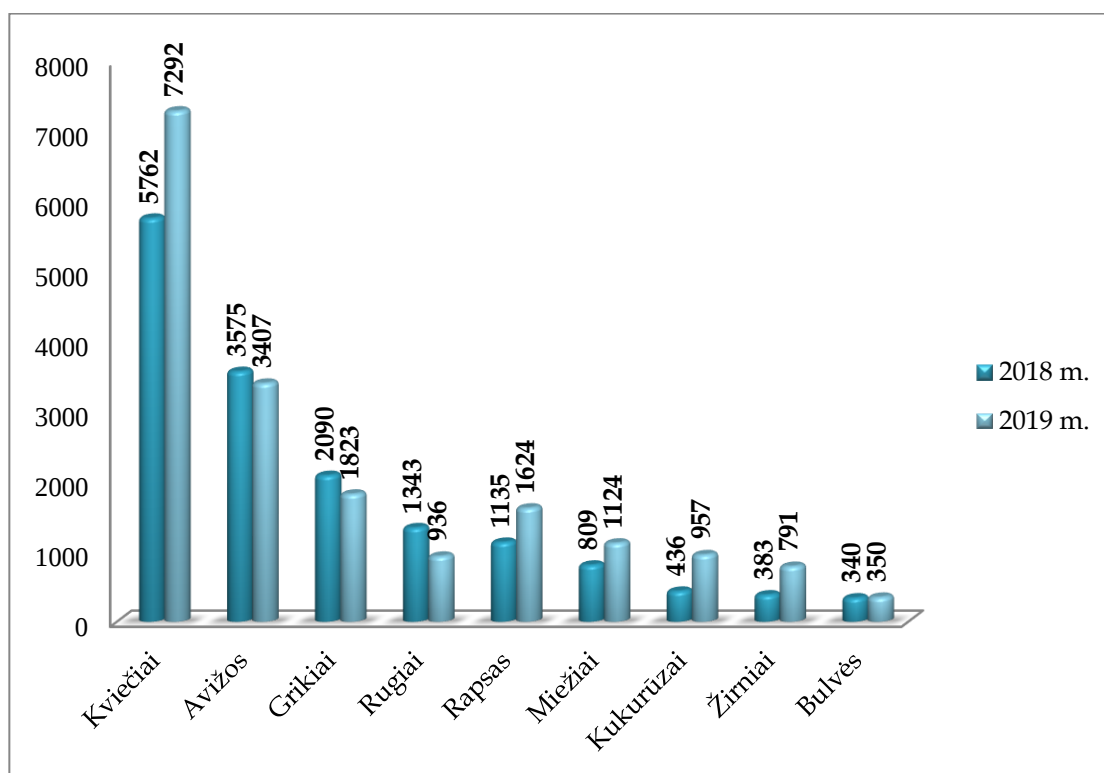
Gyvulininkystės, paukštininkystės ir bitininkystės sektoriai. Per 4 metus rajone laikomų galvijų sumažėjo 21%, pieninių karvių 25%, arklių - 12,5%. Ūkininkai pradėjo alternatyviai auginti avis (jų padidėjo 15%) ir ožkas (padidėjo 22%). Bičių sektoriuje fiksuojamas nežymus, bet padidėjimas (1%). Pagrindinis kiaulių augintojas (UAB „Cestos maistas“) tarp 2017 m. ir 2018 m. padidino augimą 17% ir iki šiol užaugina apie 20 000 kiaulių per metus.

Augalininkystės sektorius. Populiariausios Vilniaus rajono ūkininkų auginamos kultūros: kviečiai, avižos ir griekiai. 2019 m. ūkininkai deklaravo: kviečius 16% (Lietuvoje 26%), avižas 7,5% (Lietuvoje 3%), grikius 4% (Lietuvoje 0,98%), bulves 0,8% (Lietuvoje 0,4%).

4 pav. Populiariausios 2019 m. žemės ūkio kultūros Vilniaus r. ir palyginimas su šalies duomenimis (%)

2019 m., lyginant su 2018 m., Vilniaus rajone padaugėjo auginamų kviečių, rapsų, miežių, kukurūzų ir žirnių. Mažiau delaruota avižų, grikių ir rugių (5 pav.).

5 pav. Pasėlių (ha) Vilniaus r. palyginimas 2018-2019 m.

Dėl prastesnių žemių Vilniaus r., palyginus su Lietuvos vidurkiu, atitinkamai mažesnis ir augalų **derlingumas**. Vilniaus rajono ūkininkai, kurie daugiausiai deklaruoja grūdines kultūras, 2019 m. žieminių kviečių nukėlė **2,6 t/ha** (2 lent.), Jonavos, Šakių ar Ignalinos derlius siekia **4-6 t/ha** (Lietuvos vidurkis – **4,53 t/ha**). Vasarinių kviečių Vilniaus rajono ūkininkai 2019 m. nukėlė **1,63 t/ha**, o Jonavos, Šakių ar Ignalinos žemdirbiai – **3-4 t/ha** (Lietuvos vidurkis – **3,34 t/ha**).

Rajonas	2016 m.	2017 m.*	2018 m.**	2019 m.**
	t/ha			
Vilniaus r.				
Žieminiai kviečiai	2,76	2,97	2,10	2,60
Vasariniai kviečiai	1,95	2,46	1,56	1,63
Jonavos r.				
Žieminiai kviečiai	4,48	5,86	4,09	4,34
Vasariniai kviečiai	3,33	3,48	2,94	3,03
Šakių r.				
Žieminiai kviečiai	4,98	6,09	5,40	5,95
Vasariniai kviečiai	4,28	4,62	3,67	4,54
Pakruojo r.				
Žieminiai kviečiai	5,36	6,03	5,16	4,40
Vasariniai kviečiai	3,54	4,85	3,53	3,83
Švenčionių r.				
Žieminiai kviečiai	3,46	3,98	2,75	3,75
Vasariniai kviečiai	1,90	2,19	1,61	1,66
Ignalinos r.				
Žieminiai kviečiai	3,50	2,02	2,76	4,20

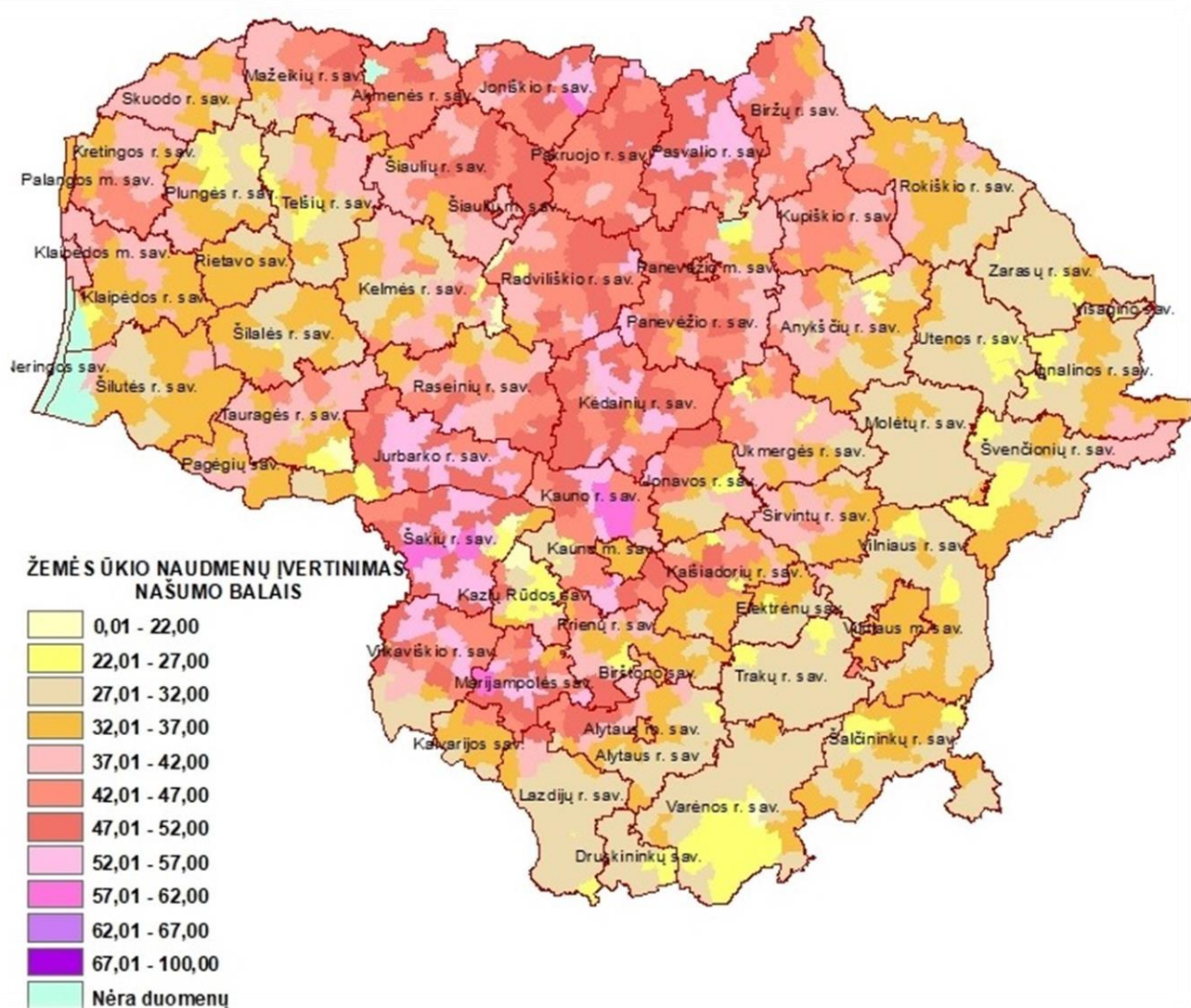
Vasariniai kviečiai	2,83	2,52	1,93	2,31
Šalčininkų r.				
Žieminiai kviečiai	3,23	3,61	2,38	2,37
Vasariniai kviečiai	1,88	2,43	1,68	1,26
Zarasų r.				
Žieminiai kviečiai	3,47	3,08	2,74	3,35
Vasariniai kviečiai	2,72	2,45	2,04	1,88

3 lent. Derlingumo palyginimas pagal rajonus. Šaltinis: Statistikos departamentas

* - lietingi metai

** - sausi metai

Žemė Vilniaus rajone nėra derlinga (2 pav.). Vilniaus rajone vyrauja smėlynai, durpės, pilkieji moliai ir t.t. Vilniaus rajone vidutinis žemės ūkio naudmenų našumo balas siekia 31,5 (palyginti: Pasvalio, Jurbarko ir Šakių rajonuose jis viršija 50 balų, o šalies vidurkis yra 40 (2 pav.).

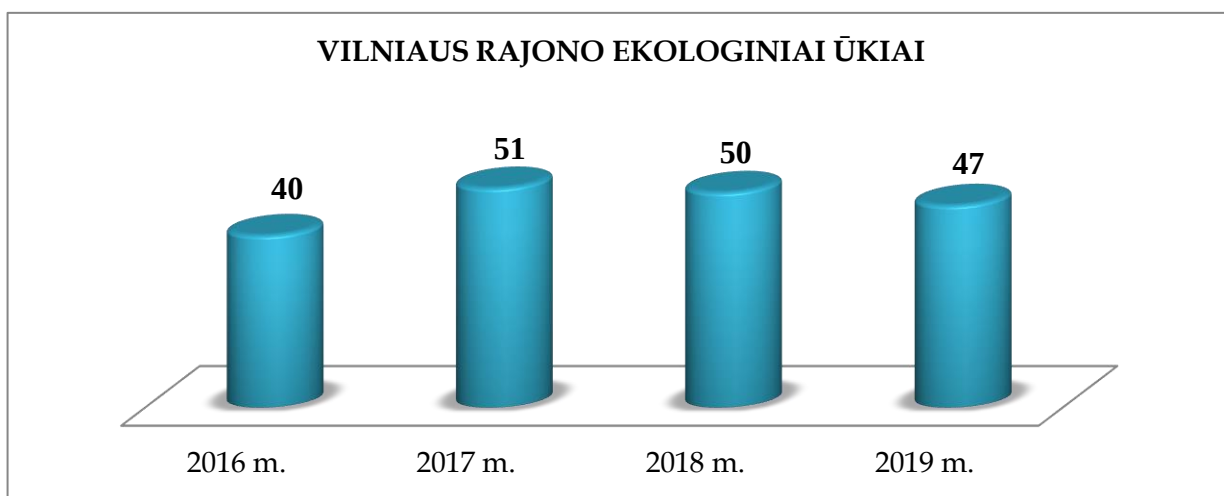
6 pav. Šaltinis: vzf.lt

Vilniaus r. ūkininkai, kompensuojant jiems dėl nenašių žemių patiriamus nuostolius, gauna specialias ES išmokas (4 lent.).

Priemonė	Parama (EUR už ha)	
	2018	2019
ES išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių:		
Didelio nepalankumo iki 100 ha	61,6	61,00
Didelio nepalankumo nuo 100 iki 500 ha	43,00	43,31
Didelio nepalankumo virš 500 ha	25,00	25,01
Mažo nepalankumo iki 100 ha	50,05	46,00
Mažo nepalankumo nuo 100 iki 500 ha	35,00	35,41
Mažo nepalankumo virš 500 ha	25,00	25,30

4 lent. ES iš dalies kompensuoja ūkininkams dėl nenašių žemių patiriamus nuostolius

Žemės ūkio ekologine produkcija užsiima 47 rajono žemės ūkio subjektai. Jų skaičius 2017-2019 m. laikotarpiu kito nežymiai (7 pav.). Rajone yra 2 ekologiniai gamybos žuvininkystės ūkiai: 366,48 ha plotą užimanti UAB „Akvilegija“ (Kalvelių sen.) ir UAB „Arvydai“ (Bezdonių sen.) – 630,30 ha.

7 pav. Ekologinių ūkių Vilniaus r. skaičiaus pokyčiai 2016-2019 m.

3.9.1. MELIORACIJA

Melioracija ilgam laikui pagerina dirvožemio vandens, oro, šilumos, maisto medžiagų režimą ir sudaro sąlygas gausiam ir pastoviam žemės ūkio derliui gauti.

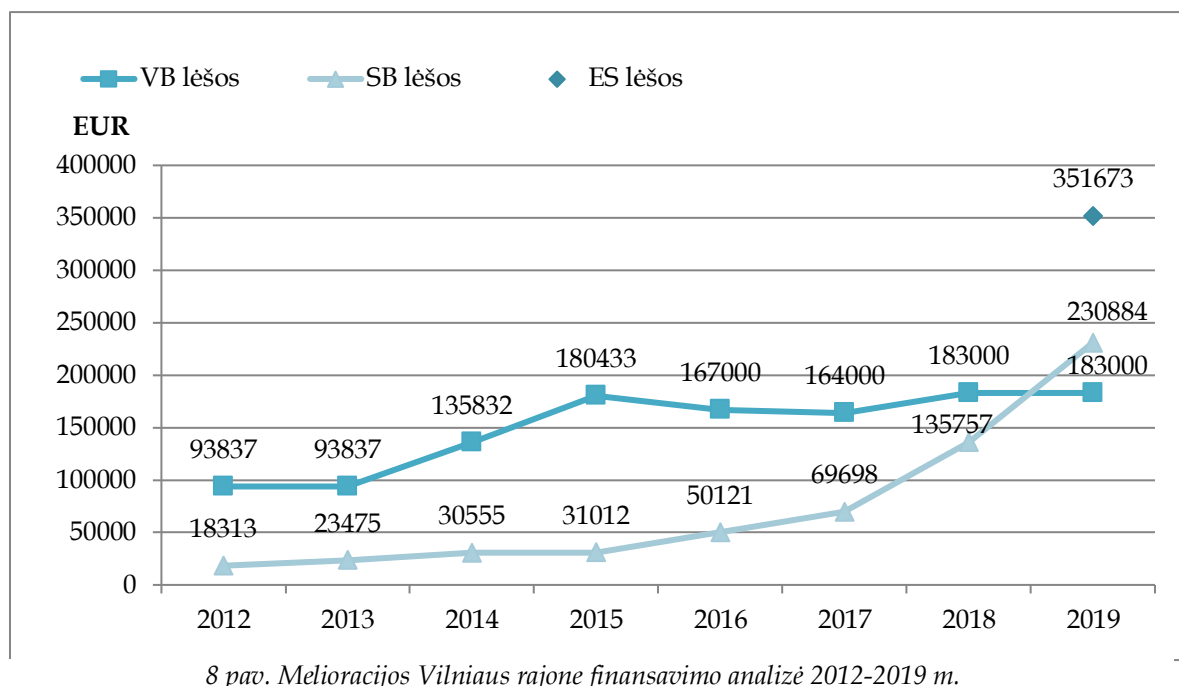
2019 m. melioracijos statinių priežiūros, remonto ir rekonstrukcijos darbams Vilniaus r. panaudota per 765 556 EUR.

2019 m. melioracijos darbams lėšų skirta iš: valstybės biudžeto (183 000 EUR), Savivaldybės (beveik 231 000 EUR), Europos Sąjungos (per 351 670 EUR).

2019 metais Vilniaus rajone atlikti melioracijos darbai:

1. Prižiūrėta ir suremontuota magistralinių griovių ir sureguliuotų upių – 82,104 km, iš jų 27,259 km ES solidarumo fondo lėšomis,
2. Suremontuota 51 pralaida, iš jų 39 pralaidos ES solidarumo fondo lėšomis,
3. Pertvarkytos 434 drenažo žiotys, iš jų 356 žiotys ES solidarumo fondo lėšomis,
4. Suremontuota 0,270 km kanalizuočių griovių,
5. Pašalinti avariniai atvejai 2 objektuose,
6. Atlikta Pikeliškių vandens kėlimo stoties, kuri nusausina 155 ha plotą, eksploatacija,
7. Atlikta 6 užtvankų priežiūra,
8. Rekonstruoti 3 tiltai.

Dėl to, kad 2017 metai buvo šalyje lietingi, Lietuva pirmą kartą gavo ES paramą iš Stichinių nelaimių fondo. Vilniaus rajonui skirta beveik 352 000 EUR paramos suma melioracijos statinių remontui nukentėjusiose teritorijose.

3.9.2. PARAMA ŪKININKAMS

Vilniaus rajono savivaldybė rūpinasi rajono ūkininkais, skatina ir palaiko žemdirbystę.

2019 metais Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama sumažinti meteorologinių reiškinių padarytos žalos nuostolius žemės ūkio sektoriui, perpus **sumažino žemės mokestį** už žemės ūkio paskirties žemės sklypus ūkininkams, deklaravusiems žemės ūkio pasėlius, išskyrus apleistą žemę. Tokia lengvata pasinaudojo 616 Vilniaus rajono ūkininkai. Žemės mokesčio lengvata už 2019 metus sudarė 10 522 EUR.

Taip pat Vilniaus rajono ūkininkai, kaip ir kiti rajono gyventojai, deklaravę gyvenamąją vietą Vilniaus rajone, gali pasinaudoti 2019 metams nustatytais **žemės mokesčio lengvatomis**. **Visi** Vilniaus rajono gyventojai **yra atleisti** nuo žemės mokesčio mokėjimo **už 5 ha žemės ūkio paskirties žemės** (išskyrus mėgėjų sodų sklypus ir apleistą žemę) plotą kaimo vietovėse. O **pensinio** amžiaus asmenys, **neigalieji** asmenys ir **nepilnamečiai**, kurių šeimose mokestinio laikotarpio pradžioje, t. y. 2019 m. sausio 1 d., nėra darbingų asmenų, yra **atleisti** nuo **žemės mokesčio** mokėjimo už **3 ha** bendrą visų paskirčių žemės plotą kaimo vietovėse.

3.10. ARCHITEKTŪRA IR TERITORIJOS PLANAVIMAS

Architektūros ir teritorijos planavimo srityje Savivaldybė teikia 46 paslaugas:

1) architektūrinio projektavimo

2019 metais buvo viešai skelbiami 132 projektai. Gyvenamųjų pastatų projektavimas rajono gyventojų nedomino, bet gamybos ir sandėliavimo objektų, paukštyrų ir gyvulininkystės objektų, laidojimo namų statybos sulaukė stiprios kaimynų reakcijos. Verslo objektai garantuoja naujas darbo vietas, galimybę jaunimui rasti tinkamą darbo profilį, bet ir sukelia sklypų savininkų reakcijas į artimą įmonių kaimynystę. Artimos miestui teritorijos intensyviai užstatomos mišriomis gyvenamosiomis ir pramoninėmis, komercinėmis teritorijomis, persipinant funkcijoms ir inžinerinėms komunikacijoms.

Baigiama rengti Vilniaus rajono žemės ūkio (gyvulininkystės) plėtros galimybių studija. Ši studija vertino galimybę planuoti stambesnius gyvulininkystės kompleksus ar paukštyrų Vilniaus rajone ir nustatė sąlygas ir reikalavimus būtinai gyvenamųjų teritorijų apsaugai nuo taršos.

Sudaryta sutartis dėl laidojimo namų, krematoriumų ir kitų pastatų, kuriuose teikiamos laidojimo ir (arba) kremavimo paslaugos, galimų statybos zonų ir/ ar vietų parinkimo galimybių studijos rengimo.

2) teritorijų planavimo

2019 m. buvo užbaigtas Vilniaus rajono savivaldybės teritorijos dalies („U“ žemės naudojimo funkcinės zonos Avižienių, Juodšilių, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos ir Zujūnų seniūnijose) vietovės lygmens bendrasis planas, kuris paspartins teritorijų plėtojamą artimose miestui zonose, leis tiksliau sumodeliuoti erdvinę struktūrą ir užtikrinti plėtros darnumą.

Baigtas derinti Tuščiaulių k. bendrasis planas, kurio tikslas - numatyti sveikatingumo centro statybą. Atnaujintos planavimo sąlygos Bezdonių ir Mickūnų miestelių bendriesiems planams pabaigti. Pradėtas rengti 330 kV elektros linijos tiesimo trasos nuo Pagirių iki Nemenčinės specialusis planas, kuris sužiedins linijas ir užtikrins elektros tiekimo stabilumą.

Vyriausybė nutraukė Viešojo logistikos centro kūrimo Pagirių seniūnijoje planus – apie 300 ha ploto teritorija bus vystoma privačių investuotojų iniciatyva. Į Pagirius ruošiasi ateiti tarptautinės klasės bendrovė UAB „Homanit Lietuva“, planuojanti statyti stambią medžio plaušo plokščių gamyklą dalyje „Pagirių šiltnamių“ teritorijos.

3) žemėtvarkos

Žemėtvarka skuba užbaigti žemės reformos projektus – 2019 metais Savivaldybė suderino 46 projektus, o Nemenčinės mieste suprojektavo 32 kitos paskirties gyvenamųjų teritorijų sklypus grąžinti už turėtą žemę mieste, suformuota 15 sklypų visuomenės poreikiams seniūnijų prašymu. Išaugo formavimo pertvarkymo projektų rengimo mastai: per metus išduoti 977 reikalavimai projektavimui, 1050 projektų pateikta derinti. Miesteliuose pradėta rengti 50 formavimo pertvarkymo projektų.

4) savivaldybės georeferencinio pagrindo kūrimo

Teritorijų planavimo projektų sėkmingam užbaigimui didelės įtakos turi surinkta klasifikuota inžinerinių objektų duomenų bazė, kuri kuriama kaip Savivaldybės teritorijos informacinė suvestinė arba Vilniaus rajono georeferencinis pagrindas. Ši sritis aprūpinta 25 informacinėmis grafinėmis programomis GeoMedia. Informacija pildoma specialistų, kurių duomenys matomi intranetinio tinklo dėka. 2019 m. buvo perkamos duomenų apdorojimo paslaugos. Turimos duomenų bazės padeda atlikti bendrųjų planų sprendinių įgyvendinimo stebėseną, išvengti planavimo klaidų.

Dėl grafinių duomenų apie teritorijų planavimą, kelius ir inžinerinius tinklus kaupimo, apdorojimo ir specialaus pavaizdavimo internetinėje erdvėje bei specialių programų įdiegimo personaliniuose darbuotojų kompiuteriuose specialistai gali operatyviai analizuoti situaciją, teisingai priimti sprendimą, suteikti detalią informaciją apie statybų galimybes ar veiklos perspektyvas.

3.11. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

2019 m. pabaigoje Lietuvoje pirmą kartą paskelbtas gydymo įstaigų ir medikų reitingas.

1 pav. Šaltinis: www.vlk.lt

Jį sudarė Valstybinės ligonių kasos. Įstaigos reitinguojamos pagal 16 kriterijų. Reitinge įvertintos 409 pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos.

Vilniaus rajono centrinė poliklinika ir Nemenčinės poliklinika priskirtos labai gerai vykdančių įstaigų grupei.

Lietuvos laisvosios rinkos instituto spalio mėnesį paskelbtame

Savivaldybių indekse Vilniaus rajono savivaldybė buvo gerai įvertintas sveikatos komponentas. Mažųjų šalies savivaldybių grupėje Vilniaus rajonas užėmė pagal šį rodiklį aukštą 7 vietą.

3.11.1. POKYČIAI VILNIAUS RAJONO CENTRINĖJE POLIKLINIKOJE (VRCP) 2019 metais:

- Vilniaus rajono savivaldybė 2019 m. skyrė VRCP 463 567 EUR;
- Vilniaus rajono centrinei poliklinikai suteiktas skaidrios ASPĮ vardas;
- akredituota šeimos gydytojo paslauga;
- Vilniaus rajono savivaldybė kofinansuoja medicinos studentų mokslus;
- Didelis dėmesys skiriamas darbuotojų kvalifikacijai kelti. Organizuoti mokymai įstaigos darbuotojams „Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams“ bei savižudybių prevencijos mokymai;
- Vilniaus rajono centrinė poliklinika kompensuoja važiavimo išlaidas darbuotojams, važiuojantiems į darbą iš Vilniaus į Vilniaus rajone esančias asmens sveikatos priežiūros įstaigas daugiau nei 20 km;
- 2019 m. iš PSDF pradėta finansuoti burnos higienistų paslauga. Buvo įvesta 4,75 etato. Paslauga teikiama poliklinikos odontologijos skyriuje;
- Toliau tobulinamos informacijos technologijos. VRCP įstaigose įrengtos 383 kompiuterizuotos darbo vietos. Sparčiai auga išrašytų elektroninių receptų skaičius. Eksploatuojant informacinę sistemą, Windows OS aplinkoje buvo išplėsta vartotojo sąsaja dėl elektroninių formų pasirašymo, atnaujinta elektroninio parašo technologija visose darbo vietose;
- Padidintas apsilankymų skaičius namuose pas neigalius pacientus;
- Pagerėjo ambulatorinės slaugos namuose prieinamumas pacientams, turintiems specialius nuolatinės slaugos poreikius (suteikta paslaugų už beveik 341 000 EUR);
- Auga apsilankymų skaičius pas šeimos gydytojus;
- VRCP pagerintas paslaugų prieinamumas, sumažintos laukimo eilės pas šeimos gydytojus; pailgintas šeimos gydytojo priėmimo laikas iki 19.30 val.; pacientų srautams valdyti budinčio gydytojo kabinetas perkeltas arčiau registratūros;
- Šeimos gydytojams iš savivaldybės biudžeto mokami priedai prie atlyginimo, o slaugytojoms - iš gydymo įstaigos lėšų. Šiai programai įgyvendinti iš Savivaldybės biudžeto buvo skirta beveik 273 000 EUR, ji bus tęsiama ir 2020-2021 m.;

Šeimos gydytojų paslaugas VRCP teikia 68 266 draustiems privalomuoju sveikatos draudimu gyventojams (iš jų 41 135 sudaro kaimo gyventojai)

- Stacionarinės palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikiamos 3 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse. Pacientai, kuriems reikalingas palaikomasis gydymas ir slauga, gali naudotis 94 lovomis, iki 7 padidintas paliatyvosios pagalbos lovų skaičius. Tokiu būdu pagerėjo paslaugų prieinamumas sergantiems aktyvia progresuojančia toli pažengusia ar nepagydoma liga. Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų poreikis rajono gyventojams yra užtikrintas;
- Greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas teikia 6 brigados, 2019 m. aptarnavo 96 575 gyventojus (iš jų 91 961 kaimo). Siekiant operatyviai suteikti gyventojams GMP paslaugas, brigados išdėstytos Juodšilių, Skaidiškių, Mickūnų, Kalino kaimuose, Nemenčinės mieste bei Vilniaus rajono centrinės poliklinikos patalpose. Didelis dėmesys buvo skiriamas darbuotojų kvalifikacijai kelti, įdiegti planšetiniai kompiuteriai Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelei pildyti paciento namuose. Padaugėjo paslaugas teikiančių medicinos darbuotojų skaičius. Dėl pažangių darbo priemonių ir profesionalių darbuotojų pagerėjo teikiamų paslaugų kokybė bei operatyvumas (pasiektas 85,9% operatyvumas (mieste ir kaime);
- Psichikos sveikatos centras skiria didelį dėmesį savižudybių prevencijai. Sudarytas savižudybių valdymo ir pagalbos organizavimo algoritmas, todėl krizę išgyventiems asmenims suteikiamos operatyvios, kompleksinės ir tęstinės paslaugos. Rajono gyventojams teikiamos Psichikos dienos stacionaro paslaugos, kurios leidžia mažinti sergančiųjų psichikos ligomis hospitalizacijos rodiklius, gerina psichosocialinę adaptaciją ir integraciją visuomenėje;
- Įstaiga vykdė 5 valstybines prevencines programas. Joms gavo per 253 000 EUR.

3.11.2. VRCP VYKDOMI PROJEKTAI, PROGRAMOS

Siekdama pagerinti teikiamų paslaugų kokybę bei darbuotojų darbo sąlygas, VRCP vykdė nemažai projektų:

1. „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas“

- Projektui įgyvendinti 2019 m. buvo gauta per 177 000 EUR;
- Įsigyta 11 automobilių pacientų aptarnavimui namuose, baldai, kompiuteris, įrengtas odontologinis kabinetas vaikams, suremontuoti DOTS ir priklausomybių ligų kabinetai.

2. Kartu su Vilniaus universiteto ligoninės Žalgirio klinika, Naujininkų poliklinika ir Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centru įgyvendinamas projektas „**Odontologinės pagalbos teikimo pacientams su negalia modelio sukūrimas**“

- Tikslas - pagerinti neįgaliesiems teikiamų odontologinės priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę: sukurti neįgaliesiems teikiamų odontologinės priežiūros paslaugų modelį įgyvendinant bandomąjį projektą Vilniaus mieste ir rajone;
 - Poliklinika 2019 m. gavo 55 000 EUR;
 - įsigijo odontologinės mobilios įrangos komplektą, paciento burnos ir dantų dokumentavimo įrenginį, slaugos įrangą (kėlimo fiksacijos). 2019 m. namuose aplankyti 478 pacientai su negalia. Iš jų atlikta 90 dantų pašalinimo procedūrų; 405 – profilaktinio dantų patikrinimo; 76 - prašymai pateikti kompensuojamam protezavimui; 11 - siuntimai toliau gydyti; 15 - atlikta profesionali burnos higiena; 11 - dantų gydymas, plombavimas, tiltelių pricementavimas.
3. Siekdamas sumažinti Vilniaus rajono gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės, išvengti atsparių vaistams tuberkuliozės mikobakterijų atsiradimo ir plitimo, poliklinika įgyvendina projektą „**Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems Vilniaus rajono gyventojams, įgyvendinimas**“

- Projekto metu kartą per savaitę dalijami maisto talonai pacientams, nustatytu periodiškumu nepertraukiamai atvykstantiems išgerti vaistų tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso metu, o pas pacientus, pažeidusius nustatytą gydymo režimą, yra vykstama į namus, siekiant užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvų tuberkuliozės gydymą;
- Projektui 2019 m. gauta per 8 000. EUR. Siekdama labiau motyvuoti tuberkulioze sergančius asmenis nepažeisti gydymo režimo, Savivaldybė maisto talonams įsigyti papildomai skyrė 15 000 EUR. 2019 m. DOTS kabinete gydėsi 39 pacientai, gydymą baigė 29.

4. Vilniaus rajono savivaldybė dalyvauja Lietuvos Respublikos **rentgeno diagnostikos paslaugų kokybės gerinimo 2018-2025 metų programoje**

- Programos tikslas - pagerinti rentgeno diagnostikos asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir pacientų saugą;
- 2019 m. pabaigoje VRCP įsigijo naują skaitmeninį universalų rentgeno aparatą už 185 000 EUR.

4. Poliklinika įgyvendino beveik 43 000 EUR vertės projektą „**Atsinaujinančio energijos šaltinio (saulės energijos) panaudojimas Vilniaus rajono centrinėje poliklinikoje**“

2 pav. Saulės baterijos ant VRCP pastato stogo

5. Parengtas tarptautinis projektas „**Greitosios medicinos pagalbos paslaugų prieinamumo gerinimas Vilniaus ir Ašmenos rajonų pažeidžiamoms gyventojų grupėms**“. Pagal projektą VRCP gaus greitosios pagalbos automobilį. Šiuo metu vyksta pasiruošimas jo pirkimo procedūrai

- Vykdomas pagal Interreg V-A Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą kartu su pagrindiniu partneriu Ašmenos rajono centrine

ligonine (Baltarusijos Respublika).

- 2019 m. Savivaldybė skyrė per 433 000 EUR pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2018-2019 metais programai, VRCP, Kalvelių, Paberžės ambulatorijų, Naujosios Vilnios, Baltosios Vokės BPG kabinetų pandusams, tualetams asmenims su negalia įrengti, DOTS kabinetui išlaikyti ir maisto talonams, patalpų nuomai, studentų-rezidentų kardiologo ir neurologo programoms, komunalinėms paslaugoms kompensuoti, patalpoms remontuoti ir kt.;
- VRCP sėkmingai vykdė ir visuomenės sveikatos rėmimo programas, kurioms Savivaldybė skyrė beveik 20 000 EUR;
- Padidėjo gaunamos įstaigos lėšos už gerus darbo rezultatus, o išvengiamų hospitalizacijų rodiklis yra žymiai geresnis už respublikos;
- Finansiniai metai buvo sėkmingi.

3.11.3. NEMENČINĖS POLIKLINIKOS VEIKLA 2019 M.

- Siekiant gerinti gydymo įstaigų paslaugų kokybę ir prieinamumą pacientams, pirmą kartą pradėtas šalies gydymo įstaigų reitingavimas pagal gerų darbo rodiklių reikšmes, parodančias

įstaigų veiklos efektyvumą. VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinika priskirta labai gerai vykdančių įstaigų grupei;

- 2019 m. Nemenčinės poliklinikai Vilniaus rajono savivaldybė skyrė beveik 48 000 EUR:

- per 40 000 EUR šeimos gydytojų darbo užmokesčiui padidinti;

- 7 345

EUR projektui

„Atsinaujinančio energijos šaltinio (saulės energijos) panaudojimas Nemenčinės poliklinikoje“.

Pagal projektą poliklinikoje buvo sumontuotos ir pradėtos eksploatuoti saulės baterijos

- 2019 m. didėjo darbuotojų darbo užmokestis.

Vykdanč

„Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos

gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose“ programą, šeimos gydytojams iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto buvo mokami priedai prie atlyginimo, o slaugytojoms - iš poliklinikos lėšų. Šeimos gydytojų atlyginimai padidėjo vidutiniškai 1100 EUR (40%) per mėnesį, iš jų 400 EUR iš savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų programai vykdyti;

- Vykdanč projektą „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinikoje“, įsigyta naujos medicinos ir kompiuterinės įrangos, transporto priemonė, suremontuoti šeimos gydytojų kabinetai;
- Geros darbo sąlygos Nemenčinės poliklinikoje ir išaugę atlyginimai leido pritraukti 2 specialistes: vieną šeimos gydytoją ir reabilitacijos specialistę;
- Siekiant pagerinti specializuotų paslaugų prieinamumą pacientams, sergantiems širdies ir kraujagyslių bei endokrininėmis ligomis, 2019 m. Nemenčinės poliklinikoje pradėtos teikti gydytojo kardiologo ir gydytojo endokrinologo sveikatos priežiūros paslaugos;
- Nemenčinės palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje pacientams, sergantiems nepagydomomis progresuojančiomis ligomis, pradėta teikti stacionarinės paliatyviosios pagalbos paslaugos – įsteigtos 3 paliatyviosios pagalbos lovos;
- Prie Nemenčinės poliklinikos įrengta nauja automobilių stovėjimo aikštelė.

3 pav. Saulės baterijos ant Nemenčinės poliklinikos Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės pastato stogo

1 pav. Jaunimo reikalų tarybos posėdis

3.12. VILNIAUS RAJONO JAUNIMAS AKTYVIAI DALYVAUJA FORMUOJANT IR ĮGYVENDINANT JAUNIMO POLITIKĄ

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš trijų jauniausių savivaldybių visoje šalyje, t. y. bendras vaikų ir jaunimo skaičius yra didesnis nei pensinio amžiaus gyventojų.

Vilniaus rajone bendras vaikų ir jaunimo (0-17 m.) skaičius sudaro 17,7%, o pensinio amžiaus gyventojai - 17,6%. Kitos dvi jauniausios savivaldybės – tai Kauno rajonas ir Klaipėdos rajonas.

3.12.1. PASIEKIMAI JAUNIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO SRITYJE 2019 METAIS:

- 2019 m. gegužę Vilniaus rajono savivaldybėje darbą pradėjo Jaunimo reikalų koordinatorius;
- Pagrindinės jaunimo politikos įgyvendinimo srityje 2019 metais vykdytos ir planuojamos tęsti veiklos: atvirojo darbo su jaunimu plėtra, savanorystės skatinimas, jaunimo organizacijų stiprinimas, informacijos sklaidos didinimas;
- Sustiprintas Jaunimo reikalų tarybos vaidmuo sprendžiant jaunimui aktualius klausimus. Sudaryta Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba, susidedanti iš savivaldybės administracijos ir tarybos atstovų (5 nariai) ir jaunimo atstovų (5 nariai). Jaunimo atstovai išrinkti visuotiniame jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų, mokinių savivaldų atstovų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, susirinkime. Jaunimo reikalų tarybos nariai, bendradarbiaudami su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėje klausimais, teikė siūlymus savivaldybės administracijai dėl jaunimo politikos priemonių įgyvendinimo ir finansavimo Vilniaus rajono savivaldybėje;
- Skatinama jaunimo savanoriška veikla. Savivaldybė dalyvavo programoje „Savanorystė įkvepia“. Vilniaus rajono ugdymo įstaigose skaitytos paskaitos apie savanorišką veiklą, savanoriškos tarnybos modelį. Projekto metu spręsti savanoriškos veiklos švietimo ir skatinimo klausimai. Viešinta informacija apie tai, nuo kokio amžiaus, kokiose srityse, kiek laiko ir kur galima savanoriauti;
- Vilniaus rajono savivaldybė dalyvavo ir tęs dalyvavimą visoje Lietuvoje įgyvendinamame projekte „JUDAM“, kurio tikslas – mažinti nedarbingumą, nesimokančius, mokymuose nedalyvaujančius, Užimtumo tarnyboje neregistruoto 15-29 m. amžiaus jaunimo skaičių, įgyvendinant ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones, atsižvelgiant į jauno asmens poreikius ir galimybes. Pagal Savivaldybės teikiamus duomenis, projekto „JUDAM“ koordinatoriai Vilniaus apskrityje teikė Vilniaus rajone gyvenantiems jaunuoliams daug naudingų paslaugų bei siekė kiek įmanoma individualiau, lanksčiau pažvelgti į jauno žmogaus problemą ir ją spręsti atsižvelgiant į kiekvieno poreikius ir galimybes, tuo pačiu siekiant grąžinti jį į darbo rinką ir/ar švietimo sistemą. 2019 metais Vilniaus rajono savivaldybėje 30% neaktyvių jaunuolių pavyko grąžinti mokytis ar dirbti;
- Siekdama skatinti bendruomeniškas veiklas ir socialines iniciatyvas, Vilniaus rajono savivaldybė dalyvavo ir planuoja tęsti dalyvavimą VšĮ „Politikos tyrimų ir analizės institutas“ įgyvendinamoje Britų tarybos programoje „Active Citizens“, kurios tikslas – įgalinti jaunas žmones dalyvauti bendruomenės gyvenime, įtraukti į jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo procesus.

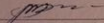
A close-up photograph of several traditional woven baskets, possibly made of palm or similar natural fibers. The baskets are filled with a variety of colorful flowers, including bright pink and yellow blooms, and are topped with long, dark, feathery dried grasses. The baskets are arranged in a row, with the one in the foreground being the most prominent. The background is slightly blurred, showing more of the same displays.

Šiuo sertifikatu patvirtinama, kad vertybė

Verbų risimo tradicija Vilniaus krašte

Tekėjai – Vilniaus krašto tautodailininkų-meno mūrėjų bendrija, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare, Čekoniškių verbų ir buities sekių šė
Saugotojai – Vilniaus krašto verbų risėjai

įrašyta
į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo
vertybių sąvadą

Mindaugas Prietkauskas
Lietuvos Respublikos kultūros ministras

Vida Šatkauskienė
L. R. P. Nematerialaus kultūros paveldo vertybių
įrašymo komisijos pirmininkė

Saulius Liausa
Lietuvos nepatvirtintų kultūros paveldo direktorius

Sertifikato Nr. NKVP-21, 2019 m. vasario 5 d.

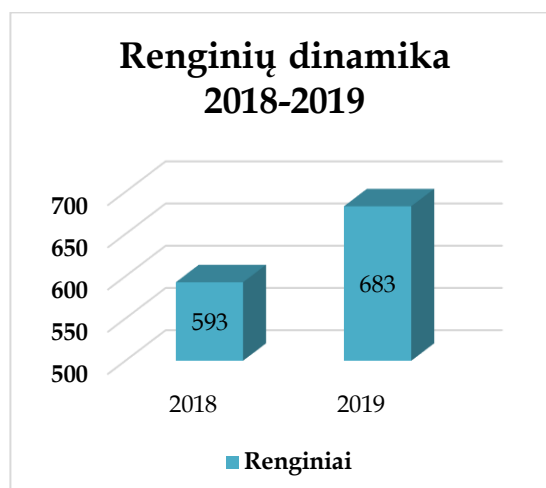
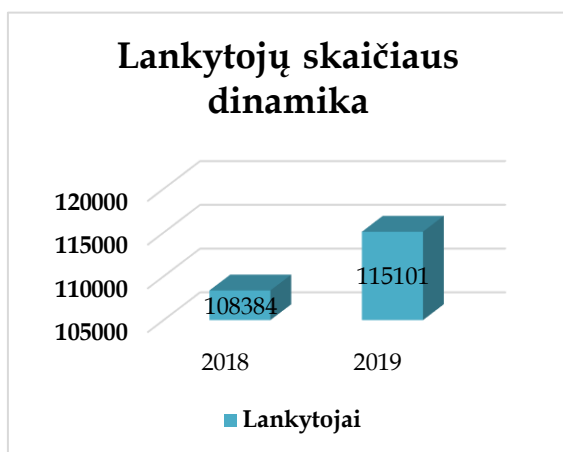
81

➤ 2019 m. baigtas didelės apimties Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro remonto I etapas. 2019 m. įvykdyta darbų už 920 000 EUR. Bendra projekto vertė – 2 300 000 EUR.

Kultūros centruose 2019 m. suorganizuota 683 renginių, kuriuose apsilankė per 115 000 lankytojų. Lyginant su 2018 m., renginių skaičius išaugo 6%, o lankytojų – 15%.

4 pav. Modernizuojamas NDKC

5-6 pav. Daugiafunkcinių kultūros centrų (NDKC ir RDKC) renginių ir lankytojų skaičius 2018-2019 m.

Tradicinė ir didžiausia Vilniaus rajono šventė yra Derliaus šventė, kuri kasmet vyksta Pikeliškėse.

3.13.2. DERLIAUS ŠVENTĖ

7 pav. Laikydamosi gražios Derliaus šventės tradicijos, merė kartu su atvykusiais svečiais bei rajono gyventojais pasidalijo duona

8 pav. Svarbiausia Derliaus šventės tradicija – dėkojimas Dievui ir žemdirbiams už duoną. Per šv. Mišias susirinkusieji dėkojo Aukščiausiam už visas jo teikiamas malones, už išaugintą derlių, meldėsi už žemdirbius, ūkininkus ir visus rajono gyventojus

9 pav. „Šiandien tradiciškai dėkojame Dievui ir ūkininkams už šių metų derlių. Svarbu, kad mes puoselėjame šias gražias Vilniaus krašto tradicijas ir labai tikiuosi, kad šios tradicijos išliks. Šventas dalykas – dėkoti Dievui ir žmonėms, kurie žvelgdami į dangų su viltimi tiki, kad bus derlius ir duona ant mūsų stalų“, – tarė susirinkusiems Vilniaus rajono savivaldybės merė Marija Rekst.

Vilniaus kraštas yra žemdirbių regionas, todėl kasmet vykstanti Derliaus šventė yra pagrindinis tradicija tapęs renginys Vilniaus rajone. Paskutinį rugsėjo šeštadienį Vilniaus rajono gyventojai, žemdirbiai ir svečiai susirinko tradicinėje, jau 24 metus gyvuojančioje **Vilniaus rajono derliaus šventėje**, kuri tradiciškai vyksta J. Pilsudskio dvarelyje Pikeliškėse bei kviečia dalytis duona, kultūra ir tradicija.

Tradiciškai prie Pikeliškių dvaro netrūko šventinio šurmulio – čia gausiai susirinko Vilniaus krašto gyventojai, svečiai iš kaimyninių miestų bei valstybių. Visus stebino originaliai papuošti Vilniaus rajono seniūnijų kiemeliai, svetingumo atmosfera. Vilniaus krašto ansambliai bei atvykę meno kolektyvai iš Panevėžio ir Lenkijos puikiais

Tradicinė
Vilniaus rajono
šventė

pasirodymais linksmino gausiai susirinkusius svečius.

2019 vyko 24 kartą

Į Vilniaus rajono Derliaus šventę, kaip ir kiekvienais metais, atvyko daug garbių svečių – ne tik šalies valdžios bei vietinių įvairių organizacijų atstovai, bet ir diplomatiniai užsienio valstybių atstovai, užsienio delegacijos.

Derliaus šventėje netrūko dainų ir šokių, kuriuos atliko ansambliai iš Vilniaus krašto bei Lenkijos. Šventės dalyviai taip pat galėjo išgyti liaudies meno dirbinių ir paragauti įvairiausių skanėstų svetinguose Vilniaus rajono seniūnijų kiemeliuose.

**Šūkis - dalytis duona,
kultūra ir tradicijomis**

3.13.3. JUBILIEJAI

Vilniaus rajone netrūksta įdomių renginių, susitikimų, konkursų, parodų. Čia tradicijos yra gerbiamos ir išlaikomos, kadangi protėvių paveldas yra vertas išsaugojimo.

2019 m. Vilniaus r. kultūrinis gyvenimas pasižymėjo jubiliejų gausa.

30 metų veiklos jubiliejų minėjo:

- vokalinis kolektyvas „Jezioranka“
- liaudies šokių ir dainų kolektyvas „Rudomianka“
- folklorinis kolektyvas „Sužanianka“
- Dainų ir šokių ansamblis „Zgoda“

20 metų veiklos jubiliejų minėjo:

- Šokių kolektyvas „Dalina“

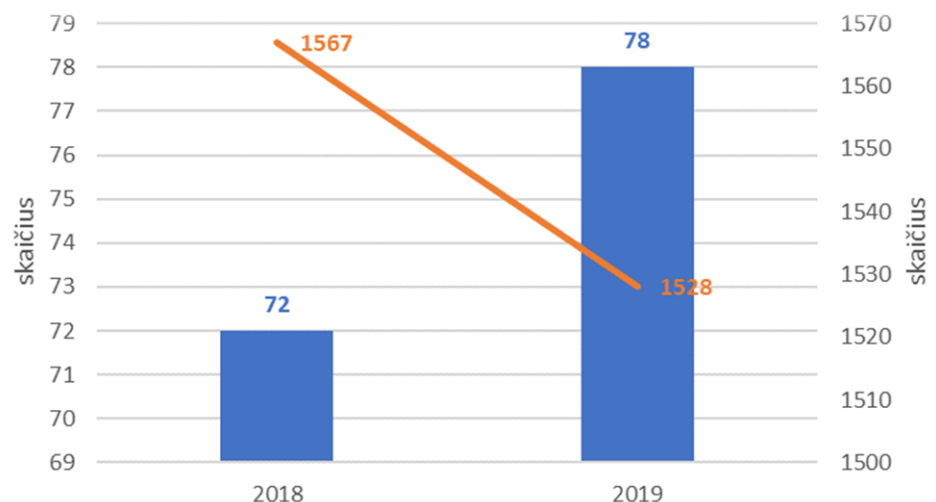
15 metų veiklos jubiliejų minėjo:

- liaudies šokių kolektyvas „Perla“
- 10 metų veiklos jubiliejų minėjo:
- vokalinis kolektyvas „Bujwidzianka“.

2019 m. meno kolektyvų skaičius padidėjo šešiais.

3.13.4. PROJEKTINĖ VEIKLA

Kultūros centrai aktyviai dalyvauja konkursinėje projektinėje veikloje. Įgyvendinami

10 pav. Daugiafunkcinių kultūros centrų (NDKC ir RDKC) meno kolektyvų ir jų narių skaičius 2018-2019 m.

projektai orientuoti į liaudies kultūros populiarinimą, domėjimąsi menu, gyventojų užimtumą. Daugumos projektinių renginių pagrindinis tikslas – įtraukti visuomenę į kultūrinę veiklą, ypač pritraukti jaunimą. Projektai yra skirti mėgėjų meno kolektyvams populiarinti.

2019 m. buvo įgyvendinti 7 projektai, finansuoti Lenkijos ir Lietuvos fondų. Bendra įgyvendintų projektų vertė sudarė 28 780 EUR.

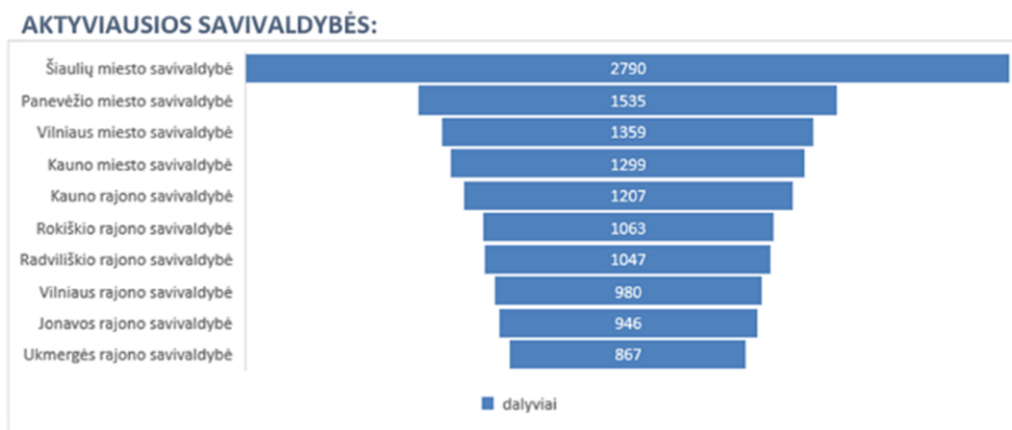
3.13.5. VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS CENTRINĖ BIBLIOTEKA

Vilniaus rajono skaitytojus aptarnauja 43 bibliotekos.

Rajono bibliotekose dirbama pagal Lietuvos integralią bibliotekų informacijos sistemą (LIBIS), kuri suteikia galimybę Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos ir struktūrinių padalinių skaitytojams naudotis vieningu skaitytojo bilietu ir katalogu visose šalies bibliotekose, kurios naudoja LIBIS.

Nuo 2018 m. Centrinė biblioteka dalyvauja Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „**Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje**“. Projekto tikslas - plėtoti ir atnaujinti viešosios prieigos kompiuterių ir interneto infrastruktūrą viešosiose bibliotekose, sudarant sąlygas gyventojams dalyvauti skaitmeninių kompetencijų ugdymo ir vietos skaitmeninio turinio kūrimo bei kitose skaitmeninės informacijos iniciatyvose. Pagrindinės veiklos šiems tikslams įgyvendinti – mokymai:

Įvertinus projekto įgyvendintas veiklas, Vilniaus rajono savivaldybės biblioteka pateko tarp **10 aktyviausių Lietuvos savivaldybių bibliotekų**:

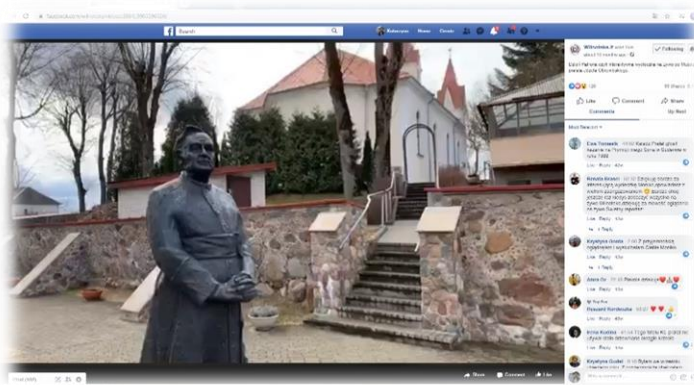

11 pav. Vilniaus rajono savivaldybės biblioteka – viena aktyviausių šalyje

3.13.6. MUZIEJAI

Vilniaus rajone veikia 2 muziejai:

1. Vladislavo Sirokomlės muziejus,
2. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus. Šis turi dar 6 filialus:
 - a. Sužionių filialas,
 - b. Glitiškių filialas,
 - c. Čekoniškių verbų ir buities seklyčia,
 - d. Kunigo Prelato Juzefo Obrembskio muziejus,

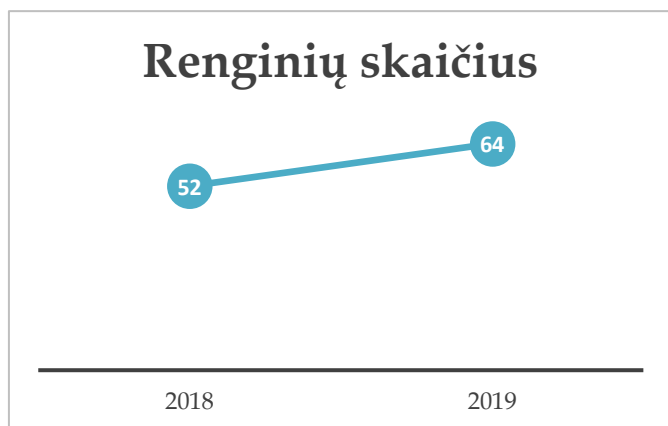

12 pav. Virtualios kelionės akimirka FB paskyroje

- e. Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje,
- f. Ažulaukės filialas.

2019 m. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus darbuotojai aktyviai rinko medžiagą Vilniaus krašto švietimo muziejaus ekspozicijoms.

Kunigo prelado Juzefo Obrembskio muziejus parengė virtualų apsilankymą muziejuje. Per 10 mėn. virtualiai muziejų aplankė per 5 000 lankytojų.

13 pav. Vilniaus krašto etnografinio muziejaus ir jo filialų bei V. Sirokomlės muziejaus organizuotų renginių skaičius 2018-2019 m.

Vilniaus krašto etnografinis ir Vladislavo Sirokomlės muziejai, vykdydami švietėjišką, tradicijų puoselėjimo ir muziejinę veiklą, organizuoja įvairaus pobūdžio renginius bei dalyvauja kitų įstaigų organizuojamuose renginiuose. 2019 m. muziejuose buvo suorganizuota 23% daugiau renginių nei 2018 m.

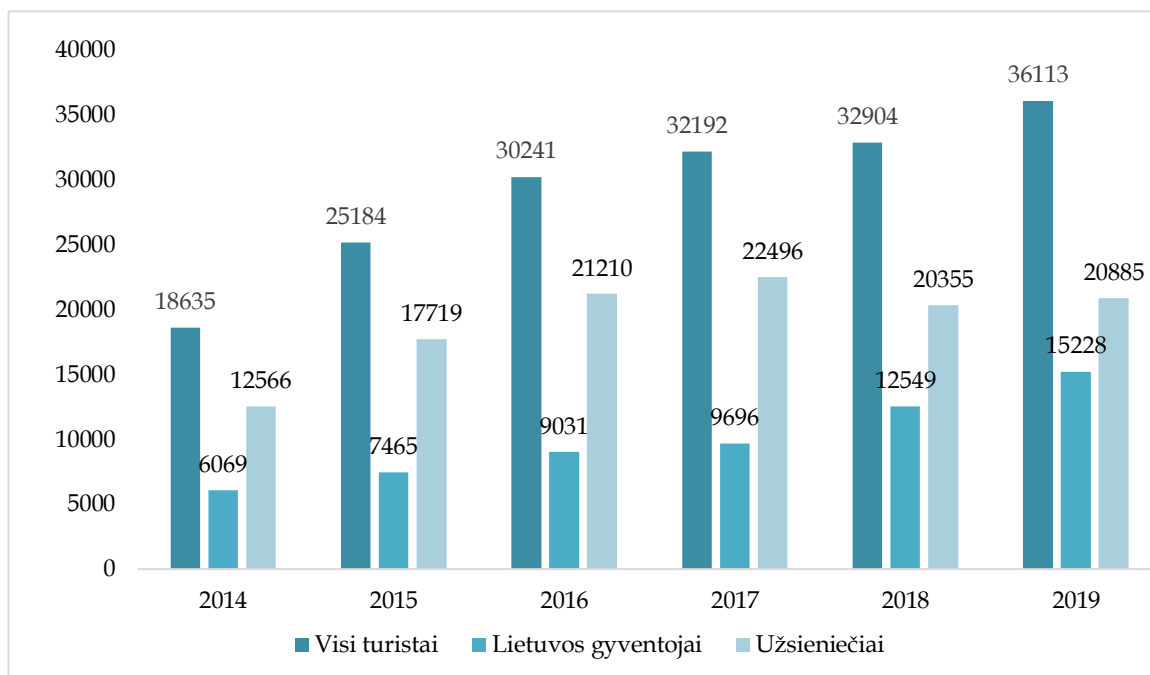
3.13.7. PROJEKTAI

Muziejai dalyvauja konkursinėje projektinėje veikloje. Pagrindiniai įgyvendinamų projektų tikslai - plėtoti, išsaugoti ir pristatyti kultūros paveldą. 2019 m. Vilniaus krašto etnografinis

muziejus įgyvendino 7 projektus, kuriuos finansavo Lenkijos ir Lietuvos fondai. Bendra įgyvendintų projektų vertė - per 26 400 EUR.

3.13.8. TURIZMAS

Vilniaus rajonas tampa vis populiaresnis turistų traukos centras. Jį pamėgo tiek Lietuvos

14 pav. Turistų skaičius Vilniaus r. apgyvendinimo įstaigose 2014-2019 m.

gyventojai, tiek užsieniečiai. Turistų - tiek vietos, tiek iš užsienio - skaičius Vilniaus rajone daugėja kiekvienais metais. 2019 m. rajoną aplankė 36 113 turistų, iš jų 15 228 - tai Lietuvos

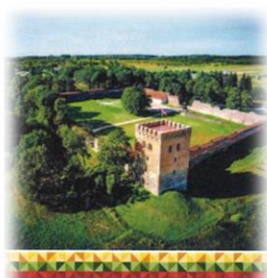
gyventojai, 20 885 – užsieniečiai (9 pav.). 2019 m. turistų srautą lyginant su 2016 m., jis išaugo net 52% (vietos gyventojų atvyko net 40% daugiau, užsienio – 60%).

Didinant kultūros ir gamtos paveldo objektų žinomumą ir lankomumą bei plėtojant

15 pav. Kai kurie pagal projektą paženklinti objektai

turizmo informacijos stendų, pritaikytų silpnaregiams (15 pav.).

VILNIAUS RAJONAS

TURISTINIS MARŠRUTAS PRIEINAMAS
VISIEMS
TOURIST ROUTES ACCESSIBLE TO
EVERYONE

16 pav. Leidinys
„Vilniaus rajonas.
Turistinis maršrutas
prieinamas visiems“

Vilniaus rajono turizmo informacijos centras kartu su Lietuvos žmonių su negalia sąjunga ir Lietuvos kultūros taryba įgyvendino projektą „Lietuvos kultūros paveldas prieinamas visiems“. Projekto metu sukurtas turistinis maršrutas „Vilniaus rajonas. Turistinis maršrutas prieinamas visiems“ (16 pav.).

2019 m. pradėtas įgyvendinti tarptautinis projektas „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ pagal 2014-2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos prioritetą – vietos kultūros skatinimas ir istorinio paveldo išsaugojimas, finansavimo sutartis.

Vilniaus rajono savivaldybė projektą įgyvendina su Žiemgalos planavimo regionu (LV), Polocko vykdomojo komiteto Švietimo, sporto ir turizmo skyriumi (BY), Neretos savivaldybe (LV), Jekabpilio miesto savivaldybe (LV) ir Rokiškio krašto muziejumi (LT). Vienas iš pagrindinių projekto tikslų - vystyti ir skatinti kultūros ir istorijos paveldą kaip ilgalaikį kultūrinio turizmo traukos objektą.

Projektą finansuoja ES: bendra projekto vertė siekia 1 031 590

EUR, iš
jų ES
lėšos 92
8431

EUR (90%), 10% sudaro partnerių lėšos. Vilniaus rajono savivaldybės įnašas – 15 299 EUR (nauda 152 997 EUR). Projekto trukmė 2019-2021 m. Įgyvendinant projektą, 2019 m. įvykdytos veiklos:

1. Vladislavo Sirokomlės muziejuje vyko pleneras

17 pav. Pleneras „Dainos iš močiutės skrynios“

„Dainos iš močiutės skrynios“. Jo tikslas - populiarinti liaudies dainas panaudojant netradicinį būdą - tapybą.

2. Vilniaus rajono amatininkai ir ansamblis „Verdenė“ dalyvavo Polocko (BY) tarptautiniame festivalyje „Kelias nuo vikingų iki graikų“. Festivalis skirtas Baltarusijos, Latvijos ir Lietuvos viduramžių istoriniam ir kultūriniam paveldui, seniesiems amatams populiarinti, turizmui vystyti.

18 pav. Ansamblis „Verdenė“ Polocko (BY) tarptautiniame festivalyje „Kelias nuo vikingų iki graikų“

3.13.9. PASIEKIMAI SPORTO SRITYJE

Vilniaus rajono savivaldybė, organizuodama sporto veiklą, didžiausią dėmesį skiria fizinio aktyvumo paslaugų prieinamumui kuo didesniai rajono gyventojų skaičiui.

Pagrindinis tikslas - judėjimo ir sporto populiarinimas skirtingose amžiaus grupėse, keičiant nedidelių kaimiškų vietovių žmonių požiūrį į sveiką ir aktyvią gyvenseną. Šiam tikslui pasiekti yra pasirinktas dviejų kryptių sporto propagavimo modelis.

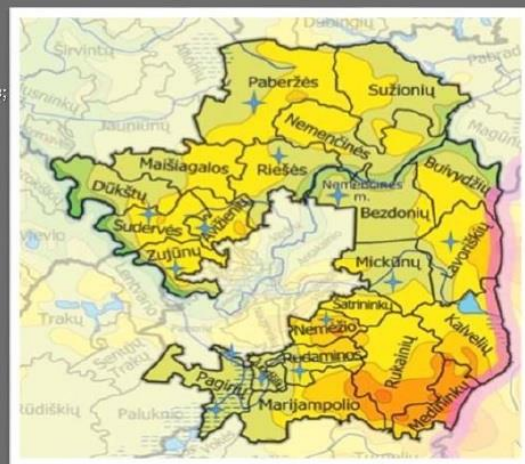
Pirmoji kryptis. Vilniaus rajone veikia sporto mokykla (VRSSM), kurios lankymas yra nemokamas. Joje kultivuojama 10 sporto šakų (biatlonas, boksas, futbolas, imtynės, lengvoji atletika, slidinėjimas, stalo tenisas, šaudymas, tinklinis, žolės riedulys). VRSSM auklėtiniai sudaro pagrindą Vilniaus rajono vaikų, jaunučių ir jaunių rinktinėse, kurios garbingai atstovauja rajonui šalies ir tarptautinėse varžybose.

2019 m. m. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos auklėtiniai dalyvavo 27 tarptautinėse ir 55 respublikinėse varžybose. Tarptautinėse varžybose iškovojo 30 aukso, 20 sidabro ir 24 bronzos medalių, o Lietuvos Respublikos čempionatuose, pirmenybėse ir respublikinėse varžybose – 53 aukso, 46 sidabro ir 45 bronzos medalius.

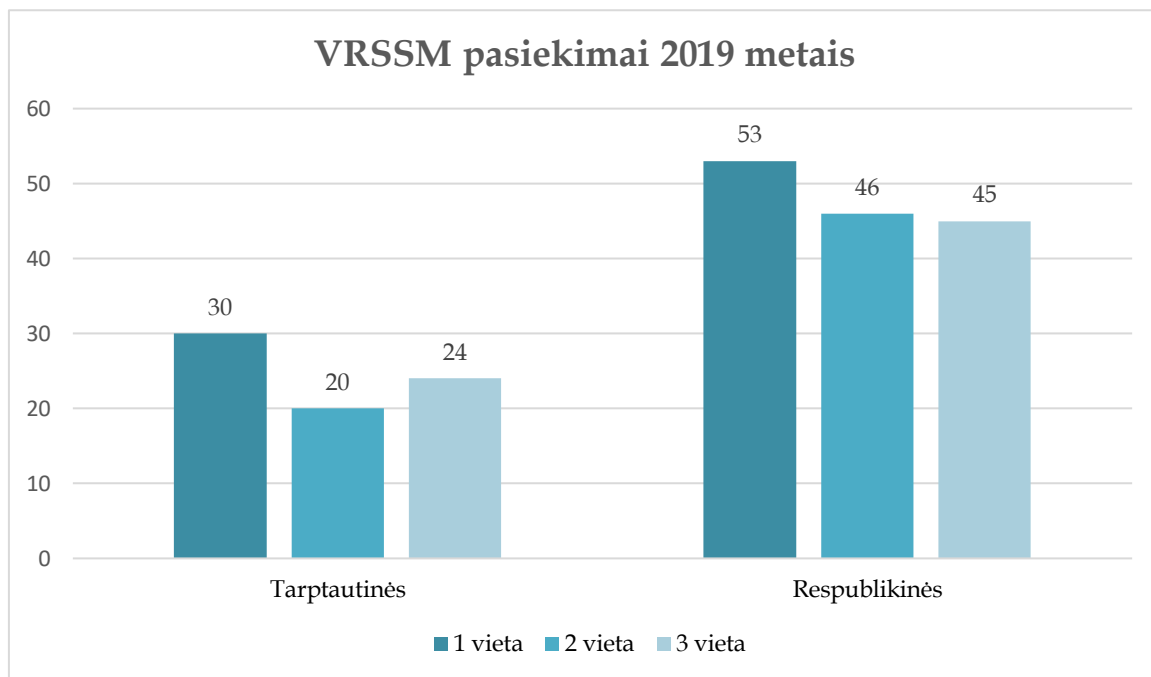
22 sporto mokyklos auklėtiniai yra pakviesti į Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo ar jaunių biatlono, slidinėjimo, lengvosios atletikos, stalo teniso, imtynių ir žolės riedulio rinktines.

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS SPORTO MOKYKLOS VEIKLOS PASISKIRSTYMAS

- Avižienių gimnazijoje – tinklinis, imtynės;
- Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijoje – boksas;
- Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazijoje – futbolas, lengvoji atletika;
- Mickūnų gimnazijoje – stalo tenisas;
- Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla – boksas;
- Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijoje – biatlonas, lengvoji atletika, futbolas;
- Rudaminos „Ryto“ gimnazijoje – žolės riedulys;
- Rudaminos Ferdinando Ruščio gimnazijoje – futbolas;
- Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija – futbolas;
- Zujūnų gimnazijoje – šaudymas, stalo tenisas;
- Paberžės „Verdenės“ gimnazijoje – lengvoji atletika;
- Paberžės šv. Stanislovo Kostkos gimnazijoje – lengvoji atletika;
- Juodšilių jaunimo laisvalaikio ir užimtumo centras – imtynės;
- Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykloje – imtynės;
- Pagirių gimnazijoje – imtynės;
- Sudervės Mariano Zdzichovskio pagrindinė mokykla – tinklinis.

19 pav. VRSSM duomenys

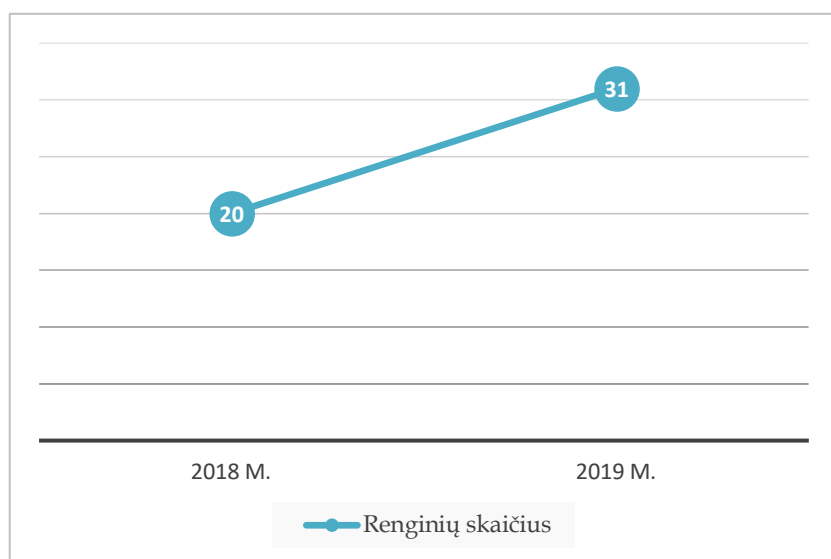

20 pav. VRSSM duomenys

Antrosios krypties tikslas – Vilniaus rajono įvairaus amžiaus gyventojų domėjimosi sportu didinimas, sveikos gyvensenos propagavimas organizuojant fizinį aktyvumą ir neprofesionalaus sporto bei rekreacijos renginius.

Igyvendinant šį tikslą, prie Nemenčinės ir Rudaminos daugiafunkcinių kultūros centrų yra steigiami sporto metodininkų etatai. Pagrindinis sporto metodininkų uždavinys yra sudominti fiziniu aktyvumu gyventojus pagal jų darbo lokalizaciją. Šiuo metu Vilniaus rajone dirba 21 sporto metodininkas (Nemenčinė, Didžiosios Kabiškės, Paberžė, Buivydžiai, Maišiagala, Sudervės, Avižieniai, Nemėžis, Medininkai, Šumskas, Lavoriškės, Kalveliai, Grigaičiai, Rudamina, Pagiriai ir Vaidotai).

Vilniaus rajone vyksta įvairių formų fitneso užsiėmimai. Dažniausiai treniruotės yra vykdomos prie daugiafunkcinių kultūros centrų. Treniruotės yra nukreiptos į savijautos ir sveikatos gerinimą. Užsiėmimus noriai lanko tiek jaunesnio, tiek vyresnio amžiaus rajono gyventojai.

21 pav. Sporto renginių skaičius Vilniaus rajone 2019 m. sporto renginiai.

Pastaraisiais metais Vilniaus rajono savivaldybės daug dėmesio skyrė sporto infrastruktūrai vystyti.

2019 metais Vilniaus rajono savivaldybė organizavo 31 sporto renginį. Tai 35% daugiau, palyginus su 2018 metais (2018 m. - 20 renginių). Didžiausio susidomėjimo ir dalyvių bei žiūrovų dėmesį susilaukė: XII Vilniaus rajono Gedimino slidinėjimo maratonas, MTB dviračių maratonas „Wilia“, bėgimo varžybos Nemenčinės miesto gatvėmis, Vilniaus rajono sporto seniūnijų žaidinės, Vilniaus rajono kroso pirmenybių varžybos, Vilniaus rajono neįgaliųjų sporto šventė „Sportas ir mes“, futbolo, tinklinio, krepšinio, stalo teniso, žolės riedulio sporto varžybos Vilniaus rajono merės taurei laimėti bei kiti

2019 m. Nemenčinėje baigtas statyti Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos administracinis pastatas. Šiuo metu vyksta statybos užbaigimo procedūros. Objekto vertė – 800 000 EUR.

Ši objektą buvo nuspręsta pastatyti Nemenčinėje, kadangi būtent šiame vieninteliame Vilniaus rajone mieste yra labai stiprių biatlono sporto šakos atstovų, Lietuvos biatlono čempionatų nugalėtojų įvairiose amžiaus grupėse, atstovaujančių rajonui ir Lietuvai tarptautinėse varžybose, Jaunimo žiemos olimpinėse festivaliuose, Pasaulio jaunimo ir suaugusiųjų biatlono čempionatuose. Iki šiol treniruotis jie vykdavo į Ignaliną, esančią už 85 km,

riedslidžių trasa, pritaikyta važinėti riedučiais, riedslidėmis, dviračiais ir riedlentėmis.

Biatlono šaudyklos statyba baigta 2016 m. 2017 m. rugsėjį joje vyko pirmosios respublikinės biatlono varžybos. Tai ne tik antroji tokio pobūdžio šaudykla Lietuvoje, bet tokių šalyje iš viso yra vos dvi. Antroji veikia Ignalinoje.

2019 metais sporto aikštynai buvo įrengti prie 4 rajono gimnazijų:

1. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos;
2. Lavoriškių Stepono Batoro;
3. Marijampolio Meilės Lukšienės ir
4. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos bei „Verdenės“ gimnazijų.

Vilniaus rajone yra įsteigtos 9 treniruoklių salės. 8 salės veikia prie NDKC ir RDKC (Nemenčinė, Buivydžiai, Maišiagala, Sužionys, Paberžė, Sudervė, Šumskas, Lavoriškės) ir viena salė Rudaminoje.

Sporto objektai Vilniaus rajone			
Objektai	Sporto aikštynai	Sporto salės	Treniruoklių salės
Objektų skaičius	34	24	9

1 lent. Sporto objektų Vilniaus rajone skaičius 2019 m. pabaigoje

3.14. STIPRIOS VIETOS BENDRUOMENĖS

3.14.1. SENIŪNIJOS

Vilniaus rajono savivaldybė – viena didžiausių savivaldybių Lietuvoje. Rajono teritorija suskirstyta į 23 seniūnijas.

2019 m. Vilniaus rajono seniūnijų tvarkymo ir gatvių apšvietimo suvestinė, tūkst. EUR

Seniūnijos pavadinimas	Kelių ir gatvių remontas	Kitos išlaidos seniūnijų gerbūviui	Iš viso:	Gatvių apšvietimo rekonstrukcijai	Gatvių apšvietimui ir remontui	Iš viso:
Avižienių	356,7	54,2	410,9	24,2	27,0	51,2
Bezdonių	68,9	8,3	77,2	0,0	30,0	30,0
Buivydžių	37,3	11,5	48,8	0,0	4,0	4,0
Dūkštų	88,2	0,2	88,4	24,2	18,0	42,2
Juodšilių	51,3	46,5	97,8	55,8	70,0	125,8
Kalvelių	72,4	9,7	82,1	30,0	24,9	54,9
Lavoriškių	77,6	10,5	88,1	14,0	36,0	50,0
Maišiagalos	126,5	13,6	140,1	11,6	18,0	29,6
Marijampolio	138,0	15,4	153,4	12,1	32,6	44,7
Medininkų	141,5	0,0	141,5	6,6	50,4	57,0
Mickūnų	185,7	14,2	199,9	36,0	44,6	80,6
Nemenčinės	95,4	37,2	132,6	10,0	20,0	30,0
Nemėžio	158,7	43,9	202,6	40,6	82,5	123,1
Paberžės	133,8	23,7	157,5	96,9	25,0	121,9
Pagirių	130,0	69,0	199,0	40,0	39,9	79,9
Riešės	434,1	19,8	453,9	11,9	60,0	71,9
Rudaminos	28,1	122,9	151,0	44,6	41,7	86,3
Rukainių	146,8	27,3	174,1	82,6	17,4	100,0
Sudervės	109,5	21,8	131,3	14,5	14,5	29,0
Sužionių	63,0	46,2	109,2	33,5	29,0	62,5
Šatrininkų	93,2	10,5	103,7	24,2	37,0	61,2
Zujūnų	205,1	31,0	236,1	37,1	57,4	94,5
Nemenčinės m.	130,9	150,9	281,8	59,0	43,0	102,0
Iš viso:	3072,7	788,3	3861,0	709,4	822,9	1532,3

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio 6 punktu, seniūnas ne rečiau kaip kartą per metus teikia seniūnijos metinio veiklos plano įgyvendinimo ataskaitą seniūnaičių sueigai ir savivaldybės administracijos direktoriui. Seniūnijos veiklos ataskaitas teikia kiekvienais metais. Jas galima rasti www.vrsa.lt puslapyje, skiltyje *Seniūnijos*.

3.14.2. BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ TARYBA

1 pav. 2019 m. lapkritį vyko pirmasis Vilniaus rajono bendruomeninių organizacijų tarybos posėdis

nustatant, formuojant ir įgyvendinant bendruomeninių organizacijų plėtros politiką, stiprinti bendradarbiavimą tarp Savivaldybės institucijų, įstaigų ir bendruomeninių organizacijų.

Vilniaus rajono bendruomeninių organizacijų taryba sudaryta 2019 m. liepos mėn. Ją sudaro 11 narių: 5 Savivaldybės ir 6 bendruomeninių organizacijų atstovai. Savivaldybės bendruomeninių organizacijų taryba – tai visuomeniniais pagrindais veikianti kolegiali patariamoji institucija, sudaroma iš savivaldybės institucijų ir įstaigų bei bendruomeninių organizacijų deleguotų atstovų laikantis pariteto principo. Šios tarybos veiklos tikslas – užtikrinti ir skatinti bendruomeninių organizacijų dalyvavimą

3.14.3. SENIŪNAIČIAI

2 pav. Seniūnaičių mokymai

➤ Lietuvoje yra apie 3 500 seniūnaitijų, tiek turėtų būti išrenkama ir seniūnaičių.

➤ Vilniaus rajone įsteigtos **196 seniūnaitijos**.

➤ Seniūnaitis **renkamas 4 metams**.

➤ 2019 m. seniūnaičio kadencija susieta su savivaldybės tarybos kadencija.

➤ Seniūnaičių rinkimai organizuojami ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo tos dienos, kai į pirmąją savivaldybės tarybos posėdį susirenka ir prisiekia išrinktos savivaldybės tarybos

nariai.

➤ 2019 m. sausio 9-10 d. Vilniaus rajono savivaldybės administracija surengė seniūnaičiams mokymus apie vietos savivaldos pagrindus, seniūnaičio statusą, teises ir pareigas.

➤ Palyginus su kitomis šalies savivaldybėmis, Vilniaus rajone yra bene daugiausia seniūnaitijų (palyginti: Vilniaus mieste yra 89 seniūnaitijos, Klaipėdoje - 32, Ukmergėje - 65).

➤ Svarbu, kad kiekviena bendruomenė turėtų aktyvų ir iniciatyvų seniūnaitį. Būtent toks žmogus, būdamas arti gyventojų, gali ne tik suburti ar išlaikyti stiprią bendruomenę, bet ir geriausiai išgirsti žmonių rūpesčius. Bendraudamas su Savivaldybe, jis padeda rasti geriausius problemų sprendimų būdus, yra tarpininkas tarp valdžios, administracijos atstovų ir gyventojų.

➤ Vilniaus rajono seniūnaitijų skaičius patvirtina, kad Vilniaus rajono savivaldybė siekia kuo glaudesnio ryšio su vietos gyventojais ir bendruomenėmis.

3 pav. Seniūnaičių ženklukai

**3.15. KITI APIE MUS.
AUKŠTOS VILNIAUS RAJONO POZICIJOS
IŠORĖS EKSPERTŲ VERTINIMUOSE**

3.15.1. VILNIAUS RAJONAS SU GINESO REKORDU!

1 pav. Gineso rekordą patvirtinantis sertifikatas

Rekordą mokiniai pasiekė
2018-12- 11.
Rekordą patvirtinantis sertifikatas
iš Guinness PLC biuro Londono
Vilniaus rajono savivaldybė pasiekė
2019 metų rugsėjį

Vilniaus rajono ir
Lenkijos mokiniams
kartu pavyko pasiekti
Gineso rekordą!
Istorinę sėkmę
jaunuoliai pasiekė
dalyvaudami
didžiausioje pasaulyje
ateities technologijų
pamokoje
Pamoka vienu metu
vyko 64 mokyklose
Lietuvoje (tik Vilniaus
rajone) ir Lenkijoje
1793 mokiniai
Dalyvavo 29 Vilniaus
rajono mokyklos:
lietuvių ir lenkų

ATLYGINIMAI IR INVESTICIJOS SAVIVALDYBĖSE

Kas pasikeitė nuo 2015?

Kada: 2019-02-01
Sudarytojas: Lietuvos
laisvosios rinkos institutas
Kas: Atlyginimai ir
investicijos savivaldybėse.
Kas pasikeitė nuo 2015?“

2015-2018 metais Vilniaus rajone buvo aukštas vidutinio darbo užmokesčio augimas. Lyginant 60 savivaldybių, jis Vilniaus rajone yra aukštesnis 105% nei vidurkis ir 2018 III ketv. siekė 669 EUR.

Lietuvos laisvosios rinkos analizė rodo, kad Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš 14 savivaldybių, kuriose tiesioginės užsienio investicijos vienam gyventojui buvo aukštos ir viršijo vidutinį lygį per 105%, t. y. daugiau nei 1 783 EUR vienam gyventojui.

TUI augimas Vilniaus rajono savivaldybėje irgi buvo santykinai spartus ir siekė daugiau nei 185,5 EUR.

Vilniaus rajonas pateko į 19 savivaldybių, 2015-2017 metais pritraukusių daugiausia investicijų, grupę.

Vilniaus rajono savivaldybė iš 11 savivaldybių taip pat pasižymi aukštu materialinių investicijų (MI) lygiu vienam gyventojui (siekia daugiau nei 1 640 EUR vienam gyventojui), išskiriamas ir spartus materialinių investicijų augimas – tai reiškia, kad MI augimas, tenkantis 1 gyventojui, buvo didesnis nei 40 EUR.

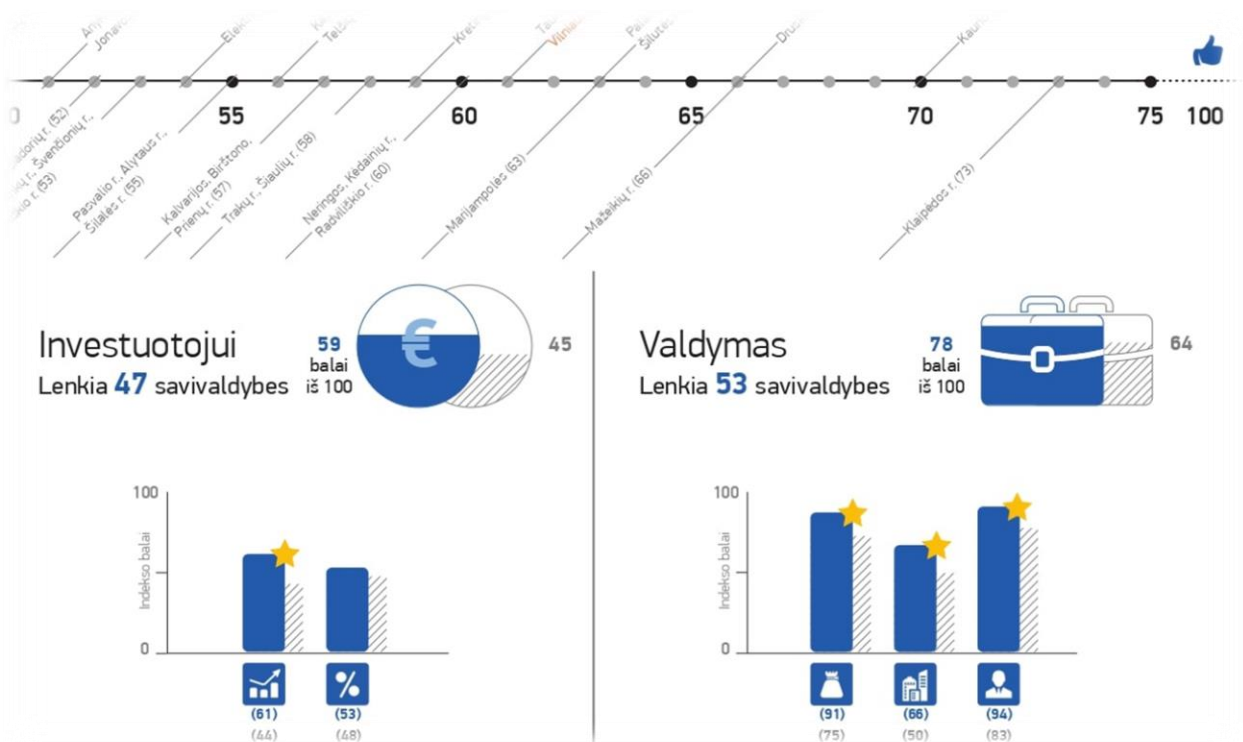
Džiaugiamės, kad Vilniaus rajonas išlieka vienu didžiausiu TUI traukos centru šalyje. LLRI analizėje užimamos aukštos pozicijos siejamos ne tik su Vilniaus rajono savivaldybės palankia geografine padėtimi, bet ir su Savivaldybės kuriamą palankia verslo steigimo ir vystymo aplinka, didinama ekonomine veikla, suteikiamomis lengvatomis bei parama smulkiąjam ir vidutiniam verslui.

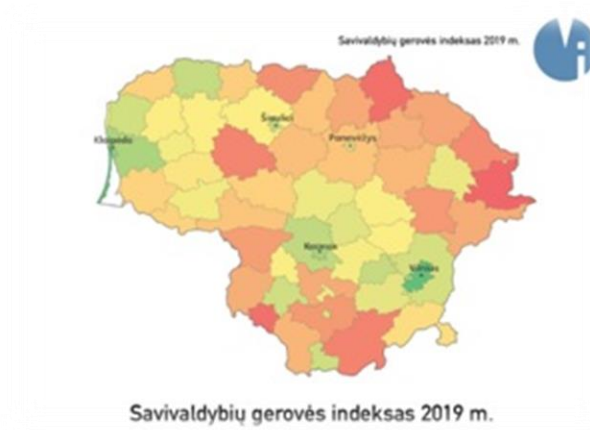
- Didžiausia darbingo amžiaus gyventojų dalis buvo Neringos (67,99%) ir **Vilniaus r.** (64,73 %) savivaldybėse
- Teigiama migracija 2015-2017 m. buvo tik 7 savivaldybėse: pajūrio kurortinėse, sostinėje, **Vilniaus r.**, Kauno r., Klaipėdos r. ir Šiaulių r.
- Teigiama migracija 2015-2017 m. buvo Neringos (+9,72%), Klaipėdos r. (+6,07), Kauno r. (+4,73%), Palangos m. (+1,64%), **Vilniaus r. (+1,32%)**, Vilniaus m. (+0,26 %) ir Šiaulių r. (+0,23%).

Lietuvos savivaldybių indeksas 2019

- Paskelbtas 2019-10-15
- Devintas iš eilės Lietuvos savivaldybių indeksas
- Sudarytojas - Lietuvos laisvosios rinkos institutas
- Savivaldybė gavo aukščiausius įvertinimus biudžeto, turto valdymo, investicijų ir plėtros bei administracijos srityse,
- Institutas: 2018 m. Vilniaus rajono savivaldybė buvo vienintelė Lietuvos savivaldybė, neturėjusi biudžeto skolos,
- Viena iš lyderių investicijų ir plėtros srityje. 2019 Vilniaus rajono savivaldybė tarp mažųjų savivaldybių už palankių verslui bei potencialiems investuotojams sąlygų kūrimą užėmė 4-5 vietas,
- Vilniaus rajono savivaldybė pagal palankumą investuotojams aplenkė 47 kitas mažąsias Lietuvos savivaldybes,
- Džiugina LLRI ataskaitoje pažymima teigiama grynoji migracija Vilniaus rajone. Ji siekė 2,1% nuo gyventojų skaičiaus, o kitos savivaldybės vidutiniškai paliko apie 0,5% gyventojų,
- Ilgalaikių bedarbių dalis Vilniaus rajone sudarė 22,8% (vidurkis – 28,6%),
- Vilniaus rajone nedarbo lygis siekė 8,7% ir buvo mažesnis nei vidutinis (9,7%).

Savivaldybių gerovės indeksas 2019

2019 m. gruodžio 11 d. paskelbtame Vilniaus politikos analizės instituto sudarytame **Savivaldybių gerovės indekse** Vilniaus rajono savivaldybė iš visų 60 savivaldybių užėmė aukštą 13 vietą.

Vilniaus rajono savivaldybė buvo gerai įvertinta demografijos srityje. Komponentas „Sveika demografija“ buvo indekso sudarytojų įvertintas net 7.7 balo. Pagal šį rodiklį Vilniaus rajonas iš visų 60 savivaldybių užima aukštą 3 vietą, lenkdamas

57 savivaldybes, įskaitant sostinę.

9 vietą Vilniaus rajonas užima pagal „Gyvybingos ekonomikos“ komponentą.

Socialinio saugumo srityje Vilniaus rajono savivaldybė užima 15 vietą.

Kada: 2019-12-11
Sudarytojas: Vilniaus
politikos analizės institutas
Kas: Savivaldybių gerovės
indeksas
Vilniaus rajono savivaldybė
iš visų 60 savivaldybių
užėmė aukštą 13 vietą

3.16. VIEŠIEJI RYŠIAI

Rajonas sparčiai keičiasi, jame įgyvendinama daug svarbių ir naudingų projektų, apie kuriuos būtina kalbėti, juos viešinti.

Kuriant ir plėtojant darnius santykius tarp Savivaldybės ir gyventojų, verslo atstovų, rajono svečių, viešosios informacijos rengėjų bei darbuotojų, vyko nuolatinė informacijos sklaida. Gyventojai buvo informuojami ne tik Savivaldybės **interneto svetainėje www.vrsa.lt**, bet ir kitomis jiems patogiomis ir prieinamomis priemonėmis.

2019 metais Savivaldybės tinklalapio www.vrsa.lt lankomumas

augo kiekvieną mėnesį ir gruodžio mėnesį buvo pasiektas rekordas – beveik 56 000 unikalų lankytojų per mėnesį, t. y. dvigubai daugiau nei 2019 m. sausį. Unikalių vartotojų skaičius per metus siekia daugiau nei 537 000 (10% daugiau nei 2018 m.). Vien 2019 m. gruodį www.vrsa.lt buvo apsilankyta per 2,5 mln. kartų, o per metus užfiksuota per 19 mln. apsilankymų (15% daugiau nei 2018 m.).

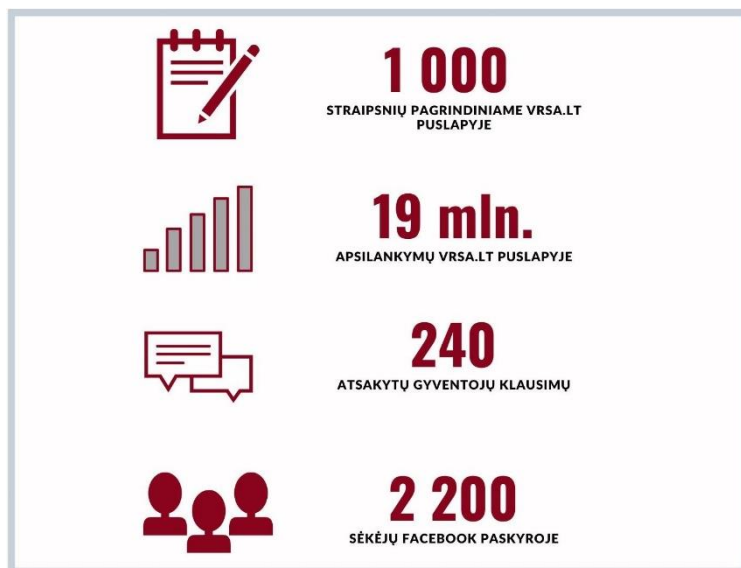
2019 metais vien pagrindinėje Savivaldybės svetainės dalyje (neįskaitant vidinių švietimo, kultūros ir kitų skilčių) paskelbta beveik 1 000 informacinių pranešimų keturiomis kalbomis (lietuvių, lenkų, rusų ir anglų k.), t. y. vidutiniškai 4 straipsniai per dieną.

Vilniaus rajono savivaldybės **Facebook paskyra** gyvuoja jau 4 metus, o sekėjų skaičius per šį laiką išsaugo iki 2 317 ir nuolat auga. Nuo 2019 m. pradžios sekėjų skaičius padidėjo 45%.

Gyventojai turi galimybę užduoti klausimus per *Facebook* paskyrą ir interneto svetainėje, į gyventojų klausimus, pastabas bei pasiūlymus stengiasi atsakyti kuo operatyviau ir išsamiau.

Vilniaus rajono savivaldybės administracija pradėjo darbus siekdama **atnaujinti svetainę www.vrsa.lt**. Pokyčiai būtini reaguojant į sparčiai besikeičiantį pasaulį, suprantant būtinybę keistis, atitikti šiuolaikiško pasaulio poreikius, atspindėti naujausias tendencijas. Naujas tinklalapis bus patogus vartotojams, atitiks aukštus saugumo reikalavimus. Interneto svetainė bus pritaikyta ir išmaniesiems telefonams.

Siekiant didinti Vilniaus rajono žinomumą ir išskirti rajono identitetą, ateityje planuojame sukurti **Vilniaus rajono prekinį ženklą**, kuris atspindėtų mūsų rajono viziją ir sukurtų unikalų jo įvaizdį. Ženklas kaip identifikavimo ir rajono išskirtinumo simbolis būtų atpažįstamas ne tik Lietuvos, bet ir užsienio mastu. Esame įsitikinę, kad dėl Savivaldybės prekės ženklo sukūrimo ir jo tinkamo pateikimo Vilniaus rajonas taps labiau atpažįstamas tiek šalyje, tiek užsienyje.

1 pav. VRSA viešieji ryšiai

3.17. BAIGIAMASIS ŽODIS

Ne tik tikiuosi, bet ir giliai tikiu, kad visi drauge įveiksime staiga mums dėl koronaviruso plitimo iškilusius iššūkius. Geriausia, ką šiuo metu galime padaryti – tai likti namuose. Tai šiuo metu veiksmingiausias būdas apsaugoti save, savo artimuosius, kaimynus, bendradarbius.

Dar visai neseniai visas pasaulis gyveno beprotišku ritmu. Skubėjo, lėkė, skriejo dideliu greičiu. Vienu momentu visi sustojome. Šiuo ypatingu rimties ir susikaupimo laikotarpiu turime ne tik įveikti daug sunkumų, bet ir tinkamai išgyventi bei išjausti Gavėnią, deramai dvasiškai pasiruošti šventoms Velykoms.

Tikiu, kad šiuo izoliacijos laikotarpiu, kai turime daugiau galimybių sustoti ir viską apmąstyti, tapsime geresni. Įveiksime mus užklupusias negandas ir į įprastą gyvenimo ritmą grįšime jau pasikeitę. Pasikeisime mes, pasikeis ir pasaulis, juk mes ir esame pasaulis. Iš izoliacijos žmonės grįš tapę geresniais. Tikiuosi, kad jau greitai grįšime prie savo įprastų darbų ir pareigų. Grįšime kitokie: labiau mylėdami ir gerbdami kitą žmogų ir dar labiau atsidavę savo gyventojams, kibsime į darbus, taip reikalingus mūsų Vilniaus rajonui.

Būtent to linkiu sau ir kitiems. Šventas Velykas – didžiausią metuose religinę šventę – pasitikime ir praleiskime būdami sveiki ir bent tas kelias dienas kupini džiaugsmo.

Linksmų Jums šv. Velykų ir stiprios sveikatos!

Nuoširdų „ačiū“ už bendradarbiavimą tariau visiems mūsų Vilniaus rajono gyventojams, savo bendradarbiams, kolegoms, visiems specialistams.

Dėkoju visiems, kas visus šiuos metus dirbo tam, kad mūsų mažoji Tėvynė - Vilniaus rajonas – taptų dar gražesnis, jame būtų gyventi dar geriau, komfortiškiau, šviesiau.

Ačiū!

Ir toliau judėkime pirmyn kartu!

Gedmanto Kropio nuotr.